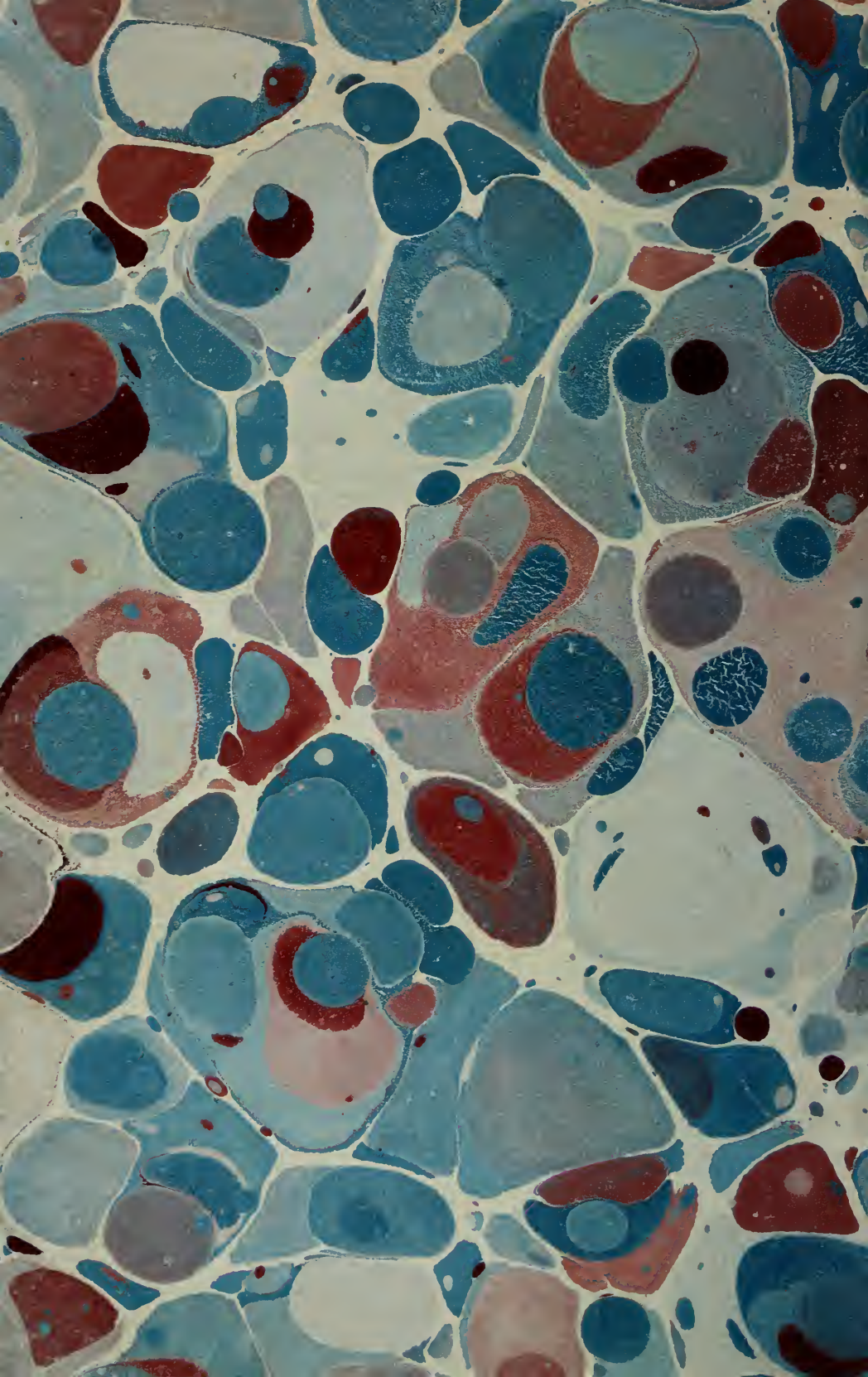
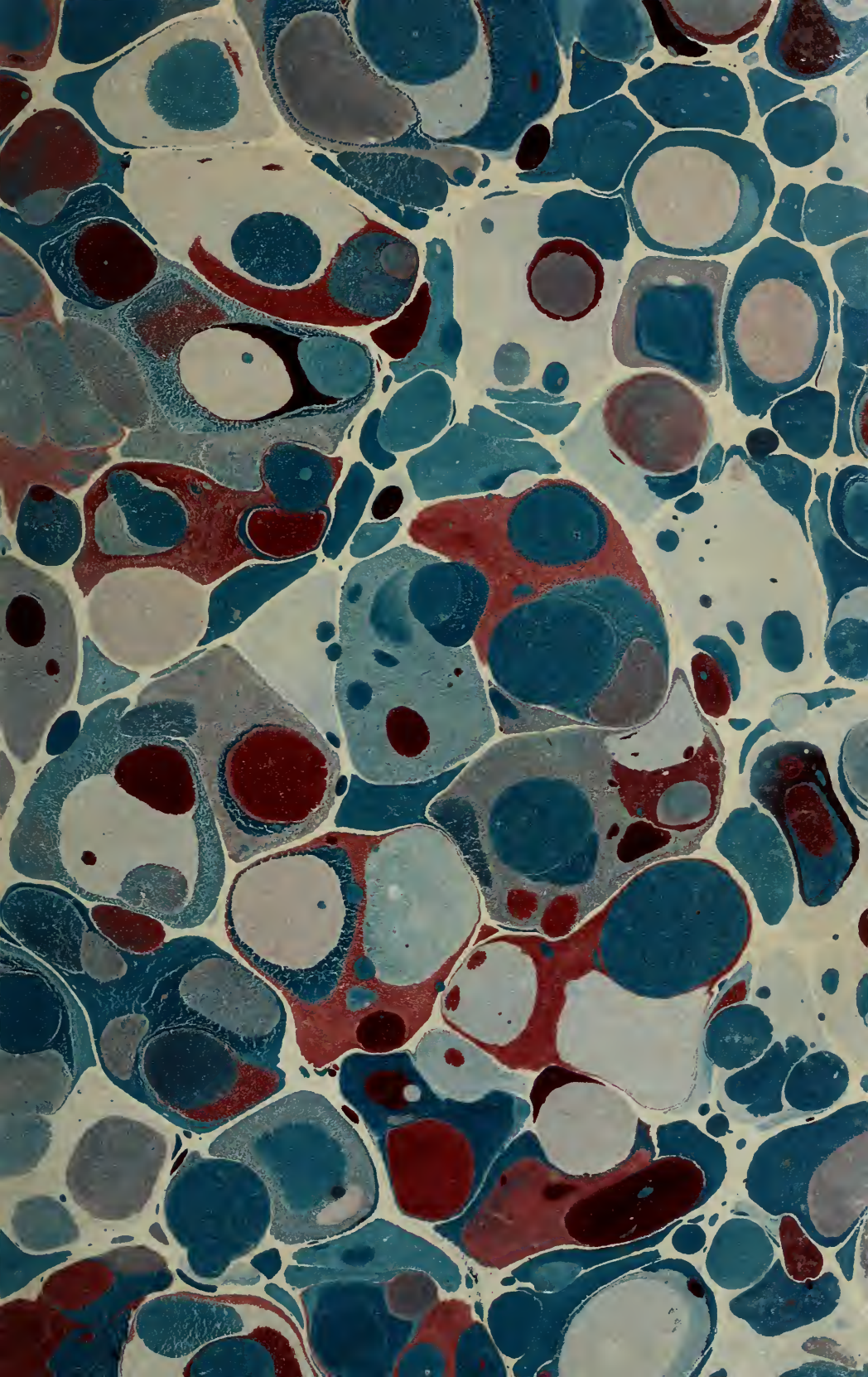

3 1761 06633839 3

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

648

LUCIE HØRLYK
META HAUCH

Lucy

DET SCHÖNBERGSKE FORLAG

AF SAMME FORFATTER UDKOM

„UNDER TROPESOL“ — FRA DANSK VESTINDIEN
MED OMSLAGSTEGNING AF AUGUSTA THEILL
TO FORTÆLLINGER:
NANNA JUDITH
LIVET „DERUDE“
1907. 3.00, indb. 4.75

„FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE“
FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN
MED OMSLAGSTEGNING AF R. BROSTRØM
1908. 3.50, indb. 5.25

„DEN GAMLE PLANTAGE“
FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN
MED OMSLAGSTEGNING AF GÉRH. HEILMANN
1909. 4.00, indb. 5.75

„SOMMER“ — FORTÆLLINGER
SOMMER — ORKANEN — OVER ATLANTEN —
DE TRE SØSTRE — HUN VAR HVID — DEN
DUFT
1910. 2.50, indb. 4.25

LUCIE HØRLYK *v*

META HAUCH

ROMAN

DET SCHØNBERGSKE FORLAG
ERNST BIERBERG & MICHAEL H. JENSEN
KØBENHAVN

1ste Tusind

brt
PTB
0041261

MCMXI
J. COHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH)

*Denne Bog tilegner jeg den mest
storsindede Mand jeg kender — min
Fader.*

L. H.

Snefnuggene blev større og større; tilsidst saa de „Sud som store hvide høns; med ét sprang de tilside, den store slæde holdt, og den person, som kørte i den, rejste sig op, pelsen og huen var af bare sne; en dame var det, saa høj og rank, saa skinnende hvid, det var snedronningen.

„Vi er komne godt frem,“ sagde hun, „men er det at fryse? Kryb ind i min bjørnepels!“ Og hun satte ham i slæden hos sig og slog pelsen om ham, det var som han sank i en snedrive.

„Fryser du endnu,“ spurgte hun, og saa kyssede hun ham paa panden. Uh! det var koldere end is, det gik ham lige ind til hans hjærte, der jo dog halvt var en isklump; det var som om han skulde dø; — men kun et øjeblik, saa gjorde det just godt; han mærkede ikke mere til kulden rundt om.

„Min slæde! Glem ikke min slæde!“ det huskede han først paa; og den blev bunden paa en af de hvide høns, og den fløj bagefter med slæden paa ryggen. Snedronningen kyssede Kay endnu engang, og da havde han glemt lille Gerda og bedstemor og dem alle derhjemme.“

. . . „Aa, Jørgen, vi vil ikke høre mere! Hvor kunde han? Hvor kunde han gøre det?“ Meta knu-

gede sine hænder om broderens arm og saa op paa ham med glippende vrede øjne. „Nu kører han bort med snedronningen, og Gerda er helt alene.“ Hendes stemme blev borte i et lille gisp: „Hun har maaske ikke engang en dukke.“

Jørgen havde ladet H. C. Andersen synke ned paa sit knæ og sagde med et skævt godmodigt smil ned i søsterens fortvivlede lille ansigt:

„Du er et fæ, Mitte! Det er jo kun et eventyr, og det ender godt, kan du nok begribe!“

„Ja, men — kan vi saa ikke springe over til der, hvor det ender godt?“

„Nej, enten læser man en historie, eller ogsaa læser man den ikke. Ved du hvad, Mitte, nu skulde du snart begynde at blive lidt fornuftig.“

Den lille pige gemte ansigtet i broderens graa trøjeærme og sagde med en stemme, som hun søgte at gøre fast:

„Jeg er fornuftig. Alle mennesker siger, at jeg er fornuftig, men — jeg kan ikke taale sørgeligt.“

„Kan du nu lade være at tude i aften, naar jeg skal gaa.“

„Ja.“

„Men husk nu paa det.“

Hun løftede hovedet og saa ham fast ind i øjnene:

„Ja.“

„Ja, for det er ikke videre grinagtigt i forvejen. Trask to mil mutters ene og saa tilbage til slaveriet!“

Han rejste sig fra bænken under hængeasken, hvor de havde siddet, sparkede med foden mod den graa stamme og saa modløst hen for sig.

Hun stak hurtigt sin haand ind i hans og lod den pusle rundt som en lille emsig mus:

„Du Jørgen — Jørgen fortæl mig noget; noget sjov fra skolen, noget om den lærer, der ingen ting kan huske, og om den dumme dreng, der ikke engang kan forstaa skænd.“

„Vi kan drive ned til krocketplænen; fa'r vilde komme og spille, naar jægermesteren tog bort.“

„Det er saa slemt for mig, naar du og fa'r spiller,“ stemmen var igen blevet lille og forknyt, „for hvordan kan jeg saa holde med jer begge to?“

„Du vilde maaske hellere se paa, at vi mulede jægermesteren i fællesskab?“

„Ja,“ hun dansede i sidelæns hop henad havegangen, „ja, han maatte gærne tabe, for han er saa grim saa grim! Ved du hvad Tante Peleppe siger? Hun siger — at han sørger med neglene, for“ . . . det brast ud af hende i et lattersprut, „de er kullene sorte!“

Jørgen lo, og hun kiggede iagttagende op paa hans ansigt; nu havde han nok glemt det med snedronningen.

„Ser De, Hauch,“ jægermesteren sad i en sort damaskes sofa, der under et stort billede af Forum Romanum var kilet ind mellem to reoler, „ser De, manden er jo en slubbært, og forvalteren er en brav fyr. Den lille kone har været hos mig, og hun græd. Maa jeg spørge Dem, min gode Hauch, kan De sige nej, naar et lille kønt fruentimmer græder?“

Præsten lo med sin høje lyse latter :

„Ja, Jægermester, det kan jeg rigtignok.“

„Naa, saa det kan De ; ja, det kan jeg nu'nte. Jeg sagde til hende : „Det er en fandens historie denne her, lille Fru Henricksen, De har lovet foran alteret, at De vil være Deres mand tro og lydlig for hele livet, og nu vil De efter to aars forløb løbe væk med en anden ! — Ja, saa græd hun jo værre endnu. — Manden var altid gnaven, sagde hun, og havde aldrig et venligt ord til hende, og hun kunde inte leve uden venlighed, og derfor var hun kommet til at holde af forvalteren, for han var saa venlig. — Men Henricksen vil jo ikke skilles ? — Nej. — Saa kan I jo ikke blive gift i tugt og ære ? — Nej. — Ja, men saa kan det jo inte nytte, at vi snakker mere om den ting ! — Nu holdt hun op at græde, Hauch, og det var næsten værre, for hun blev helt hvid i ansigtet, og ved De hvad hun sagde — jeg begriber inte, hvor den lille tingest fik det mod fra — hun sagde : Med den, jeg holder af, kan jeg leve i tugt og ære uden vielse, med Henricksen lever jeg i utugt og skam.“

„Hm !“

Der var kommet et smerteligt træk om pastor Hauchs mund, og han begyndte at gaa frem og tilbage over gulvet.

„Nu kan De skælde mig bælgen fuld, hvis De vil, Hauch — jeg gav hende penge, saa hun kunde stikke med sin venlige forvalter til Amerika, og jeg sagde, at de maatte trække paa mig, til det gik.“

„Jeg ved det!“ sagde præsten uden at se op og blev ved med at gaa.

„Hva' b . . ved De det?“

„Ja, hun var hos mig bagefter.“

„Naa! Naa! Fortæl da, mand!“

„Ja, jeg talte med hende — som jeg maatte. Det kan jo være, at mennesker, saa længe deres kærlighed er festblus, kan leve paa trods af Guds og menneskers love; men bliver kærligheden først til en rolig arneild, og det skal og maa den blive, saa gaar trygheden bort. De to, der ved om hinanden, at de har syndet, de lurar paa hinandens tanker og skjuler sig som Adam og Eva, da de følte deres nøgenhed og skammede sig over den.“

„Hm! Hm! Og saa fik De hende til at gaa tilbage til Henricksen?“

„Nej, jeg gik til Henricksen.“

„Gjorde De? Naa, hvad sagde han?“

„Han var grov — til at begynde med. Men, Jægermester, der er jo ikke det menneske, som ikke i sit hjærte har et godt sted. Jeg fandt hans, skønt det var svært indkapslet. Det var en vis mandlig æresfølelse, som blev lokket frem, da jeg appellerede til den ved at gaa ud fra, at den var der.“

„Naa! Naa, og saa?“

„Han gik ind paa skilsmisse.“

Pastor Hauch standsede, og et halvt modvilligt smil krusede hans læber:

„Han gav mig en snurrig ros! Han trykkede min haand, saa det knagede i den, og sagde: „De er den eneste præst, jeg har kendt, som der ingen præstesludder var ved“.“

„Ja, det var nu inte saa dumt sagt. Men De skal

passé paa, Hauch, at De ikke løber Dem en staver i livet. Dette maatte De hellere have ladet mig om.“

„Jeg er bange for, at den lille frues taarer havde blindet Dem, Jægermester, De havde næppe faaet øje paa Henricksens gode sted. I det hele taget,“ han var standset foran jægermesteren, men det var som hans blik saa igennem ruinerne af Forum og rettede sig mod et maal, der var højt og fjærnt, „naar jeg undertiden synes, at det lykkes for mig at udrette noget i min gærning, saa er det fordi jeg altid gaar ud fra, at menneskene har viljen til at gøre det rette; den skal blot styrkes hos dem.“

„Hm! Hm!“

Jægermesteren gryntede lidt og tyggede paa sin cigar. Han syntes, at menneskene gennemgaaende var nogle store asener, men han nænnede ikke at sige det til præsten, skønt han havde svært ved at lade være. Saa var der ogsaa det, at han maatte indrømme, at præsten Hauchs meningsløse tillidsfuldhed til tider kunde have en ganske mærkelig indflydelse selv paa ret tarvelige individer; det var som de — vist til stor undren for dem selv — kom til at handle som han ventede det af dem, som han i sin mangel paa menneskekundskab ventede det af dem. Jægermesteren syntes, at denne mand med den hvide pande og de dybtskuende milde øjne var som et barn imellem menneskene, men et magtfuldt barn, et barn, som han, jægermester Heinrich Holch Linde, maatte ærgre sig over, maatte hjælpe med sin nøgterne forstand, men i enkelte øjeblikke se op til, som til det, der var højt,

højt over ham, og som hans muldvarpesyn ikke ævnede at række til.

Han suttede og tyggede paa cigarstumpen. Han havde ikke kunnet glemme lille Fru Henricksens øjne, da de pludselig lysnede op, og hun havde taget hans haand med cigar og det hele og trykket den ind imod sin vaade kind; han havde egentlig glædet sig til en rigtig holmgang med præsten; han havde samlet et helt arsenal af grunde til forsvar for sin indgriben til fordel for den lille grædende kone; han havde glædet sig til en gang at faa ret overfor præsten paa trods af religion, samfundslove og hele apparatet, og nu — sad han her og var snydt.

„Bare vi nu kunde hjælpe Henricksen,“ sagde præsten, som var begyndt at gaa igen.

„Hjælpe Henricksen?“

„Han har jo nemlig holdt af konen paa sin maade.“

„Hm! Den bøffel!“

„Snurrligt nok, det udtryk brugte han netop om sig selv!“

„Saa—aa?“

„Han sagde: Jeg ved godt, at jeg er en bøffel, og der er ingen, der lider mere under det, end jeg selv!“

„Saa—aah?“

„Og saa fortalte han mig om sin ungdom, og jeg kan forsikre Dem, Jægermester, den opdragelse, han havde faaet, var ikke egnet til at slibe kanter af. Manden maa tværtimod have betydelig rygrad for at være blevet den dygtige og jo dog egentlig retskafne fyr, som han er.“

„Hm! Hm!“

„Jeg tror, at det Henricksen trænger til nu, det er lidt sympathy, naturligvis ikke medlidenhed — snarere anerkendelse.“

„Hm! Saa—aa?“

„Han har faaet saa mange knubs i sit liv, at han paa forhaand vender kanterne til for at bøde af. Jeg synes, jeg kunde mærke, at han var ængstelig for, at han ikke skulde faa forpagtningskontrakten fornyet. Er det ikke til næste april, at den udløber?“

„Jo.“

„Men jeg sagde, at kendte jeg jægermesteren ret, blandede han ikke privatsager og forretningssager sammen.“

„Naa — hvad sagde han til det?“

„Han erklærede drastisk, at han var saa vis paa at blive smidt ud af sin stilling, som om han allerede sad paa marken, for for ham gik alting saa forbandet, som det blot var muligt.“

„Hm! Naa — ja saa bliver han skuffet, den Hr. Martyr. Jeg har naturligvis aldrig tænkt paa at opsiges hans kontrakt.“

„Nej, naturligvis, det vidste jeg jo godt!“

„Han er jo dygtig nok, fyren!“

„Ja — han er vel endogsaa ualmindelig dygtig!“

„Gu' er han det! Naa men . . .“ Jægermesteren saa paa sit store dobbeltpapslede ur, „nu maa jeg se at faa fat paa Adèle, klokken er blevet mange.“

Da Pastor Hauch traadte ind i havestuen efter

jægermesteren, standsede han indenfor døren, lod blikket glide hen over væggenes gulnede kobberstik, over de tyndbenede Christian VIII møbler betrukne med sort damask og over de to damer, der med ryggen til sad ved klappbordet i stuens midte, og han lo med sin lyse høje latter.

Fru v. Zelchou lagde en mørk, juvelsmykket haand paa stolearmen og vendte langsomt hovedet:

„Men Pastor Hauch . . ! Gør man saadan i Rønneby?“

„Ja, saadan gør man, naar man ser noget uimodstaaelig morsomt! Jeg vil sige Dem, De og Tante Peleppe, De ser lige saa fornøjelige ud ved siden af hinanden, som . . en malkestol og en trone med baldakin og guldfrynser.“

Frøken Bolette Wange lod et øjeblik sit broderi hvile i skødet og strejfede Fru v. Zelchous valmue-røde toilette med et par muntre, lidt ironiske øjne.

Fruen rettede sig, forandrede stilling, strakte den ene fod frem, man hørte usynligt silke knitre, og hendes smaa lyse øjne glimtede bag de mørke vipper som et rovdyrs, hvis jagtinstinkt vækkes.

„Frøken Wange,“ hun satte hænderne i siden, „hvem af os bør blive fornærmet?“

„Jeg bliver det ikke,“ Frøken Wanges stemme havde en entonig, dyb klang, „jeg synes en malkestol er saadan et godt nyttigt stykke.“

„Godt nyttigt stykke!“ Fru v. Zelchou havde rejst sig stadig med fingrene spændt om sin stærkt korrigerede taille. Hun trak sine tætte bryn sammen:

„Ja — hvem der kunde nøjes med den lod! Men ser De“ — hun vendte sig til præsten, som var hun vis paa hos ham at finde forstaaelse — „hver gang jeg kommer hjem til dette lille uskyldige land, bare jeg ser kastanjealléen op til Holmegaard og kirketaarnet i Rønneby, saa bliver jeg saa beklemmt. Jeg bliver bange for stilheden, for al den tid jeg faar til at tænke mig om,“ hun gjorde en gestus med ti udspilede fingre som præsenterede hun sig selv til beskuelse, „og saa forsøger jeg at slaa en rød klat midt i det hele.“

„Naa,“ pastor Hauch sagde det lidt ironisk, „og hjælper det?“

„Det lykkes hende i det mindste at gøre mine kalkuner nervøse,“ jægermesteren saa hovedrystende, ærgerligt og med modstræbende beundring paa sin datter.

„Ja,“ Fru v. Zelchou lo med tænder og guldplomber, „ja, det har jeg da i det mindste ud af det! Navnlig hanen er rasende. Og naar man bare gør indtryk, forstaar De! Det eneste fuldstændig dræbende er at være upaaagtet.“

„Ja, det maa være, naar man har ambitioner som tronstol!“ Frøken Wange klippede omhyggeligt en silketraad af sit broderi.

Fru v. Zelchou saa mistroisk paa det friske kloge ansigt under det glatte graasprængte haar.

Gud ved, hvordan det egentlig saa ud i saadan en halvgammel frøken? Hun var naturligvis forelsket i præsten! Men hvor kunde hun saa se saa sund og ligevægtig ud? Havde hun ham?

Hun rettede hurtigt hensynsløst sine gennemtrængende øjne mod pastor Hauch. Han mødte hendes blik, og hun følte som et stød, der jog blodet ud gennem alle aarer; helt op til panden kom det. Hun satte parasollen haardt imod gulvet. Ved Gud, hun Adèle v. Zelchou rødmede — for sine egne tanker. Det kunde kun hænde i Rønneby.

„Papa, allons!“

Hun vendte sig med en følelse af hævn­gærrighed mod Frøken Wange og sagde med nedladende venlighed:

„Maaske Frøknen vilde være saa god at bede kusken køre ned til havelaagen.“

„Snik, snak, Adèle, lad ham køre frem foran døren.“

„Jeg vil gjerne se haven, Papa! Pastor Hauch — Deres arm.“

Præsten bukkede med ironisk grandezza:

„Fru Marquise!“

„Naa . . . aa, gør De nar?“

„Jeg havde en ungdomsven, der plejede at sige: Ich bin immer mit, wo man theater macht!“

„De synes, jegmacher theater?“

„Lidt. Men vi er naturligvis beundrende tilskuere, vi Rønnebybønder!“

„Hm!“ Fru v. Zelchou var standset paa verandatrappens nederste trin, og hendes øjne trak sig nervøst sammen. Disse gamle mossede plæner og disse blomsterbede, hvor planterne ikke rigtig naaede sammen, hvor én var høj og én var lille, én bred og selv-

tilfreds og én bare en stilk — hvor virkede de underlig patetisk! akkurat som menneskeplanter! — — — Hun saa langt borte og klart som gennem de smaa glas i en kikkert blomstermosaikerne i Monte Carlo, farvepragten i Villa Carlotta og et hvidt maanelys i Mortolahaven; hun hørte latter og syngende sproglange, og hun syntes, hænder flængede inden i hende, og et saar sprang op at bløde, og det mildnede smærten.

Hun saa op paa præsten, han skulde se, at hun græd; det var ham, der var skyld i det . . . han og hans have. Hvor vovede han at gaa der og være verdensmand! Var han maaske ikke præst!

Hun mødte ikke hans blik og trak hurtigt armen til sig; hans øjne var fæstet ved et lyst punkt nede paa en plæne, og der var agtpaagivenhed i dem og en stor ømhed.

Hun huggede parasollen haardt imod trinnet og gik ned:

„Hvad ser De paa?“

„Har De set Meta, Fru v. Zelchou?“

„Nej — hvem er Meta?“

Hun huskede godt hans lille pige fra sidst hun var hjemme, huskede ogsaa, at hun hed Meta.

Hun slog parasollen op, fik silken under kjolen til at rasle og sagde uinteresseret:

„Er der noget mærkeligt ved bemeldte Meta?“

Meta havde faaet øje paa sin fader og kom i løb op over plænerne, det var, som saa hun kun ham:

„Vi har ventet og ventet, Fa'r!“ Hun standsede lige foran ham.

Som i tanker tog han hendes straahat af:

„Hils paa Fru v. Zelchou, Mitte.“

Hun rystede haaret bort fra panden, og to øjne — mørke og bløde i farven som en sort-violet stifmodersblomst, med omgivelser, der var usynlige ved deres blondhed, saa op i det gule mongolansigt, saa paa de blanke pandehaar under hatten, paa næsen, der lignede jægermesterens, og paa den røde, røde mund.

Der var kun undren at læse i blikket, og lidt frygt-somhed, da hun rakte haanden frem.

Fru v. Zelchou tog den lille spinkle haand, der blev rakt hende, og sagde sagte:

„Dieu, qu'elle est belle!“

„Mitte,“ Pastor Hauch rakte hende hatten, „løb ned og hent Jørgen.“

„Ja men . . . han har gemt sig.“

„Snak! Sig, at jeg ønsker, han skal komme.“

Meta saa bønligt op paa faderen, men han nikkede bestemt, og hun satte i løb som et lille stærkt, yndefuldt dyr, og forsvandt ind i et tæt buskads.

„Du gode Gud, hvor er det barn smukt! Hvorfor skal ogsaa alting“ . . . der kom et fattigt udtryk i Fru v. Zelchous ansigt, og musklerne om hendes mund skælvede. Saa sagde hun heftigt:

„Hende skal De passe paa, hører De!“ Og hun føjede næsten truende til: „Lad hende aldrig, aldrig slippe uden for Rønneby! Ved Gud, jeg mener det!“

Nu saa Pastor Hauch alvorligt paa hende:

„Kan man ikke tage Rønneby med sig i hjertet, Fru v. Zelchou?“

„Jeg ved ikke, Pastor Hauch! Jeg har ikke kunnet!“

„Jeg tror ikke paa, at det er stedet, der former menneskene.“

„Jo, fra først af. Skønt nej . . . det er vel bare noget, vi bilder os ind — bagefter.“

De var naaet ned til krocketplænen, og børnene kom hen imod dem. Jørgen havde en kølle i haanden og saa sammenbidt ud. Han hilste med et kantet buk.

„Naa, det er sønnen? Er det ikke Jørgen, De hedder?“

„Jo.“

„Man ser paa en dame, unge Herre, naar man bliver forestillet.“

Han kneb de smalle læber saa fast sammen, at de forsvandt.

Fru v. Zelchou lo og slog ham paa kinden med sin handske.

„Ham kan De godt sende baade til Sodoma og Gomorra, han vil rulle sig sammen og stikke som et pindsvin, ligemeget hvor han kommer hen.“

Hun nejede drillende: „Adieu mon coeur! Farvel du lille,“ hun knugede Metas hoved haardt ind til sig, „dig vil jeg se igen.“

Meta stak sin haand i broderens; og de øjne, der fulgte Fru v. Zelchous højrrøde parasol, var en eneste stor lysende undren.

Vognen holdt paa markvejen uden for laagen, og de to søskende stirrede derved, til den var kørt bort. Saa vendte Meta sig om imod broderen:

„Jørgen, hvad synes du dog om hende?“

Jørgen huggede til en kugle, saa det sang i den:

„Jeg synes, hun var en rigtig modbydelig spyttøg!“

Meta sad foran sin fader paa en barnestol, der var altfor lille til hende, og læste højt i „Valdemar Sejr“. Det sluttede dagens undervisning gærne med.

Den lille distinkte stemme tog varsomt og forstaaende om ordene. Hun gjorde forskel paa personerne, nogle behandlede hun med ligegyldighed, andre dvælede hun ved, som vilde hun rigtig gøre deres ædle egenskaber indlysende for faderen.

Pastor Hauch sad lænet tilbage og havde et udtryk i sine øjne, som lyttede han til en kendt og kær melodi.

Han var ikke ældre, end at han kunde huske sin egen inderlige indleven i Ingemanns romanverden, og det var med en egen vemodig glæde, at han følte de gamle strænge i sit bryst klinge som fjærne mindetoner og smelte sammen med datterens.

Han følte det som en hvilefuld andagt.

En saadan digter, der gjorde rummet højt og vidt og fik de unge hjerter til at svulme af varm begejstring for heltedaad, for trofasthed, for fromhed og renhed, for alt, hvad der var stort og skønt, han havde visselig gjort mere for at føre menneskenes sjæle opad og give dem sangbund end mangan nidkær præst. Forunderligt, at ikke alle var modtagelige for det!

Hans klare øjne sløredes, og der kom en skarp rynke mellem brynene.

Jørgen — han var født nøgtern uden modtagelighed for den skønhed i kunst og natur, som giver stemningsfylde!

Allerede som 10-aarig dreng havde han foretrukket „rigtig historie“; han havde haanet mystikken hos Ingemann og paapeget forsyndelsen mod den historiske overlevering og tidskoloritten.

Var det ikke unaturligt? Kunde det være infektion? Var det tidens atmosfære?

Det gjorde pastor Hauch ondt for sønnen, han syntes hans eget liv var blevet uendelig beriget gennem den digtning, hvori der klinger evighedslængsler.

Metas stemme tav pludselig midt i en sætning, og da han saa ned paa hende, havde hun ladet bogen synke og bøjede sig hen imod ham

„Fa'r, tror du Dronning Berengaria saa ud som Fru v. Zelchou?“

„Næ—æ, det tror jeg ikke, Dronning Berengaria var jo saa smuk!“

„Er Fru v. Zelchou ikke smuk?“

„Næ, det synes jeg ikke.“ Han saa smilende ned i de alvorsfulde øjne, der kun halvt syntes at være vendt tilbage fra Kong Volmers hof. „Synes du?“

Hun saa ned og glattede sin kjole.

„Far, jeg ved ikke rigtig, hvordan „smuk“ er.“ Hun saa lidt usikkert op: „Jeg synes, Tante Peleppe er smuk. Synes du ikke, Fa'r?“

„Jo. Jo vist er hun saa. Hun er smuk, fordi man kan se, at hun er god, det er den allerbedste slags skønhed.“

„Er Fru v. Zelchou ikke god?“

„Jo-o, det er hun vist nok! Men jeg tror ikke, at menneskene har været rigtig gode imod hende. Jeg kender hende jo for resten saa lidt.“

„Jørgen,“ Meta kneb øjnene sammen, og latteren piblede i dem, „Jørgen kunde ikke lide Fru v. Zelchou. Han sagde . . . Han sagde . . .“

„Jeg bryder mig ikke om at høre, hvad Jørgen sagde.“ Pastor Hauch rejste sig. „Nu kan det være nok for idag. “

„Tante Peleppe . . .“

„Ja?“

Meta og Frøken Wange sad paa bænken under det store lindetræ i gaarden og bælgede ærter. Over stuehusets lave længe ragede kirketaarnet op og topene af et par kæmpekastanjetræer.

„Synes du . . . Synes du Fru v. Zelchou var smuk?“

„Men kære Barn, det er tredie gang, at du gør mig det spørgsmaal. Lad dog være at gaa og tænke paa hende?“

„Ja, men synes du?“

„Aah ja, hun ser saamænd meget godt ud.“

„Ja, men smuk? Synes du smuk?“

„Ti nu stille, Mitte.“

„Fa'r synes, at du er smukkere.“

Frøken Wange havde bøjet sig ned og fyldt hænderne med ærter, hun tabte de halve, latteren brast ud

af hende saa uformodet, at det gjorde ondt; og hun lænede hovedet tilbage mod træstammen.

„Aa Herregud, siger han det! Ja, Mitte, du har rigtignok en god fader.“

Hun samlede de tabte bælg op.

„Du skal for resten ikke spekulere saa meget over det med skønhed; det er saadan noget underligt noget! Nu skal jeg fortælle dig en historie — men du kan godt være flittig imedens — den er om mig selv.“

„Aah ja, lad mig høre den,“ Meta fyldte sit skød med ærter og foldede hænderne over dem.

Frøken Wange bælgede ærter og fortalte:

„Ser du, jeg gik i mange aar og var en forfærdelig grim ung pige. Jeg kan ikke huske, om jeg nogensinde var rigtig ked af det, for jeg havde jo aldrig prøvet andet. Men jeg syntes, jeg var lidt sat uden for det hele. F. eks. alt hvad jeg læste om unge piger, det passede aldrig paa mig; jeg tænkte ikke som andre og var ked af, at jeg ikke gjorde det. Det var kort sagt ikke morsomt. Saa mistede jeg min moder, og hun var den eneste, der aldrig havde tænkt paa det, der var forkert ved mig. Jeg kunde slet ikke forstaa, hvordan jeg kunde leve videre uden hende, og saa blev jeg rigtig syg, saa syg, at jeg bare ønskede at dø og være færdig med det hele. Men jeg kom mig naturligvis! Du ved dette med ukrudt, at nipper man toppen af, skyder rødderne nye skud. Jeg kom mig af sygdommen. Naa — saa maatte jeg jo tage fat paa en frisk med at leve og arbejde, og jeg underviste hver formiddag i min skole, og om efter-

middagen gik jeg undertiden rundt og saa til mennesker, der var endnu fattigere stillet end jeg. En dag var jeg oppe hos en syg kone, og hun havde en lille fireaars pige, der plagede hende. Jeg forsøgte at lokke barnet til mig, men det vrissede og slog efter mig, og moderen sagde: „Frida, du skulde skamme dig, skulde du — saadan en pæn ældre dame!“ Jeg troede, det var en fejltagelse, men da jeg skulde gaa, sagde hun igen: „Frida, sig nu farvel til den pæne ældre dame!“ Pæne ældre dame! Du kan ikke tænke dig, hvor det lød! Jeg havde vist troet, at jeg hele mit liv skulde gaa og være en grim gammel ung pige — aldrig havde jeg tænkt, at der kunde ske nogen nævneværdig forandring. Jeg kørte hjem i sporvogn, og det sidste stykke løb jeg. Min hat sad paa snur, og jeg traadte i min kjole.

Endelig stod jeg foran mit spejl, jeg rev hatten af og glattede haaret, og jeg stirrede paa mig selv. Ved Gud, det var sandt, jeg var ikke mere en grim gul mager ung pige, jeg var en pæn fornuftig ældre dame. Mitte — du maa ikke sige det til nogen, men jeg dansede foran spejlet. Polka.“

Metas øjne skinnede fugtigt; hun lagde sin kind mod Frøken Wanges ærme og sagde stille:

„Hvor var det underligt!“

Lidt efter saa hun op og smilede:

„Det var næsten ligesom den grimme ælling!“

„Ja-a saamænd!“ Frøken Wange kastede de tomme bælg i en urtepotte, „det vil sige, det var altsaa alligevel ikke rigtig saadan, men jeg var tilfreds.“

Sommerferien nærmede sig.

Pastor Hauch havde indstillet undervisningen, han kunde ikke holde Metas opmærksomhed fast.

Hun talte i søvne om natten, og hele dagen var hun i urolig febrilsk bevægelse. Hun gjorde fint i Jørgens værelse, satte smaa genstande fra sin „nipskuffe“ ind paa hans bord og bøjede en vedbend-ranke sammen om moderens billede.

Det havde de ovre hos skolelærerens om en søn, „som Vorherre havde taget til sig“, og hun syntes, det var saa kønt.

Hun blev ved at glatte og rette paa overlagenet, et af dem Tante Peleppe havde hæklet mellemværk til; hun troede nok, at Jørgen vilde lægge mærke til, at det laa ualmindelig nydeligt.

Saa skyndte hun sig i dansehøp gennem havestuen.

Pastor Hauch gik og klippede hæk; en havekone skuffede.

Det havde regnet i den tidlige morgen, jorden i rosenbedene var sort, det var som der stod em af den; luften var tung og stille og fyldt med midsommerblomsternes krydrede duft.

Meta stod stille og prusted som et føl.

„Ja, kan du mærke det?“ Hendes fader sænkede saksen og aandede dybt. „Jeg tror heller ikke, at blomsterne noget sted i verden dufter som i Rønneby.“

Meta slog armene om sin fader saa højt oppe, som hun kunde naa, og sagde med en understrøm af jublende fryd:

„Fa'r — Jørgen kommer!“

„Ja, den nyhed synes jeg næsten, jeg har hørt før. Kan du nu hjælpe Ane at rive, saa naaer hun mere.“

Meta tog ivrigt fat, hun havde suget underlæben lidt ind og talte ikke.

„Meta, der kom Hans Post. Løb op og se, om der er noget. Sørg for, at han faar de breve med, der ligger.“

Et øjeblik efter stod Meta foran sin fader med et brev.

„Fa'r . . . aah Fa'r! Det er fra Jørgen! Tror du . . .“
Pastor Hauch brød det hurtigt og læste højt:

Kære Fader!

Maa jeg tage en kammerat med hjem? Han hedder Hans Peter Hansen. Han er for nylig kommet i skolen, har læst privat og er 18 aar, men han er den eneste, jeg har udbytte af at udveksle tanker med. Han bliver sikkert noget stort en gang, maaske en folkefører. Han bryder sig ikke om sit ydre eller sine manerer, kort sagt, *hans* bedstefar har ikke været konferensraad. Vil du svare med omgaaende. Hils Mitte. Din søn

Jørgen.

„Hvad vil du svare, Fa'r? Maa han? Maa Jørgen tage ham med?“

Pastor Hauch saa et øjeblik adspredt ned i datterens opadvendte urolige ansigt, saa puttede han brevet i lommen og sagde med et suk:

„Jeg er bange for, at det er en slem lømmel.“

„Ja men, naar Jørgen . . . Jeg mener, naar Jørgen siger . . .“

„Ja, ja lad os se ham an!“ Han huggede energisk saksen gennem en tyk ligustrumgren: „Vi to har vist godt af at se, hvordan saadan en folkefører tager sig ud i opløbet.“

„Ja, det har vi da vist!“

Hun dansede sidelæns hen og fik igen fat paa riven.

Hun var gaaet ud for at møde vognen. Imod sædvane blev Jørgen hentet, fordi han havde bagage med. Hun begyndte at blive beklemt, hun var kommet længere bort, end hun nogensinde før havde været til fods. Folk, hun mødte, saa bare paa hende og mumlede „goddag“. Det var ikke som i Rønneby, hvor de alle sammen sagde „goddag Mitte! Naa kommer Jørgen idag?“ og hun hørte dem raabe ind i et hus, de gik forbi, eller til nogen paa marken: „Idag kommer præstens Jørgen, og saa skal Mitte jo ud og hente ham.“ —

En gang var hun gaaet ham imøde, det var en vinterdag — hun glemte den aldrig —; uden for byen gik man som mellem høje hvide mure, og sneen blev ved at falde.

Hun havde været saa bange for, at Jørgen ikke skulde komme; men han kom, og han viftede langt

borte med sin hue, for han havde selv været bange, at det skulde blive snefog. Den dag fik hun lov til at gaa med ham i haanden hele vejen.

Udenfor brugsforeningen stod der nogle drenge og karle, for det var lørdagaften, og en raabte noget efter dem; det var ham, de kaldte „Slagterhunden“, og alle de andre lo, og det lød saa ondt; og saa raabte Slagterhunden igen noget, og saa bøjede Jørgen sig og tog sne til en snebolt; han knugede den mellem hænderne, haardt, haardt, og kastede den; hun hørte „Slagterhunden“ udstøde et brøl, og da hun vendte sig, stod han bøjet, og blodet løb ud af hans næse.

Jørgen havde taget om hendes haand saa fast, at hun troede, han vilde knuse den, og sagt: „Vi gaar ganske roligt; hvis de stikker snebolte efter os, skal du lade, som du ikke mærker dem!“

Og hun havde sagt „ja“ og bare ønsket, at de vilde regne ned over hende, for at Jørgen kunde se, hvor tapper hun kunde være; men der kom ingen. Da de var kommet ind i alléen, havde hun set op paa Jørgen og hvasket: „Jørgen, jeg tror du bliver en helt,“ men saa havde han sluppet hende og sagt „sludder, tøs“. Men han havde smilet lidt med den ene side af munden. —

Nu kom der en mand kørende, som vendte sig og saa efter hende, og hun syntes, det blev koldere og koldere.

Hun kneb læberne sammen og begyndte at tælle til hundrede. Hvis vognen saa ikke var at se, saa . . . saa vilde hun tælle til hundrede til. For den maatte jo komme.

Endelig — — der hvor det saa ud, som den lange bakke gik ind i skyerne, der kom den frem — som et stort sort insekt.

Nu syntes hun, at hun kunde ikke have gaæet et skridt længere.

Hun saa, at kusken vendte hovedet og sagde noget ned i den aabne landauer, og saa ragede Jørgen op over kuskæsædet.

„Men Mitte dog,“ sagde han vredt, da vognen holdt, „du maa aldrig gaa saa langt alene, det er jo begyndt at blive mørkt.“

„Ja, men du vilde jo ikke komme.“

Nu havde hun graaden i halsen.

„Sæt dig her,“ han gav hende sin plads og flyttede selv over paa bagsædet. „Og saa tæppet om dig — helt op til næsetippen.“

Man saa kun hendes store øjne, der lykkestraalende saa over paa broderen.

„Det er Hans Peter Hansen, og det er min søster Meta, ogsaa kaldet Mitte eller den lille Tudegris.“

Den fremmede strejfede uinteressert sin kammerats søster med sine smaa farveløse øjne :

„Jeg vidste ikke, at du havde søskende. Har I flere end hende?“

„Ja — fjorten,“ sagde Jørgen.

Hans Peter gav en lyd, der var en blanding af et suk og et smæk med tungen.

Jørgen saa over paa Meta, og hun lod tæppet falde og hoppede paa sædet.

„Nej du, vi har kun Mitte.“

„Naa!“

Han sad og saa udeltagende frem for sig, medens Jørgen igen pakkede søsteren ind.

„Ja, I er jo overklasse. — Men det var det, jeg var ved at udvikle for dig: Ser du, de nationalliberale, de har jo hidindtil gaaet som det ubestridelig anerkendte aandelige aristokrati; selv vi bønder har anerkendt dem. Men det er forbi nu, forstaar du. Der er gaaet svamp i dem — ubestrideligt! De er sygnende kraftløse kadavre. Nej se! nu ved vi, at det er os, der er de stærke, fordi vi er de mange, og de andre . . de skal nu komme til at danse paa deres podagra-ben efter vor bondemusik.“

„Har du personlig kendt nogen nationalliberale?“

„Næ-æj — egentlig ikke! Ikke helt personlig. Men der var flere af den slags derhjemme paa egnen. Rektor kalder jeg nærmest moderat.“

„Hør, Mitte, nu glider tæppet igen. Kom herover til mig, saa skal jeg holde paa det. Her sidder du ogsaa mere i læ.“

Meta flyttede sig hurtigt over til broderen, trykkede sig ind til ham og hviskede:

„Vi har gjort haven saa fin, saa fin! Og dit værelse . .“

„Er krocketplænen slaaet?“

„Ork ja, og buerne stillet op.“

„Aah jo, sagens rette sammenhæng og den nationalliberale arks forlis, den er gaaet op for vi bønder, men nu er det, vi kunde ønske, at de herrer selv vilde anerkende det.“

„Jeg synes, det er lige meget med den formelle anerkendelse; jeg tror som du, at det nu er menig mand, der skal til, men de maa finde andre vaaben — nye. Polemisk kan de aldrig tage det op med . . . Men det vil vi tale om en anden gang,“ Meta havde fundet hans haand under tæppet og puslet sin rundt inden i den. „Mitte interesserer sig ikke for politik, gør du vel?“

„Bevares! Jeg skal ikke genere!“

Hans Peter lagde sig tilbage i sædet og stirrede stift op paa kuskens ryg.

„Spiller du krocket, Hansen? Det har jeg glemt at spørge dig om?“

„Min fa'r var smed — det har jeg jo sagt dig!“

„Ja, ja, saa kan du jo lære det.“

„Jeg bryder mig kun om at lære, hvad jeg vil faa brug for. Det har jeg jo sagt dig. Jeg har ingen tid til krumveje. Lige mod maalet!“

Meta sendte den fremmede dreng et undrende, ængsteligt blik, saa begyndte hun sagte, saa kun broderen kunde høre det, at fortælle om, hvor forskrækket hun var blevet, da hans brev kom, og om tante Peleppe, der en dag havde fortalt saadan noget sjov noget om sig selv — som en rigtig historie, og om Fru v. Zelchou, der vist egentlig var rar, for hun havde inviteret hende op til Holmegaard og lovet hende en ridetur paa den hvide pony.

Hans Peter Hansen havde flettet armene energisk sammen over brystet; han sad saa rank som hans arbejdskrøgede ryg tillod det. En eneste gang luk-

kede han øjnene halvt, og to smaa stikkende pupiller flyttede sig bag de hvide øjenvipper frem og tilbage mellem de to søskende, vurderende, nysgærrigt, mistroisk.

Den næste dag var søndag.

Pastor Hauch spaserede frem og tilbage i en nøddegang i havens udkant. Langsomt mekanisk gik han med hovedet tilbage og saa frem for sig med et indadvendt blik.

Da kirkeklokkerne begyndte at ringe, rettede han sig og saa sig om. Solen var lige ved at kæmpe sig igennem skylaget, luften var fugtig af natteregn, stille og dugfyldt som i et drivhus; roserne tyngedes af regndraaber, og fra havens gamle linde lød mangelunget fuglekvidder.

Pastor Hauch gik op imod huset, rystede i forbigaaende regnen af et par fuldtudsprungne La France-roser, skar en græshoppebidt knop af og kastede den ind i et buskads. Lige da han vilde gaa gennem laagen, der førte ind til gårdspladsen, kom drengene ud fra en sidelænge med kugler og køller i hænderne.

Præsten standsede, og Jørgen blev blussende rød.

„Skal I spille krocket nu?“

„Ja,“ Jørgen saa faderen krampagtig fast ind i øjnene, „vi vil ikke i kirke.“

„Det staar jer frit for, Børn, om I vil i kirke eller ej, men jeg ser nødig, at I spiller krocket under gudstjenesten.“

Præsten havde kun set paa Jørgen. Nu rakte han venlig Hansen haanden til godmorgen og gik over mod gangdøren.

„Naa . . .“ Hansen havde fulgt præstens skikkelse, til den forsvandt bag døren, og vendte sig nu mod Jørgen, „naa, større bevendt er det ikke med liberaliteten!“ Han slog Jørgen protegerende paa skuldren: „Nej, du, lad mig give dig et raad, sejl i din families kølvand og lad være med at holde selvstændige meninger; der kommer bare besværligheder af det, og du er jo afhængig. Pekuniært. Du skulde hellere ta' og gaa i kirke.“

„Jeg synes, at du skulde være den sidste til at foreslaa mig hykleri. Men dette med at spille kroket, det er jo i og for sig barnagtigt — ligegyldigt.“

„Naa-aah! Det kan jeg nu ikke helt give dig ret i, ikke som principspørgsmaal, men naturligvis bør du bøje dig.“

„Ser du, folk kan fra kirkegaarden se ind i haven, og det er da egentligt rimeligt, at fa'r ikke tillader sin søn at forarge dem ved at gaa og lege.“

„Det kan jeg ikke se! Førarger det maaske ikke dig og mig, at de andre gaar i kirke og beder til en Gud, der ikke er til, og som de ikke selv tror paa! Hvorfor skal vi ikke lige saa godt være vort standpunkt bekendt som de. Vi skal ogsaa missionere! Det er netop sagen! Det kunde dog tænkes, at en og anden sagde til sig selv: „Der gaar Jørgen Hauch og spiller kroket, medens hans fader præker. Hvorfor gaar han ikke ind og hører paa prækenen? Mon det er fordi,

han ikke tror paa kristendommens dogmer? Det vilde da være underligt, om han ikke troede! Skønt — der er nok mange nu om dage, der ikke tror! Ja, der er jo egentlig ogsaa meget, der er svært at tro paa. — Ser du ikke, saa er uroen der, saa kommer tvivlen, og saa“ — Hans Peter sænkede de hvide øjenlaag som for at skjule pupillernes stikkende kraft — „saa begynder afklaringsprocessen; og naar den er forbi, saa er individet frigjort paa et væsentligt punkt. Ubestridelig!“

Jørgen havde staaet og set ned for sig med et fortænkt, sammenbidt drag i det magre ansigt, nu løftede han klinken af laagen med albuen.

„Hvor vil du hen?“

„Ned og spille kroket.“

Hans Peter nikkede langsomt.

Saa gik de to drenge hurtigt ned gennem haven, Hans Peter havde et udtryk i sit ansigt som en læge, der gør sig umage for at se ligegyldig ud for ikke at skræmme patienten.

Jørgen gjorde omstændeligt og sagligt rede for spillets regler, og Hans Peter lod, som om han hørte efter. Saa snart hans kugler var spillede ud, kroke-rede Jørgen dem, og med stort strategisk snille benyttede han dem til at naa plænen rundt.

Imidlertid sad Hans Peter og fulgte ham med øjnene, medens han gennemgik alt det, han med ætsende høflig ironi vilde sige til præsten, naar opgøret kom.

Jørgen gik med sammentrukne bryn og løftede køllen højt, saa det klang, naar den faldt ned mod

kuglen. Hans Peter tænkte, at hvis han havde været Estrupianer og befæstningsmand, kunde det have lydt godt at sige: „Som du nu slaar paa de kugler, skal vi en gang slaa paa Danmarks fjendes hjærneskaller!“ — Det var maaske nok med middelalderlige forudsætninger, men alligevel . . . Underlig dette, at modpartiets argumenter lige saa ofte faldt ham ind som partiets, men det var vel, fordi han var den fødte agitator. „Den fødte agitator“, det havde en af lærerne sagt en gang i et frikvarter, da Hans Peter stod og søgte at oplyse nogle drenge fra 5te om agrarernes stilling til hovedstadspolitikken. „Der har vi den fødte agitator i renkultur!“ Det havde han sagt til en kollega, da de gik forbi. — Maaske skulde det være ironi! De var jo saa lussevigtige af deres akademiske uddannelse, de sølle stympere! Men selv om det var tænkt som en spydig løgn, saa skulde det dog vise sig som sandhed en gang.

„Saa nu er jeg frispiller med den, nu skal du.“

Hans Peter slog paa lykke og fromme henad den bue, som han sidst var gaaet udenom, og Jørgen tog fat med den anden kugle.

Det var aabenbart en af disse blodløse æstetiserende aandsaristokrater, denne præst, der var konferensraadssøn. En af dem, der troede, at hele verden duftede af Kølnervand, fordi han altid holdt sin egen lommeklud for næsen, naar noget mistænkeligt nærmede sig. Men nu skulde han faa en lille mindelse om sagens rette forhold.

Man troede naturligvis, at smedesønnen var be-

æret over at være indladt i det fine hus, men man tog fejl. Hans Peter Hansen Bøvinge lod sig ikke bestikke.

Da det ene spil var færdigt, lagde Jørgen uden at sige et ord ud til det næste. Aldrig havde han spillet saadan; han havde bidt kæberne fast sammen, og hans næseflige bevægede sig; han syntes, det var det uvirkelige, det der bare var lyd og følelse og overlevering, som han gik og knaldede til, saa det peb i kuglerne, og hver gang ramte han, hvor han vilde.

Nu lød der salmesang inde fra kirken: „Saa vil vi nu sige hverandre farvel og ønske Guds fred over eder“ . . . Døren til vaabenhuset blev aabnet, og folk kom langsomt ud. Jørgen holdt inde med spillet og saa derhen. Han hvilede paa det ene ben og støttede haanden mod kølleskaftet, der var i det øjeblik en plastisk ro over hans magre ynglingskikkelse; han stod som en, der hviler, før han giver sig i kast med en idræt, der fordrer hele hans kraft. Hans Peter tørrede panden med sit ærme.

Solen skinnede i konernes guldnakker, mændene blev staaende lige udenfor døren.

Nu kom Frøken Wange og Fru v. Zelchou; Meta fulgte efter med en lille lyserød parasol højt over hatten.

„Hvem er hun med fjerer? Damen?“ spurgte Hans Peter og rejste sig.

Jørgen svarede ikke.

Nu kom hans fader, høj og fornem i sit sorte or-

nat. Mændene gjorde plads og blottede hovederne, og præsten hilste med sin høje blanke hat.

Gennem en laage i kirkegaardshegnet kom han ind i haven, og lige da han passerede havedøren, hvorfra der var udsigt ned over alle plænerne, løftede Jørgen sin kølle saa højt, at dens slag mod kuglen lød som et skud.

Pastor Hauch vendte hovedet og saa derned.

Hans blik var stort og klart, som skuede det ned fra en fredlyst højde; og det varede lidt, før udtrykket forandrede; da det skete, blev det til dyb sørgmodighed.

Alle muskler slappedes i Jørgens legeme, hans ansigt blev koldt som en følelsesløs ting, han stirrede ind i faderens øjne, og han vidste, vidste det med sin forstand, at saadan havde Christus set paa Peder natten i Ypperstepræstens Gaard, da han fornægtede ham.

En Taage kom glidende og lagde sig for hans øjne; da han fik glippet den bort, var hans fader borte.

En sagtmodig stemme sagde bagved ham:

„Tja-a — det er nemt at sige a; det er b'et, det kniber med.“

„Kom, vi maa op og spise frokost.“

Da de naaede spisestuedøren — Jørgen følte endnu en slaphed i benene som efter et langt sengeleje — hørte de Fru v. Zelchous stemme derinde fra.

„Er det hende? Damen?“

„Ja.“

Hans Peter lod hurtigt hænderne glide op og ned ad benklæderne :

„Skal vi . . Skal vi hilse?“

„Naturligvis.“

„Jeg mener, skal vi række haanden?“

Jørgen aabnede døren og lod vennen gaa ind først. Meta saa op paa broderen og truede med en lille knyttet næve, medens læberne bevægede sig til et lydløst „Smøleho'de“ !

Frøken Wange stod for bordenden og skænkede vand paa kaffekanden fra en høj messingmaskine. Fru v. Zelchou sad med hat paa, en hvid strudsfejer vajede som fra en ridderbaret ned over skuldren, de juvelsmykkede fingre stak frem fra et par lange ruhandsker, hvis hænder var krænget op under skafterne. Hun sad med albuerne paa bordet og hagen støttet mod hænderne og talte vendt imod præsten. Ingen af dem saa op.

Hans Peters støvler knirkede, og Jørgen saa med en underlig skærende ydmyg pine, at vennen listede sig frem paa taaspidserne med arme, der svingede i luften som balancestænger.

De satte sig uden at blive bemærkede af de talende.

„Ser De, Pastor Hauch, Papa og hans brødre, de har jo været nogle kraftkarle hele deres liv, og vi af den næste generation, vi var saamænd af naturen bestemt til at slægte dem paa, vi var ogsaa gjort til at være stærke, men,“ hun dyppede en kiks i sit port-

vinsglas, „vi forbrænder bare vore kræfter, vi bruger dem til selve det at leve livet.“

Pastor Hauch trak let paa skuldrene og fyldte hendes glas. „Setzet Ihr nicht das Leben ein, nie wird euch das Leben gewonnen sein.“

„Hvorfor vil De nu lade dum! Paul er ikke blevet svag, fordi han har sat livet ind, han er blevet det, fordi han har villet nyde det. Leve, leve! Herregud — det er jo det vi stakler vil! “

Hun borede et par forbitrede, lidenskabelige øjne ind i præstens og hviskede hidsigt:

„Hvorfor siger De ikke, hvad De mener om mig! Hvorfor rusker De mig ikke? Hvorfor spyer De mig ikke over med forargelse? Hvorfor sidder De her som enhver anden Monsieur chose uden blod i aarerne og holder mig i armlængde? — De irriterer mig, min go'e Pastor!“

Han saa ned paa det ophidsede mørke ansigt og sagde med en stemme, der søgte ved sin rolige klang at mildne ordene:

„Fru v. Zelchou, jeg vil ikke bruges til sensation.“

Hun rykkede stolen tilbage som for at rejse sig, betænkte sig, flettede fingrene i hverandre og løste dem igen, fik noget slapt om munden, som bristede en spændkraft i hende, og hun sagde hjælpeløst:

„Men De er jo da præst! Hvorfor vil De ikke tale til mig som præst.“

Han rystede ganske svagt paa hovedet

„Der er ting saa hellige, at de ikke maa trækkes ned og blandes ind i det, der kun kommer det verds-

lige ved. En sædemand er ansvarlig for sæden, han saarer, han kan ikke for at underholde en livstræt dame eksperimentere med at saa den paa stengrund.“

„De har ikke lov til at dømme mig.“

„De er meget aabenhjærtig, Frue; jeg ved kun det, som De selv har ladet mig vide.“

„Aah, men De burde kunne se igennem mig, De burde kunne se det, jeg ikke selv ved.“ Hun famlede efter sit lommelørklæde, store taarer lavede striber ned ad hendes pudrede kinder. Meta havde længe set paa hende med nysgærrighed, med spænding, med angst, nu skælvede hendes læber, og forsigtigt som i et frygtsomt kærtegn lod hun sit lille lommelørklæde glide hen over de stakkels grimme kinder og hviskede:

„De maa ikke græde.“

Fru v. Zelchous graad standsede, hun stirrede ind i de medlidende, frygtsomme barneøjne; saa knugede hun Meta ind til sig og sagde vendt mod præsten:

„De kan sagtens sidde der og skinne hvidt. Giv mig hende . . . Giv mig hende, og jeg skal blive god.“

„De maa laane hende idag, Frue, saa kan De se, jeg tror ikke saa slemt om Dem, som De gjerne vilde have mig til.“

„Mitte, hører du, jeg maa laane dig.“

„Ja, men . . . Men Jørgen! Og Hansen!“

Fru v. Zelchou saa for første gang ned paa de unge mennesker.

„Jørgen og . . . Vor Herre bevarer, er det ham der, der spiser ærter med kniv?“

Jørgen saa hurtigt over paa vennen. Hans Peters kinder hang som slapt gult skind, han havde lagt kniven fra sig og sad uden at se op.

„Det er skam god skik mange steder,“ Pastor Hauch sagde det med en djærvhed, der ikke var helt naturlig.

„Ja, nu De siger det!“ Fru v. Zelchou saa først angergiven ud, men saa skød latterglimt som sølvpile ud af hendes lyse øjne. „Nu De siger det! . . . Jeg har hørt, det skal være bon ton hos vicekongen af Honolulu.“

„Ja, der ser De!“ Pastor Hauch saa hurtigt forstaaende paa hende, og hun noterede en antydning af beundring.

Nu var hun sig selv igen.

Hun bøjede sig frem:

„Vær nu rare, I to svende, og kom med over til Holmegaard, saa skal vi more os.“

„Tak,“ Jørgen saa hvast paa hende, „vi kan ikke.“

Hans Peter sparkede ham under bordet.

„Aah Jørgen!“ Meta saa bønligt paa broderen.

„Jeg kan ikke, Mitte.“

„Det smærter mig virkelig dybt. Pastor Hauch, vil De da ikke komme over i aften og hente Deres lille grimme tøs?“

„Tak, det skal jeg! Jeg vil ogsaa gjerne hilse paa Deres fætter Paul, ham har jeg altid holdt af.“

„Odder!“ Hans Peter hviskede det ned i sin talerken og saa ondt paa vennen.

Fru v. Zelchou skulde spise frokost senere og

havde kun siddet med til bords for selskabs skyld. Nu kørte vognen frem, og præsten fulgte hende ud; Frøken Wange gik med for at hjælpe Meta.

„Hvad mener du egentlig?“ spurgte Jørgen, da døren havde lukket sig efter dem.

„Jeg vil med derover, forstaar du.“

„Vil du?“

„Gu' vil jeg saa!“

Jørgen stirrede paa ham.

„Efter det hun bød dig?“

„Ja, ka' du da ikke forstaa, det kan blive mig til gavn at kende den gamle derovre? Bare dette at kunne sige — f. eks. ved et politisk møde — „Linde paa Holmegaard sagde en gang til mig“ . . Han er jo et pokkers fint papir, og han holder til venstre. Jeg ved sku ikke, om han gør det bevidst, men venstres folk anerkender ham. Og hun — dullen — det var fanden fløjte mig et flot fruentimmer!“

„Vil du tie!“

Jørgen slog haanden i bordet, saa glassene klirrede: „Du glemmer, hvor du er! Du er ikke i en baggaard i Vestergade! Den ene dag kritiserer du alle, der ikke er bønder og smaafolk, og der kan jeg tit give dig ret, men nu er du pludselig syg som en probenreuter for at slippe ind til de fine.

Jeg vidste ikke, at det var saadan du var!“

Hans Peter dukkede sig under den harmdirrende foragt, der lyste imod ham fra Jørgens høgeansigt. Saa slog han ud med haanden og sagde sagtmodigt belærende:

„Du tager fejl, Jørgen Hauch! Du tager ganske fejl! Som jeg har bemærket til dig saa ofte, jeg har altid maalet for øje. Ogsaa her. Ja vi er bønder og smaafolk, og det er vi stolte af, men vi undervurderer til en vis grad ikke intelligensen. Vi vil gjerne have de store bønder med. Men de store bønder, det er godsejerne.“

„Naa og du mener at kunne hverve jægermesteren?“

Jørgens smalle læber vred sig ned i mundvigene.

„Du tager fejl, Hauch, jeg mener i den dybeste beskedenhed, at jeg kunde faa fremtidig gavn af at komme i personlig berøring med den mand.“

„Er det da din egen storhed og fremtid, du arbejder for?“

Hans Peter saa et øjeblik paa vennen, han bøjede sig hen imod ham, og der tegnede sig en viljefasthed i det blege uharmoniske ansigt, der næsten gjorde det smukt; saa lænede han sig tilbage, lagde sin ene klumpfingrede haand paa brystet og sagde med en kunstpavse:

„Min og partiets — de falder sammen!“

Paster Hauch kom ind igen med piben tændt.

„Jeg havde vist endnu en draabe kaffe i min kop.“

Jørgen saa hurtigt op.

„Fa'r, jeg er ked af, at jeg sagde nej til Fru v. Zelchous indbydelse, Hansen vil gjerne med derover.“

„Naa?“

„Ja, forstaar De . . . Ja, det er altsaa . . . Nej,

det jeg sagde til Deres søn, det var . . . det er, at jægermesteren er meget godt anset i mit parti."

„Deres parti?“

„Ja, det demokratiske venstre.“

„Saa? Naa er han det?“

„Ja, vi føler jo nemlig godt, at vi er smaafolk.“
Hans Peter lagde hovedet paa siden, „men — se, vi vil ikke stives af af det literære venstre, derimod slutter vi gjerne alliance med det store hartkorn.“

„Naa? Saa-aa?“

Hans Peter flyttede sig uroligt paa stolen. Hans mund var trukket skævt som under en lammelse, men øjnene brændte af viljekraft.

„For resten har intelligensen som saadan jo været ganske overvurderet under de nationalliberales regimente; politisk kundskab det er jo nemlig et af de faa goder, der er tilgængeligt for alle.“

Jørgen saa spændt paa sin fader.

Pastor Hauch tømte sin kaffekop, nikkede venligt til Hans Peter, som han gjorde til de flinke konfirmander under overhøringen, og sagde, idet han rejste sig:

„Se, se, De læser skam Deres Morgenblad flinkt! Velbekomme! Velbekomme, Jørgen!“

Han gik gennem havestuen ud i haven, og de to drenge fulgte hans høje ranke skikkelse med øjnene.

Hovedbygningen paa Holmegaard var et toetages hvidt hus med høje smaarudede vinduer og en stor aaben veranda.

Haven var anlagt som engelsk park med gamle plæner mellem spredte trægrupper; de gled over i et engdrag med mose; og paa den anden side kransede skoven sig med store enkeltstaaende ege mellem unge bøge.

Foran en gruppe dværggraner paa en aaben gruset plads stod en brudt marmorsøjle rejst til minde om jægermesterens broder, der som tyveaarig lieutenant var faldet ved Bov; søjlen var altid omgivet af blomstrende planter — de eneste i haven — og ved siden af stod en bænk med høj ornamenteret ryg paa et cement-underlag, hvortil to trin førte op. Her sad jægermesteren og hans neveu Paul Holck Linde.

„Ja, du kender mit valgsprog, Paul, lediggang er roden til alt ondt! Det er muligt, at dine nerver eller dine lunger — hvad det nu er — kan have gavn af, at du ligger og driver ved et kursted i et halvt eller et helt aar, men man er jo ikke gjort af nerver og lunger alene. Jeg vil paa det bestemteste fraraade det! Vellevnet og driveri, det er det skadeligste af alt — for mænd! Lad kvinderne om det. Kan du ikke tage dig sammen, Paul, og faa den attestats?“

Paul Linde sad med hovedet lænet tilbage mod bænken høje ryg og saa træet frem for sig:

„Nej, jeg kan ikke! Min hjærne er tom, og hver trevl af energi er brugt op. Jeg føler mig som en urkasse, hvor man har taget værket ud!“

„At man i din alder siger den slags! At man vil være det bekendt! Men det kommer af de fandens

bøger, I læser: Det blødsødne, ugudelige kællingepjat! I min tid . . ja, vi vilde sku da hellere have skruet tommelfingrene af os selv!”

„End I vilde have sagt sandheden?“

„Sandhed? Sandhed? Ja, der er saa skam den sandhed, man skylder andre at tie med. Men du skulde have hutlet dig igennem istedetfor at have haft dine rentepenge, saa havde du faaet energien skærpet, min far, inte slidt op. For du vil vel inte bilde mig ind, at det er læsningen, der har svækket dig og slaaet sig paa lungerne?“

„Næ-e.“

Jægermesteren stak sit ophidsede ansigt tæt ind til neveuens.

„Det er vel fruentimmer?“

„Rimeligvis.“

„Og det tilstaar du?“ Han rakte sine smaa laadne brede hænder frem med fladerne opad: „Og det tilstaar du? For din gamle arbejdsomme onkel?“

Et lille smil lagde sig om Paul Lindes blege læber, og han saa næsten ømt hen paa det forbitrede ansigt:

„Ja, har jeg nogensinde løjet for min arbejdsomme onkel?“

„Hm! — Nej — den hensynsfuldhed kender nutidens unge inte til. Tror du, Adèle lyver for mig? Tror du, hun forskaaner mig for mandens skidne historier og sine egne upassende pengetransactioner? Nej, for I mangler disciplin, skal jeg sige jer!“

„Ja, men er det ikke noget, opdragelsen skulde bi-bringe en?“

„Jo, det skulde opdragelsen . . . Naa, saa du gør ovenikøbet nar af mig?“

Paul Linde lagde sin arm om onklens skuldre og saa ham ind i de smaa gnistrende øjne.

„Jeg elsker dig, Onkel Heinrich, og du har ret i alt, hvad du siger.“

Jægermesteren lod hænderne ligge slapt, som var armnerverne lammede. Hvad skulde man sige til den slags? Herre Gud, det var jo hans pligt at være haard imod drengen! Sad han ikke her som en protest imod det, der altid havde været slægtens grundprincip! Jævnhed og nøjsomhed — det havde jægermesterens fader, Kammerherre Holck Linde indprentet sin søn, sidste gang paa dødslejet — det gør den fattige rig, men det gør den rige stor. Jægermesteren havde levet efter det, og han havde søgt at indpode det i de unge. Og Adèle — hun spekulerede med sin mødrene arv værre end nogen børsjobber og klædte sig ud som en halvskøge; og Paul — den dreng, som han havde elsket næsten højere end han syntes, han havde lov til, han sad nu her ganske sans façon og bekendte, at han var „slidt op“. Uden anger, uden angst for vrede; og han — Jægermester Heinrich Holck Linde — Gud bedre det! — sad han ikke her og var rørt og smigret . . . jo, nu vilde han ogsaa være ærlig, han *var* rørt og smigret over, at labanen gjorde ham den ære at holde af ham; regne ham gjorde han sku'nte.

„Nu skal jeg sige dig noget, Onkel.“ — Paul havde fulgt den kamp, der stod i jægermesterens brune bulldog-ansigt, „nu bliver jeg her til efteraaret, og saa

rejser jeg sydpaa. Den franske gesandt har lovet mig en introduction til chefen for det store bankierfirma Durat & Meuron, han skal nære forkærlighed for skandinaver . . .“

„Og saa . . . saa vil du virkelig opgive eksamen?“

„Ja, foreløbig. Og ser jeg, at det kan blive til noget dernede, saa for bestandig. Jeg synes, her er saa surt og glædeløst herhjemme.“

„Ja, det synes folk altid, naar de jager efter at more sig; vi andre mærker det inte.“

Paul Linde sukkede træt, skulde de nu til at begynde forfra igen.

„Hvad er det?“ Jægermesteren pegede brysk op imod huset med sin stok.

Paul kneb øjnene sammen.

„Det er Adèle og nordbaggen, men . . . der sidder et eller andet væsen paa ryggen af den.“

„Naa, saa er det Hauchs datter, hende har Adèle begyndt at interessere sig for.“

Han tog neveuen haardt i armen:

„Hvorfor har hun ingen selv? Kan du sige mig det, hun kunde have haft et voksent barn nu?“

Paul trak lidt aandsfraværende paa skuldrene.

„Ved du, hvad hun siger? Hun siger, at det har hendes samvittighed forbudt hende . . . at det er det eneste, hendes samvittighed har forbudt hende. Kan du forstaa det“

„Ja-a, maaske nok.“

„Naa, vil du saa'nte forklare mig det?“

„Nej, Onkel, det vil jeg ikke saa gjerne.“

De tav begge og fulgte med øjnene nordbaggen, der først havde vist sig som et lille levende punkt, og som for hver piæne den tilbagelagde i sin vuggende pasgang antog større dimensioner; ved siden af den gik Fru v. Zelchou med elegante pas, som førte hun en hest frem i manègen. Hun sang en Mikadomelodi. Paa nordbaggens brede ryg sad Meta med hede kinder og hatten bag ad nakken.

„Naar det gaar galt med dine jærnbaneaktier, saa er her jo en smuk ressource.“

Paul havde rejst sig.

„Ikke sandt? Vi kunde faa engagement paa hipodromen imorgen den dag, vi tre. Vi kontrasterer saa vanvittigt, at vi virker harmonisk.“

Meta havde ladet sig glide ned og gik op ad stentrinene for at hilse paa jægermesteren.

„Goddag du lille! Ja, saadan nogen skulde vi have en halv snes stykker af.“

„Det er Mademoiselle Mitte og Fætter Paul,“ Fru v. Zelchou slog præsenterende ud med haanden . . . „Giv pote, Mitte.“

Meta rakte lidt genert den fremmede haanden.

„Make her look at you, Paul.“

„Vil du ikke nok blive herovre, naar jægermesteren gjerne vil beholde dig?“

Meta rystede paa hovedet, saa de to smaa proptrækkere foran ørene svingede.

„Her er haven jo meget større end i præstegaarden, og her har du „Pony“.

„Ja men“ — hun saa op, og øjnenes blaa dyb var stort og frygtløst, „hjemme er Jørgen.“

„Ogsaa du!“ Paul slap hendes haand med et tragisk suk, men da han saa den skygge af bekymret undren, der kom i hendes blik, spurgte han venligt:

„Hvem er saa Jørgen?“

„Det er jo min bro'r!“

„Og er han rar?“

Hun trak skuldrene op, som om hun gottede sig indvendigt.

„Det er jo min bro'r!“

Hun sang det ud.

Maaltiderne blev en pine for Jørgen. Saa saa han altid vennen med de andres øjne, men han saa ogsaa dem med vennens. Her sad de om det brede, hvide bord og spiste dannet og uinteresseret, som *de* gør det, der ikke har arbejdet for føden. Det gamle sølv-tøj, kobberstikkene paa væggene, selve stemmernes klang var som en haan imod smededrengen, imod ham, der fra han kunde skønne havde følt livets haarde kaar, og som nu ved egen kraft vilde arbejde sig ud af dem for at kæmpe for deres sag, som blev tilbage. I timevis kunde han efter saadan et maaltid med den dybeste interesse høre paa vennens udviklinger og fordybe sig med ham i, hvad der burde gøres.

Men til andre tider, naar han følte sin faders blik hvile paa sig, som om det søgte efter noget, eller Meta pludselig hurtigt og i smug lod sin haand pusle rundt indeni hans, som hun fra helt lille havde gjort det, naar hun troede, at han var ked af noget, saa fik

han en kvælende følelse af, at han øvede vold imod noget, som ikke i sig selv var ondt.

Fru v. Zelchou kom næsten daglig og bad om at faa Meta med sig. En dag lagde hun sin haand paa pastor Hauchs arm og sagde med en alvor, der virkede saart og ægte:

„De ved ikke, hvor det lille menneske gør mig godt! Ser De, Pastor Hauch, Paul og jeg, vi er som et par oprindelig flotriggede sejlere, der har lidt havari og nu stoltserer afsted uden ladning og uden maal — bare for et syns skyld. Men Mitte — hun er som en lille fornem baad med hvide sejl, der tillidsfuldt kaster en trosse til os. Hun ved det ikke selv, men hun bugserer os. Paul og jeg, vi sidder derhjemme i haven paa Holmegaard — parole d'honneur — og taler varsomt og fint som to gamle stiftsdamer. Selv papa søger at gøre sig tynd i mælet, naar han taler til Mitte, aldeles som ulven, De ved nok . . .“

„Den, der aad Rødhætte.“

„Akkurat! Ikke sandt, efter den mageløs beroligende lignelse lader De mig nok faa hende med?“

En dag kom tjeneren fra Holmegaard med et brev til Meta. Der var en krone paa konvolutten, og indeni stod med Fru v. Zelchous store snirklede bogstaver, om hun vilde gøre jægermesteren den fornøjelse at spise til middag derovre den næste dag — afskedsmiddag.

„Middag?“ sagde Frøken Wange, „saa maa vi saa skam stryge den hvide mols.“

Da Meta sad alene i den store calèchevogn, var

hendes bryst saa fyldt af forventning, som kunde hun ikke trække vejret. Nu var det hende, der kørte ud i den vide verden som en prinsesse. Mon Tante Peleppe stod og følte sig som Askepot? Fa'er saa saa underligt paa hende, han lukkede selv vogn døren og sagde til kusken: „Ja, kør saa kun, Bertelsen.“

Og i samme nu var de forsvundet, baade fa'r og Tante Peleppe og præstegaarden; det var som træerne paa landevejen dansede.

Vognen holdt foran den store stentrappe med løverne — tidligere var hun altid kommet ind gennem haven — og en graahaaret tjener kom og aabnede vogn døren.

I vestibulen med de store hjortetakker over dørene tog han imod hendes trøje og hat og slog med haanden ud imod et spejl, der naaede helt ned til jorden. Hun gik hen og saa paa sig selv; han stod lige bagved. Mon han syntes, hendes kjole var pæn? Hatteelastikken havde skaaret hende lidt under hagen, det var ikke saa pænt; men de lyserøde sløjfer paa skuldrene, de var da nydelige.

„Vi er nok fin idag!“ han nikkede ind i spejlet.

Saa slog han begge dørføjle op til havesalen. Meta trak vejret dybt, det lød som et suk; saa gik hun ind.

„Fruen kommer vist straks!“

Døren blev sagte trukket til efter hende.

Hun gik et par skridt frem og blev staaende; der var slet ingen i hele den store sal. Mon de rent havde glemte hende?

Hun saa sig om, først hurtigt og ængsteligt, saa ganske langsomt og iagttagende.

Kunde der mon noget sted være smukkere end her var?

Stuen var møbleret som mange smaa stuer, og alligevel var der en aaben plads midt paa gulvet, hvor der laa et stort tæppe, der var blødt som mos. Foran en hvid kamin stod der en hel skov af bregner. Paa væggene var der malerier i guldrammer mest af skove og hav, men over flygelet hang der et stort billede af en kvinde. Meta tog bange øjnene til sig, før hun var nøgen; men lidt efter maatte hun se derop igen.

Kunde noget rigtig levende menneske virkelig være saadan?

Hendes store gule haar var løst — ikke bundet sammen foroven — men helt løst. Hun laa støttet paa den ene arm og læste i en bog, — laa helt nøgen ude i en skov og læste!

Hvorfor mon hun gjorde det?

Der maatte vel være en historie om det ligesom den med Kraka. Men hun vilde ikke spørge. Hvor var hun dejlig! Men Jørgen vilde vist ikke synes om hende! Mon han vilde sige, at hun . . .

Det raslede og brusede, og hurtigt, som under pres af et lufttryk, satte Meta sig paa den yderste kant af en lænestol.

„Men der sidder jo festens eneste gæst! Næh — og hun er fin. Tænk, Mitte, at jeg har aldrig før lagt mærke til dine kjoler.“ Fru v. Zelchou lagde haanden under Metas hage og kyssede hendes mund.

„Jeg havde en gang en veninde, som lod de ægte stene pille ud af alle sine smykker og falske sætte ind, og ved du hvorfor? Hun sagde, at der var endnu aldrig nogen blevet saa færdige med hendes øjne, at de var naaet til hendes smykker.“

„Og var det sandt?“

„Det forsikrede hun.“

„Og hvordan var hendes øjne?“

„Som raketter.“

„Raketter . . ?“

„Saadan nogen, der lyser og gnistrer.“

„Saadan nogen vilde jeg gjerne se.“

„Du kan jo se paa mine, din dumme tøs.“

„Og er de — saadan?“

„Ja — naar jeg er lykkelig. Idag er jeg lykkelig; imorgen er jeg igen gammel og grim og fortvivlet. Kom lad mig løse dit haar.“

„Nej, nej!“ Meta skævede op til den nøgne dame.

„Jo, vær nu god, det er min sidste Mitte-dag.“

Meta stod ganske stille og lidt beklemt og lod haaret løse op.

„Det er en vandal, den Frøken Wange, det kan du hilse hende fra mig og sige. Kære, det er jo en pragt! Har du nogensinde set silke, inden den er farvet og vævet? Saadan er dit haar. Jeg er rigtig dum, for du stikker mig ud. Vorherre bevares, hvis jeg fik lov at klæde dig paa! Om jeg nu tog dig med!“

Hun trak Meta med hen foran et af de store spejle, der dækkede vinduspillerne, og Meta stirrede

ind paa hende. Hun syntes, det var en helt fremmed dame, der stod derinde i guldrammen med hvide perler om sin nøgne brune hals og guldringe om armene. Hun fik en forfærdelig lyst til at sige noget om damen, der laa i skoven og læste — saadan. Mon Fru v. Zelchou . . .

Saa kom Paul Linde ind; han stod pludselig bagved dem i spejlet og sagde: „Natten og den gryende dag!“ Og da de vendte sig, bukkede han, som om det var for spøg, og Fru v. Zelchou nejede og trak Meta med sig.

Midt under det, busede jægermesteren ind; hans ene haand famlede oppe i den andens ærme, og hans pande var et tæt rynkenet.

„Næ — Papa i sin anstændigste kjole med dingel-dangelo i knaphullet! Du er sød, Papa! — Er manchetten blevet borte.

„Puh!“ Han rystede ærmet ned, „nej, der er slet ingen.“

„N'importe!“ Hun tog overgivent hans arm, „der er endnu aldrig naaet nogen fra dine øjne til dine manchetter!“

„Bliv mig fra livet med dine aandrigheder!“ Han pustede kenderne ud. „Det skal vel være det, man kalder gallisk esprit! Saa, der har vi Fransen, jeg er sulten som en ulv.“

Fru v. Zelchou vendte sig mod Paul og sagde med en hovedbøjning hen imod Meta:

„Jeg vover det!“

Paul bød Meta armen, og hun gik alvorligt ved

siden af ham. En eneste gang saa hun op, han var saa bleg, mon der var noget, han var ked af.

Jægermesteren øste selv suppen op. Meta syntes, det klædte ham saa underligt; og under hele maaltidet sad han og passede paa alting som tante Peleppe hjemme.

„Papa, Mitte sidder og følger dig med øjnene.“ Fru v. Zelchou lagde sig tilbage og lo: „Ja, ikke sandt, Mitte, det er egentlig en rigtig pæn, gammel herre, naar han er ren og ikke lugter for meget af stald? Det gør du nu for resten aldrig ved middagsbordet, Papa, det maa jeg lade dig; til frokost er du slem.“

„Hm! Hm!“ Jægermesteren stødte luften ud gennem næsen.

„Ved du hvad Papa! Midt paa Lüneburghede slog det ned i mig som en rædsel: Papa har fulgt sine tilbøjeligheder, han har lukket huset til eller bruger det som kornmagasin, han spiser med folkene og sover paa sin hestehaarssofa i det lille kontor.“ Hun strakte armene ud og lod hænderne illustrerende bevæge sig gennem luften: „Parken er forvandlet til urskov, kun paa enkelte udhuggede pladser vokser der grønkaal og persille.“

„Jeg har jo inte lov, Adèle! Jeg har jo inte lov! — Det synes mig, at den Leoville er ikke tilstrækkelig tempereret, min go'e Fransen. — Husk paa alle dem, der faar brødet her, de blev jo overflødige. Nej, jeg holder skik paa dette, som jeg holder skik paa mit mejeri og mine avlsgaarde, men der er jo pokker

til forskel, for dette koster penge, og det andet forrenter sig.“

„Ja, tænk Paul,“ Fru v. Zelchou vendte sig mod fætteren, „det koster virkelig et par skilling at leve — har du nogensinde tænkt dig det? Og saa urimeligt, egentlig!“

Paul løftede sit glas.

„Onkel, er der noget, jeg kunde ønske at arve efter dig, saa er det din overlegne ligegyldighed for livets goder! Den gør dig saa misundelsesværdig uafhængig. Du lever for at arbejde, det er din glæde, pengene bryder du dig egentlig ikke om uden som synligt resultat. Vi andre — vi arbejder for at leve — hvis vi er nødt til det.“

„Aah lad nu være, Paul!“ Fru v. Zelchou rakte sin kraftige brune arm over bordet og stødte sit glas haardt imod fætterens. „Vaas! Livet er ikke arbejde. Livet er kærlighed, livet er skønhed, livet er at føle blodet komme i fart, koge op, syde, blive ild, og saa . . .“

Hendes mund blev saa stor og rød, syntes Meta, og nu vidste hun, hvordan „raketter“ var.

„Og saa skam og forbrydelse og fortræd over andre.“ Jægermesterens ansigt var blevet haardt.

Fru v. Zelchou lagde sin kind ind imod hans skulder:

„Men vi kan ikke gøre for det, Papa, vi der er saadan!“

Den gamle mand saa hen for sig og sagde „som til sig selv: „Nej, Gud bedre det!“

Der blev en stilhed, hvor tjenerens lette skridt hørtes og raslen af sølvtøj og tallerkener; jægermesteren syntes at have lukket sig inde i sine tanker, og datteren saa paa ham med sammenknebnede, spejdende øjne.

„Hvad vil Frøken Mitte være, naar hun bliver stor?“ Paul saa ned paa det fintformede barnehoved ved siden af sig.

Det blev bevæget et par gange frem og tilbage.

„Jeg — vil ikke sige det.“

„Du ved det altsaa.“

Hovedet nikkede.

„Betro mig det . . . jeg skal ikke sige det til nogen.“

Meta kneb munden tæt sammen.

Han bøjede sig ned over hende:

„Nu vil jeg vide det.“

Ganske langsomt løftede hun øjenlaagene og saa op med sit klare barneblik, der var som et dyb uden svig. Roligt og tillidsfuld lod hun ham se ned i det, og han syntes, at i dette blik var der helsebod for saare nerver; han følte en impulsiv trang til at tage hendes lille, solbrændte haand og lægge den imod sin pande og bede hende blive ved at se saaledes, saa han kunde drikke af hendes barnesjæls ubevidste styrke, og lade sig overrisle af dens renhed. Ogsaa hendes lille distinkte stemme gav ham et fysisk velbehag.

„Paul!“

Det lød som et piskesmæld i manègen.

„Qu'avez vous?“ Fru v. Zelchou havde lænet sig tilbage i stolen og iagttog ham.

Han trak øjnene nervøst sammen.

„Jo, nu skal jeg sige det,“ Meta lagde sine fingerspidser paa hans ærme:

„Jeg vil være . . . Jeg vil være — en voksen dame.“

Hun lo med en latter, der vilde lokke ham til at le, og han forstod det og føjede hende.

Jægermesteren saa forbavset paa barnet.

„Se! se! Sikken lille strik!“

Fru v. Zelchou slog sin vifte ud og sagde uden at se op:

„Foreløbig skulde du huske paa, at du kun er en lille pige,“ og hun strejfede hende med et vredt blik.

Fra det øjeblik længtes Meta kun efter at komme hjem. Da det begyndte at blive mørkt, frøs hun i sin tynde kjole, men Fru v. Zelchou sad og viftede sig nedover det nøgne bryst, saa kniplingerne flagrede.

„Den go'e lille præstefrøken er nok søvnig. Aah Paul, ring paa Fransen, det er bedst, hun bliver kørt hjem.“

„Skal jeg køre med dig,“ han lod haanden glide varsomt igennem det silkefine haar, „du er da vist bange for at køre alene?“

„Jomfru Jacobsen kører med. Paul — min cigaret er ude.“

Den gamle tjener fulgte Meta ned til vognen og pakkede tæppet om hende, men der var ingen Jomfru Jacobsen.

Idet vognen drejede ind i alléen, der førte gennem parken, kunde Meta se Fru v. Zelchou komme ud fra

den oplyste havesal ved Paul Lindes arm. Hun bøjede sig ud af vinduet for at kunne følge dem med øjnene. Fru v. Zelchous gule kjole lyste mellem de mørke træer.

Da hun ikke kunde se dem mere, gemte hun sig ind i vognhjørnet og bed tænderne fast sammen. Hun frøs.

Nu levede de det alt sammen videre, og hun kørte hjem til Rønneby og var bare præstens Mitte.

Da Frøken Wange spurgte, hvorfor hun „saa saadan ud i hovedet“, svarede hun, at hun havde tabt baandet paa hjemvejen. Og hun græd sig i søvn.

Den næste morgen, da Meta vaagnede, syntes hun, at der var noget ondt, der ventede hende, noget, hun selv var skyld i. Solen skinnede ind af hendes vindu, men den skar hende i øjnene, og da hun havde faaet sit undertøj paa, lagde hun sig paa sengen igen og faldt i søvn. Men da Frøken Wange bankede paa hendes dør og spurgte, om hun var oppe, raabte hun ja og skyndte sig at blive paaklædt. Flere gange tabte hun det, hun tog fat paa, hendes hænder kunde ikke holde fast, og noget gjorde ondt inde i hendes hoved.

Ved frokostbordet spurgte Frøken Wange hende, om hun havde moret sig, og hun fortalte om jægermesteren, der havde øst suppe op, og at de havde faaet isbudding, og hun lod, som om hun spiste, men hun blev ved at tygge og tygge og kunde ikke faa det til at glide ned. Det var, som der slet ingen halshul var.

Da de rejste sig fra bordet, hviskede Jørgen:

„Mitte, kom lidt.“

Hun saa forbavset op og spurgte med læberne.

„Uden ham?“

Broderen trak hende med ud i verandaen :

„Er du syg?“

Hun gemte sit ansigt imod hans ærme.

„Er du syg? Du maa svare.“

„Ja — jeg tror det. Lidt.“

„Saa skal du sige det til Tante Bolette. Du skal nok have kamillethe eller saadan noget.

Lad nu være at græde, jeg skal komme og læse højt for dig.“

„Ja, men du har jo . . .“

„Han kan passe sig selv . . .“

Om aftenen havde Meta temperatur paa 39°, og der blev sendt bud til brugsforeningen, at lægen skulde se ind i præstegaarden den næste dag, naar han kom forbi. Om aftenen talte hun i vildelse. Men hver gang Jørgen kom ind i værelset, vinkede hun ham ivrigt hen til sig, spændte sine feberhede hænder om hans arm og spurgte: „Er han borte?“

Da hun den næste dag hørte Hans Peters stemme nedenfor sit vindu, gav hun sig bitterligt til at græde, og da Frk. Wange spurgte, hvad hun var bedrøvet over, slog hun begge arme om hendes hals og knugede sig ind til hende :

„Jeg er jaget ud, Tante Peleppe; Fru v. Zelchou og Hans Peter har jaget mig ud, og nu maa jeg ligge i skoven og læse. Du maa ikke tage min natkjole fra mig, men jeg vil have haaret løst.“

Om aftenen kom Jørgen ind i sin faders studereværelse. Pastor Hauch stod ved vinduet og saa ud. Jørgen kunde se paa hans profil, at hans ansigt var meget alvorligt med den fjærnhed i blikket, som det ofte fik, og som syntes at løfte ham bort fra sine omgivelser.

Jørgen stod lidt og ventede, saa sagde han stille:
„Fa'r!"

Pastor Hauch vendte sig ikke, men spurgte uden overraskelse: „Ja?"

„Kunde Hans Peter blive kørt til byen imorgen?"

Nu vendte præsten sig om mod sønnen.

„Jeg vil bede ham rejse, Fa'r."

„Det glæder mig, Jørgen. Jeg stod netop og tænkte paa, om det ikke ligefrem er ham, der er skyld i Metas sygdom; doktoren synes slet ikke at kunne forstaa, hvor den feber kommer fra."

„Naa-aah, saa fine fornemmelser har hun vel ikke?"

„Vi er forvænt med harmoni her i vort lille orkester; et saa gyselig falsk instrument, som det din ven trakterer, det ligefrem flænses i os."

„Men tror du ikke, man forvænner sig, Fa'r . . ."

„Jo, det har jeg selv tænkt; derfor har jeg holdt pinen ud. Og jeg maa sige, at det der har gjort mig mest ondt, det er, at du, Jørgen, kan lade dig blænde af saadan en repræsentant for folkeligheden."

„Det er den eneste, jeg har kendt, Fa'r, og jeg tror nu alligevel, at jeg har lært en hel del af ham."

„Ja ja! Der er jo forskellig maade at lære paa. Hvordan faar du ham afsted?“

Blodet jog op i Jørgens kinder.

„Jeg har i sinde at sige til ham, at jeg vil gjerne have min tid til raadighed for Mitte . . .“

„Og tror du, han vil kunne forstaa det?“

„Jeg har altid gjort mig ærlig umage for at forstaa ham. “

„Tror du, han har den mindste gode følelse for dig?“

„Ja-a, saa vidt han kan. Han siger jo altid selv, at han ser bort fra individerne. “

„Ti stille, Jørgen — jeg vil ikke høre de floskler. Men har han virkelig nogen venskabsfølelse for dig, vil det maaske øge hans bitterhed, om du beder ham rejse. Lad hellere mig — det vil give ham endnu et værdifuldt træk til en nationalliberals karakteristik; jeg skal nok gøre det saa hensynsfuldt, som jeg kan.“

Jørgen stod et øjeblik og kæmpede med sig selv, — pastor Hauch saa det paa hans sammenknebne mund og musklernes spil i hans ansigt, — saa sagde han med grødet stemme :

„Fa'r, tror du virkelig, at Mitte . . .?“

„Du ved jo, Jørgen, hvor ubeskriveligt hun glæder sig, naar du skal komme, og denne gang har du vel nok skuffet hende slemt.“

„Fa'r — lad mig vaage hos hende i nat.“

Pastor Hauch lagde sin haand paa sønnens skulder :

„Ja, vaag du med Gud, min dreng!“

I vinterens løb skød Meta paafaldende hurtigt i vejret. Det harmoniske, barnerunde, der havde været over hendes lemmer, tabte sig. Frøken Wange kaldte det, at hun blev „stillet“. Hun var ofte underlig træg i undervisningstimerne og var ikke mere saa ivrig efter at gøre sig nyttig.

Frøken Wange bebrejdede hende stadig, at hun „faldt i staver“.

Om aftenen holdt hun af at sidde nede hos pigerne og læse højt for dem; hun syntes, de forstod hende bedst. Hun og stuepigen hentede bøgerne i et lejebibliotek hos en skomager.

Tre gange i vinterens løb havde de læst „Taarnet i Dardanellerne“. Meta kunde det sted udenad, hvor den skønne dame, der blev holdt fangen i sultanens taarn, der udefra lignede en skummel fæstning, men som i virkeligheden var omgivet af vidunderlige haveanlæg . . hvor hun paa tre evropæiske sprog lagde blomster i slyng paa terrassen, saa der stod „hjælp“ — det var, da sultanen havde taget en ung læge med, som skulde gengive hende hendes svindende sundhed, og lægen vovede sit liv for gennem frygtelige farer at hjælpe hende til flugt. Og han belønnedes med hendes kærlighed.

Meta kunde, medens hun læste, længes efter det øjeblik, hvor hun laa i sin seng og kunde tænke det altsammen igennem for sig selv.

Undertiden kunde hun føle trang til at være ulykkelig, og saa tvang hun sig ind i den forestilling, at

ogsaa hun var fange. Hun gik langsomt om i haven og saa bleg og lidende ud, og da hendes fader en dag foreslog, at hun skulde løbe en rask tur med Frøken Wange, saa hun smærtetungt op og sagde: Ja, hvem der kunde!

Han spurgte forbavset, hvad hun dog mente med det, og hun blev rød og sagde, at hun havde voksværk.

Hun følte instinktmæssigt, at folk saa ikke mere paa hende som før, hun gik ikke mere i en atmosfære af beundring.

Hun tørstede efter ømhed, gjorde ikke noget for at fremkalde den, men følte sig forurettet.

Jørgen kom kun hjem en gang om maaneden. Den adjunkt, som han boede hos, syntes, at de lange landture tog for megen tid nu inden eksamen.

En gang havde han sagt, da han kom:

„Sikke dog en lang lemmedasker, du bliver!“

Meta syntes, han talte til hende, som om hun var en dreng. Han fortalte om sine pensa og sine huller, og undertiden sagde han lange remser paa latin.

Hun fortalte aldrig ham om sit, men det hændte, at hun hørte paa ham med en følelse af overlegenhed. At Jørgen, der var stor og gammel, bare tænkte paa det med lektier! Det var jo dog bare det kedelige, noget, man skulde slippe ud af som af de korte kjoler.

I det hele taget tog hun kun halvt del i det, der skete omkring hende, hun hørte ikke en gang rigtigt efter, naar hendes fader fortalte hende historie.

Da der en dag i hendes tyske bog kom et vers, som hun skulde oversætte, lagde hun bogen fra sig, saa lige ud og begyndte med høj rolig stemme :

„Zur Schmiede ging ein junger Held,
er hatt' ein gutes Schwert bestellt,
doch als er wog's in seiner Hand,
das Schwert er all zu schwer erfand.

Der alte Schmied den Bart sich streicht :

— hun blev ved med dybere stemme og i langsomt tempo :

„Das Schwert ist nicht zu schwer noch leicht,
zu schwach ist Euer Arm, ich mein',
doch morgen soll's geholfen sein.“

Saa sprang der sole frem i hendes øjne, og hun fortsatte med begejstret kraft :

„Nein, heut' durch alle Ritterschaft,
durch mein und nicht durch Feuers Kraft!“
der Jüngling spricht, ihn Kraft durchdringt,
das Schwert er hoch in Lüfte schwingt.“

„Se, se!“ sagde pastor Hauch og saa forbavset paa hende.

Hun ønskede, der havde været mere; det var flovt at holde op; hun snoede febrilsk sit lommeterklæde til en pølse, trak vejret hurtigt og kastede sig pludselig ned imod sin faders arm.

„Saa, saa saa, Meta! Hvad er det alt sammen — det du gaar og tumler med og tænker paa? Har du slet ikke tillid til mig mere?“

„Jo,“ hun trykkede ansigtet fast ind, „jo, men jeg — er — saa — ulykkelig!“

Hun saa ikke smilet om faderens mund, da han spurgte:

„Er *du* ulykkelig?“

„Ja!“ Hun snøftede lidt og tørrede næsen paa det mishandlede lommetørklæde, „ja for . . .“

„For?“

„Jeg ved ikke, men . . . Jeg længes saadan efter det dejlige.“

„Hvad mener du med det? Rejs dig nu op og lad os tale fornuftigt sammen.“

Hun rejste sig og blev ved at smaasnøfte.

„Jeg kan ikke rigtig forklare dig det, Far! Men naar jeg nu læser saadan et digt eller . . . f. eks. „Ingeborgs farvel“, du ved dette, Far . . .“ hun løftede det taarevædede ansigt: „Min naadige Dronning, I høviske Møer, I ædle Riddere gæve . . .“ Eller dette,“ hun stirrede frem for sig: „Oh, lad den lille kirkeklokke ved jordefærden klinge, før faar han ej i graven fred, før faar hans sjæl ej vinge . . .“

„Naar du læser det, saa . . .“

„Ja, saa er jeg med i det, og saa . . . er det saa fælt bagefter.“

„Ved du, hvad jeg tror, Mitte, du gaar for meget alene. Vi skal se at faa fat paa en rar ung pige, der kan læse med dig og være dig til selskab. Jeg skal

skrive til Tante Emma om det. Ja . . det er jo kun godt, at du holder af poesi“ — — pastor Hauch strøg let hen over Metas haar og føjede til, som om han ønskede at bryde hendes stemning, „jeg skal lære dig noget metrik, det interesserede mig i mine unge dage . . den gang skrev vi alle sammen vers. Du lægger ogsaa undertiden betoningen paa de gale stavelser. Det sagde de rigtignok ogsaa om Michael Wiehe; men naar han gjorde det, blev det rigtigt. Næ —“, pastor Hauch lænede sig tilbage i sofaen —, vi skal se at faa fat paa en lærerinde, og saa skal du ordenlig arbejde. Vi to har nok taget det lidt for meget con amore.“

Undervisningsmetoden forandrede uvilkaarlig, blev mere tør og skematisk, og pastor Hauch kom jævnlig tilbage til, at han vilde søge en lærerinde.

Pludselig blev Meta ked af at læse for pigerne og kastede sig over lyrik. Hun svælgede i vers med klingende rim.

Brev til Pastor Hauch fra Professorinde Emma Hauch.

Rosenvænget, $\frac{8}{2}$ 1885.

Kære Svoger!

Tak for din tillid! Men hvor gaar man hen i vore dage og finder en ung pige, som man med ganske tryk samvittighed kan sende over til saadan en lille Guck in die Welt som din Meta? For resten — jeg kender et pigebarn, der er efter min smag, Andrea Thomsen

hedder hun. Hun er et nutidsbarn, men af den gode slags — ikke af dem, der vender kløer imod os gamle — og mon I ikke trænger til lidt nutid i Rønneby? Ikke for din skyld, for du kan jo blive bag dine rosenhække, men for Metas skyld; jeg synes alting er blevet saa indviklet. En ting er vis, naar hun er blevet konfirmeret, skal hun være en vinter hos mig; eller skulde hun ikke hellere komme nu?

Mange hilsner fra Peter, der som sædvanlig overkommer alverden med himmelsk ligevægt og endda faar tid til at lægge sig lidt mave til. Han længes efter dig, beder han mig sige. Hils din prægtige Frøken Wange og kys Mitte.

Din hengivne Emma.

Brev fra Pastor Hauch til Professorinde Hauch.

Kære Emma!

Du mener aabenbart, at jeg er stagneret bag mine rosenhække, og her har jeg indbildske fyr gaaet og troet, at jeg baade som præst og menneske fulgte ret godt med i tidens rørelser. Jeg maa tilstaa, at jeg har ment, at det, jeg holdt udenfor, var ikke bedre værd. Men maaske har du ret, hvad Meta angaar; hun har netop bekymret mig en del i den senere tid, og jeg vil være glad, hvis du kan skaffe mig omtalte unge dame. Ogsaa dit kærlige tilbud om selv at tage dig af hende en tid, tager jeg imod med tak, skønt det vil blive forskrækkelig svært at undvære hende.

Hils Peter! Han har for nylig opereret en bondekone her fra egnen, der var opgivet af alle stedlige læger, og jeg tror nok, hun i sin bevidsthed har placeret ham i umiddelbar nærhed af Vorherre. Hils ogsaa børnene! Ja, nu kommer Jørgen jo til København efter eksamen. Han har det svært med sig selv for tiden, jeg tror nok, han synes, at han er vokset fra mig. Jeg vilde gjerne hjælpe, men føler mig hjælpeløs; han er netop i den alder, hvor man hellere lader sig paavirke af alle andre end sine egne. Jeg vilde ønske, at der kunde komme sympathy mellem ham og jeres Mogens, han gjorde sidst, jeg saa ham, et saa ligevægtigt indtryk.

Tak endnu engang, kære svigerinde, for din altid redbonne vilje til at hjælpe.

Martin F. Hauch.

Meta gik op og ned ad perronen ved sin faders side; der var tyve minutter til, at iltoget skulde komme sydfra. Næsten alle hilste paa hendes fader; hun bøjede hver gang hovedet i tempo med hans hat, og hun var vis paa, at ingen kunde se, hvor hjærtens beklemt hun var, og hun syntes det hjalp.

En pelsklædt gammel herre med gamacher standse og spurgte med et blik over lorgnetterne:

„Maa man spørge, Hr. Pastor, er det datteren?“

„Ja, det er min datter — Kammerherre Mühlhoff.“

Meta rakte den gamle herre haanden og hilste med det lille kniks, som Andrea Thomsen havde lært hende.

Den gamle herre lagde hovedet langt tilbage og saa ned gennem lorgnetterne:

„Mais elle est ravissante, la petite! Tout à fait un bijou!“ Han truede med fingeren. „Og hun forstaar fransk, den skælm!“ Han tog med sin tynde, gule haand om hendes hage, saa hun maatte løfte ansigtet op imod ham: „Hvor gammel er saa cette mignonne?“

Meta tvang sig til at se op paa ham:

„Jeg er sytten aar, og“ . . . hun trak vejret i et lille snap, „nu skal jeg til København.“

Kammerherren saa ned i de opadvendte øjne, der var som et barns, der har sovet og nu vaagner med anelsesfyldt forventning; og han nikkede hen for sig og gentog mekanisk:

„Jeg er sytten aar — og nu skal jeg til København!“

Saa rystede han paa hovedet, og hans ansigt blev slapt og sørgmodigt: „Herregud — sikken jubelfanfare, der ligger i de ord!“

Pastor Hauch var ved at hilse paa et par gamle damer, der kom med tasker og hatteæsker og ivrigt spurgte, om han skulde med toget.

Meta rakte kammerherren haanden til farvel. Han tog den mellem begge sine, der rystede lidt:

„Farvel, Barn! De staar der med Deres 17 aar,

og jeg her med mine 70, og ikke et raad kan jeg give Dem med paa vejen . . ikke en gang det har man ud af sin alderdom! Og dog er det stadig de samme stene, menneskene snubler over.“

Han klappede hendes kind, rømmede sig og sagde med en helt anden stemme:

„Adieu, Frøken Hauch, det har glædet mig at gøre Deres bekendtskab! Adieu, Hr. Pastor!“

Saa kom toget, og det skulde kun holde et kvarter. Folk med stive ansigter og forvildede øjne banede sig vej mellem tilskuere, der vilde have et glimt af „ekspressen“, og rejsende, der roligt udsøgte sig en god plads, og folk, der kom for at hilse paa nogen eller sige farvel, og trækvogne, der med uanfægtet dragerflegma rullede igennem det alt sammen.

Meta knugede sig fast til sin faders arm.

„Fa'r!“ Hendes stemme var ganske lille.

„De gamle frøkener Møller har lovet at tage sig af dig, vær nu blot rolig! Der er god tid?“

„Ja men“ . .

„Naa, der kommer De!“ To gamle urolige ansigter nikkede og smilede. Pastor Hauch rakte Metas haandtaske op, og den blev modtaget af tjenstivrige hænder. „Vi skal nok passe paa hende, Hr. Pastor!“

„Saa, Mitte!“ Præsten vendte sig hurtigt.

„Fa'r!“ Nu kom det som et nødraab, hun kastede sig hulkende ind i hans arme og hviskede med ansigtet gemt mod hans frakke: „Maa jeg . . . maa jeg ikke blive hos dig?“

„Kære, kære lille Barn,“ han holdt hende fast ind

til sig, og skønt han talte ganske sagte, var det, som hans stemme slet ikke blandede sig med støjen, „jeg har ikke lov til at beholde dig! Jeg har jo over tænkt det saa nøje. Paa en maade synes jeg, jeg kunde skærme dig for saa meget ved at gøre det, men . . . Der er saa store brydninger i tiden, Barn, man skal ikke gemme sig bort, husk du har livet for dig . . .“

„Det har du da ogsaa, Fa'r!“

„Nej, min lille pige, for jeg har kampene bag mig.“

„Aah, men Fa'r . . .“

„Nu skal De komme ind, lille Frøken Hauch!“

Pastor Hauch bøjede ansigtet ned over datteren og sagde med en stemme, der var blød som en moders kærtegn: „Gud velsigne dig, min lille Pige, han holde sin haand over dig og bevare dig!“

Det sidste og eneste, Meta saa, da toget langsomt satte sig i bevægelse, var faderens ansigt. Han havde taarer i øjnene og smilede.

De gamle damer spurgte og spurgte; hun forstod godt, at det var af venlighed, men hun kunde næsten ikke svare; der sad en klump og lukkede i halsen. Hun havde „Valdemar Krone“ med, men selv naar hun læste, var klumpen der hele tiden, og da to timer var gaaet, syntes hun, det havde varet en evighed.

Saa skulde de endelig ombord paa færgen. Meta hjalp de gamle damer med at bære deres sager ned i damekahytten; de vilde lægge sig — for en sikkerheds skyld — og raadete Meta til det samme. Men da de havde lukket øjnene og maskinen begyndte at arbejde, listede hun op ad trappen til dækket.

Hvor gjorde det godt at trække vejret i den kolde, friske luft! Hvor var vandet stort! Det var som uden grænser! Ganske blygraat med tung sneluft. Og rundt om skibet flagrede hvide maager. En stor stolt følelse af ensomhed greb Meta, medens hun stod ved rælingen og saa frem. Rønneby og fa'r! Det var alt det, der var godt og trygt, men det var nu langt borte, nu kom alt det andet.

Brydninger havde fa'r sagt — hendes bryst løftede sig saa højt, at hun maatte sukke — han mente vel, naar man tvivlede paa Gud. Men det kunde hun aldrig gøre! Fa'r havde maaske ønsket, at hun skulde lære saadanne mennesker at kende, som gjorde det — for selv at blive rigtig fast.

Ja, det vidste hun da, at vilde nogen nogensinde have hende til at gøre noget galt, saa behøvede hun bare at tænke paa fa'r — f. eks. som han havde set ud idag, eller den aften før hendes konfirmationsdag, hvor han havde fortalt om mo'r, om det hun havde sagt, da hun vidste, hun skulde dø . . . eller den dag til præstekonventet under det store valnødtræ, da pastor Poulsen var blevet saa hidsig og havde sagt, at præsterne var nogle dovendyr, de slog sig til ro med dem, der frivilligt mødte i kirkerne, i stedet for at faa fat i de andre. Han havde slaaet haanden imod sit ben, saa det klaskede, og raabt: „De vantro skal vi have fat paa, om vi saa skal fange dem ind med lasso.“ Nogle havde let, og andre havde svaret skarpt igen, men da havde hendes fader rejst hovedet, og hun saa endnu hans hvide ansigt og hans øjne, der havde været saa

underlig bedrøvede, da han sagde: „De præster, der har evnen til at vække de sovende og kalde paa de sløve, de skal saa vist bruge den; men de bør ikke haane de brødre, der ikke har den“ . . .

Der brød et svagt solglimt gennem skylaget, og vandet kom til at se ud som smeltet tin.

Jørgen! — Mon han nu vilde regne hende? Saa-dan rigtig tale med hende — saadan som han undertiden havde gjort med Andrea Thomsen — som om det ogsaa morede ham. Aah, men hun kunde tale om filosofi og humanitet og alt det. Hun var et menneske, sagde Jørgen. Det var nu vist, fordi hun slet ikke var pæn, bare klog. Det var, som om Jørgen slet ikke kunde tro godt om nogen, der var pæne. Og det var da vigtigt.

Meta gav sig til at stampe med fødderne, gulvet var vaadt og glat, og vinden sved i ørene og næse-tippen.

Hvor var alle mennesker henne?

Hun løb dækket rundt; paa den anden side kunde hun se ind i rygesalonen. Der sad baade herrer og damer derinde, nogle lo og snakkede. Nu var klumpen igen i halsen. Hun ledte efter trappen og listede ned i damekahytten.

Med to fingre kneb hun næsen til, der lugtede saa fælt dernede, men det var rart, at Frøknernes Møller laa der. Hun satte sig ganske stille ned og ventede paa, at de skulde vaagne.

En gang før havde hun været i København, men da

havde baade fa'r og Tante Bolette været med. Det var nu to aar siden. Det havde været saa vidunderligt, saa ufattelig dejligt, at hun syntes næsten, det havde været bedst, da hun tænkte paa det bagefter.

Det kongelige teater! Naar orkesteret spillede og man ventede paa, at tæppet skulde gaa op. Ja, bare tæppet! Og saa naar det gik op! Alt det vidunderlige der skete! Ligesom man drømte og saa hele drømmen levende! Det var bare saa fælt, naar det var forbi; ligesom naar juletræet blev slukket. Og saa snakkede alle mennesker ligesom før.

Det, hun længtes efter, det, hun gærne vilde vide om var til, det var noget dejligt, som kunde blive ved, og som hun ikke blot skulde tænke sig til eller se paa, men noget som . . . nej, hun vidste ikke rigtig, hvordan hun mente.

Endelig, endelig kom lysene. Det huskede hun fra forrige gang. Dette ufattelige, at det egentlig var nat og mørkt — hjemme i alléen var der kun én lysprik paa hjørnet af landevejen, hvor milepælen stod — og her var det lyst som i en kirke. Og at her var fuldt af mennesker, der saa ud, som om de slet ikke tænkte paa, at det egentlig var mørkt.

Sidst havde Onkel Peter og Mogens været paa banegaarden for at tage imod; denne gang vilde det vel snarere være tante og kusinerne, ja — og naturligvis Jørgen!

Tante og onkel havde været paa besøg i Rønneby, det aar, Jørgen blev student, og Mogens havde været

der hele sidste sommerferie, saa hun kendte dem godt. Jo — det gjorde hun da egentlig . . . Og onkel var jo fa'r's broder, og selv om . . . selv om . . .

Hun stod med hede kinder og haanden knuget om sin taske og saa ud, medens toget langsomt gled ind paa hovedbanegaarden.

„Nu maa De da endelig blive hos os, lille Frøken Hauch, til Deres slægtinge har fundet Dem.“

Meta nikkede. Hun stod ved det aabne vindu og spejdede ud. Hvor var der mange mennesker! Og slet ingen kendte hende, slet ingen vidste, at hun var pastor Hauchs datter fra Rønneby, som nu skulde til København. Men allesammen ledte de efter nogen.

Saasnart kupédøren var aabnet, og hun satte foden paa trinnet, stod Jørgen der — med studenterhue paa og uden overfrakke.

Han tog tasken ud af hendes haand og sagde med et lille overbærende smil ind i hendes urolige, skinnende øjne:

„Naa, gamle Mitte, du er altsaa ikke helt død af benauelse?“

„Ser du.“ drosken var naaet ud paa Østerbro, „dette bliver jo en stor forandring for dig. For ser du, fa'r“ . . .

Meta tog med lidt overvindelse sine øjne bort fra de forbigasserende:

„Fa'r? Hvad han?“

„Ja-a — han er jo med et mildt udtryk idealist,

han vil tro nolens volens, at alle mennesker gaar omkring og er, som de bør være. Naturligvis tror han ogsaa det om onkel og tante."

„Ja, men“ . .

„Det er ganske ligegyldigt, hvad jeg siger," han trak den ene mundvig ned til et slags smil, „jeg er jo nu en gang im zuschnitt verdorben. For oprigtigt talt, jeg havde helst forhindret dette her med dig."

„Ja, men hvorfor dog? Tante og onkel er da saa rare!"

„Rare! Rare! Ja, for saa vidt som de ikke gaar og gør fortræd med vilje. Men de er som gennemsnits-overklasseindivider ganske blottet for sædelig alvor."

„Nej, ved du nu hvad, Jørgen! Onkel, der er saa dygtig og saa god! Du skulde bare høre Maren Henriks tale om ham! Og han er lige saa god imod de simple som imod de fine, det siger hun."

„Ja, det er af magelighed. Det er jo ubetinget det nemmeste at være elsket."

„Aa, Jørgen! Man bliver da ikke elsket, naar man ikke er god; og god — det er da det, man skal være!"

„Ja, det kommer ganske an paa basis. Det værste, man kan være, det er nikkedukke. Men lad dig nu bare ikkê blænde."

„Sig mig, Jørgen," Meta sugede underlæben ind og strøg med haanden hen over sin muffe, „er der -- brydninger hos onkels?"

Jørgen trak brynene sammen og saa ud af vinduet, Metas øjne listede sig op til hans ansigt.

„Hvor finder du paa det?"

„Aa, jeg ved ikke, jeg tænkte maaske“ . . .

Jørgen vendte sig langsomt imod hende.

„Jeg tror virkelig, at du er ved at blive voksen, Meta; saa er det maaske alligevel meget godt, at du er kommet herind.“

„Ogsaa fordi du bryder dig om det?“

„Ja, naturligvis! Men især for din egen skyld. Jo, ser du, brydningerne hos onkels, de kommer af, at Esther er ikke helt af samme surdejg som de andre.“

„Nej, hun er vist ikke saa rar.“

„Nej, for hun er ingen nikkedukke, hun er et menneske, skal jeg sige dig.“

Vognen var standset udenfor en stor toétages villa med kvist.

„Saa, nu er vi der.“

Meta trak vejret dybt, da hun kom ind paa den oplyste, tæppebelagte trappegang; for hvert trin, hun steg opad, bankede hendes hjerte haardere; hun syntes, her var saa hemmelighedsfuldt, saa . . . Hun kom pludselig til at tænke paa „Taarnet i Dardanellerne“.

Jørgen trykkede paa den elektriske klokke, og Meta maatte holde vejret, medens den lød.

Saa blev døren aabnet af en ung pige med hvid kappe.

Jørgen lod Meta gaa først ind: „Er onkel og tante hjemme?“

„Nej, professoren og fruén er ude, men nu skal jeg kalde paa Nielsen.“

Der lød hurtige skridt paa bløde sko gennem spise-stuen fulgt af en sagte klirren af glas, og en ældre

svær kvinde med en slags hollandsk kappe paa hovedet aabnede hurtigt døren. Meta kunde godt huske hende; „den evige Nielsen“ havde Tante Bolette kaldt hende.

„Naa, der har vi den lille frøken! Ja, jeg ønsker velkommen. Professorinden var saa ked af, at hun skulde ud idag, at det skulde træffe sig saadan . . . Men det var jo denne her jubilæumshistorie, saa hun var skam nødt til at gaa“ . . . Da droskekusken dukkede frem med Metas kuffert paa nakken: „Herind! Herind med den! Vær saa god og tør fødderne, Hr. Kusk! — Ja, stil den der! Her skal De bo, lille Frøken.“

„Tak skæbne, er I der?“

Det lød fra foden af trappen.

„Og jeg, som havde lovet at være hjemme, naar I kom!“

Mogens Hauch kom i spring og tørrede forpustet panden. „Jeg har rendt som en gal for at naa det! Naa, Mitte — der er du virkelig! Velkommen herind! Ja, du skal bo her i mit fordums, skal vi sige laboratorium?“

„Studereværelse,“ foreslog Jørgen.

„Ja, og musæum. Det eneste, jeg har efterladt, er mine æg. Mine fugleæg, naturligvis! Du gaar vel ikke i søvne?“

„Nej, det gør jeg virkelig ikke.“

„Hvor her er yndigt!“ Hun saa sig om og lod haanden stryge let hen over sengetæppet, der var hvidt med lyseblaat under, og hun kiggede ind i det store spejl, der næsten naaede gulvet. Hun glædede sig til at kunne se hele sig selv.

„Saa! nu skal vi have tøjet af!“ Nielsen slog hænderne sammen med et kladsk, „saa sætter jeg theen ind, og saa kalder jeg paa Frøken Agnete.“

Meta vendte sig spørgende mod Mogens.

„Ja, hun er hjemme. Men hun læser altsaa til præliminæreksamen. Og naar Agnete læser til præliminæreksamen, saa er det saadan med sol staa stille i Gibeonsdal. Hun skal og maa have verdens største ug.“

„Jeg skal ogsaa gaa paa kursus.“

Meta gav et lille bestemt nik med hovedet.

„Ja men, du vil da vel ikke udmærke dig? For himlens skyld, Mitte, gaa ikke hen og bliv begavet.“

„Aa! Andrea Thomsen sagde, at tilsidst var jeg rigtig flink.“

Mogens fløjtede en tone og kneb det ene øje til: „Ja, men du var ganske umulig i matematik og regning.“

„Har hun sagt det?“ Meta bøjede forknytt hovedet. „Ja, jeg kan ikke noget med tal.“

Mogens trak hendes arm ind under sin og hviskede, medens de gik ind i spisestuen:

„Nej, det er netop det søde ved dig.“

„Naa, naa!“ sagde Jørgen og fulgte efter.

De satte sig ved den ene ende af det brede bord. Nielsen bød rundt og skænkede the, og hver gang hun rørte sig, gyngede det store gulv, saa glassene klirrede i buffetten, og platterne slog mod væggen.

Meta bøjede sig hen til Mogens og hviskede:

„Hele huset ryster, naar hun gaar.“

Og Mogens svarede paa samme maade:

„Her kommer undertiden en Wagner-gal maler, han kalder det Nielsens motiv.“

Meta forstod ikke, hvad det vilde sige, men var glad over at Mogens troede, at hun gjorde det. Det var netop det med Jørgen, at *han* aldrig troede, at hun ...

„Er det Agnete?“ Jørgen lyttede ud mod entréen, hvor en nøgle blev drejet om.

„Ja, det er *kun* Agnete, Esther er til foredrag.“

„Det ved jeg nok.“

En ung pige med strikket uldvest og forfrosne, røde hænder kom hurtigt ind; hun glippede mod lyset, som om det blændede hende.

„Her er Meta, ser du vel.“

Meta havde rejst sig og stod afventende.

„Naa! Ja, velkommen!“ Hun rakte hende sin kolde haand. „Sæt dig bare ned og lad som du var hjemme. Goddag Jørgen! Kan du hjælpe mig med en opgave? Jeg har regnet den tre gange igennem, men jeg kan ikke finde ud af den.“

Hun smurte hurtigt et stykke brød, lagde paalæg paa, bed en stor mundfuld af det og sagde, medens hun tyggede, uden at se op:

„Havde de det godt hjemme?“

Meta havde siddet sammensunken med lidt aaben mund og fulgt kusinen med øjnene, hun svarede hurtigt: „Jo tak, rigtig godt!“

Agnete klemte brødet sammen og tog en ny stor bid.

„Havde du god rejse?“

„Ja ... den var ...“

Meta var kommet til at se paa Mogens, der gjorde søsterens manerer efter, og hun føjede til i et latterbrist:

„Jo, den var rigtig god.“

Agnete saa et øjeblik op paa kusinen og spiste saa tavs videre, som en der er kommet i fart med at skynde sig og ikke kan holde op igen.

Mogens sad og spurgte til alle mulige mennesker i Rønneby, Silde-Mads og Hane-Boel og Ole Per Hannes, og Meta syntes for første gang, at de navne lød saa morsomt. Jørgen kastede en lille tør bemærkning ind nu og da, der viste, at han ikke syntes, de vrøvlede.

Meta fortalte, at Hane-Boels Gyda skulde staa til paaske, og Tante Bolette havde lovet hende en merinos kjole. Hane-Boel var slet ikke saa fattig, at hun behøvede hjælp, men hun havde tudet saadan, at Tante Bolette havde sagt, at hun maatte have taget galocher paa, hvis hun ikke havde givet hende kjolen.“

„Vil du saa hjælpe mig, Jørgen?“

Agnete skubbede tallerkenen ind paa bordet og rejste sig.

„Ja—a.“ Jørgen saa paa sit ur.

„Esther kommer alligevel ikke endnu. Vi gaar ind i stuen.“

Jørgen havde en vred rynke i panden, men fulgte hende. Man kunde høre deres stemmer gennem filt-dørene.

„Mogens!“ Meta hvilede armene mod bordet „bryder Agnete sig slet ikke om“ ... hun saa ned paa dugen og tøvede lidt, „om at være pæn og ...“

„Agnete? Hun ligner en nyfødt tyrekalv, kan du ikke se det?“

Meta tænkte sig om.

„Jo, der er virkelig lidt i det.“ Hun saa anerkendende paa fætteren og føjede til: „Men de er da ogsaa pæne, naar de er smaa.“

„Ja, men hun har jo ogsaa et godt fjæs. Hun har altid været saadan en lille tæt muggen én, der bare passede sit. Hun kan for resten være grinagtig, naar det stikker hende. Du kan tro, hun kan sige professoren nogen tilforladelige sandheder.“

„Sin fa'r? Siger hun ham sandheder.“

„Ja, hun siger overhovedet aldrig andet end sandheder. Naar hun indlader sig paa at gøre høflighedsspørgsmaal — som nu til dig, saa er det et tegn paa uhyre velvilje fra hendes side.“

„Og du fik mig til at le!“

„Ja — hun har godt af at blive drillet.“

„Læser hun virkelig hele dagen?“

Meta lagde stærkt og undrende eftertryk paa hele.

„Ja, og vist noget af natten med.“

Meta saa lidt hen for sig med sammenknebne øjne, saa rystede hun paa hovedet.

„Det vil jeg ikke!“

Mogens bøjede sig hen imod hende:

„Ved du, hvad du er?“

„Nej?“

„Du er sød.“

Hun lo glad.

„Jo, det ved jeg godt.“

„Ved du det? Hvem pokker har fortalt dig det?“

„Alle mennesker.“

„Sikke nogen asener.“

„Ja men — du fortæller det jo ogsaa.“

„Det er noget helt andet.“

Meta lo, og det klang gennem den store stue som bjælder paa en frostvejrsdag.

„Nej, ved du nu hvad, Mogens! Nu vrøvler du da!“

„Ja, men jeg er ogsaa den eneste af den yngre generation her i huset, der ikke er begavet. Mine søstre har overtaget hele ansvaret paa det punkt. Mitte“ ... han glippede med det ene øje, som naar han i Rønneby havde foreslaaet at „nole“ hindbær, „skal vi to blæse ad videnskaben?“

Meta lo igen, et pur af smaa dunede haar stod om hendes pande, og pupillerne var store og straalende, som var hun kommet lige fra mørke ind i lyset.

„Men Mogens, du skal jo være læge, saa maa du da læse.“

„Ja lidt.“

Han rykkede lidt nærmere og fortalte om sine fugleæg. Han havde to nydelige væverfuglereeder, dem vilde han forære hende, og han havde en udstoppet ørn, som hang under loftet og saa ud som den fløj. Det var en kongeørn.

„Du skal se at blive flink i naturhistorie, det er det eneste, der er noget ved.“

Hun lagde hovedet lidt paa siden.

„Saa maa jeg altsaa ikke være helt doven?“

„Jo for jeg skal fortælle dig det alt sammen. Det er knusende interessant. Jeg fik et stort tysk værk af den gamle til jul.“

„Naturhistorie, det brød Andrea Thomsen sig ikke saa meget om.“

„Nej, det gør fruentimmer aldrig.“

„Ja, men jeg er da ogsaa et fru ... Aah — du mener maaske,“ hun sugede underlæben ind og saa paa fætteren ud af øjenkrogene, „at jeg er et menneske.“

„Som Jørgen siger.“

De saa paa hinanden og lo. Det lød saa morsomt syntes Meta med Mogens' dybe ha ha ha; det var saa dejligt at le sammen med nogen.

Et koldt pust kom ind i stuen, hun saa op, og som en perlerad, der blev skaaret over, brast latteren; inden for døren stod Esther og trak sine lange sorte handsker af.

„Naa, I morer jer nok!“

Hun rakte Meta haanden, trykkede paa klokken og satte sig. Nielsen kom straks gængende ind og sørgede for hende.

„Tror du ikke, du vil længes efter Rønneby?“

Esther tog et stykke brød med sin smukke hvide haand og saa ud, som var hendes tanker langt borte.

Inden Meta fik svaret, saa hun op og spurgte „Er Jørgen her?“

„Ja, han hjælper Agnete.“

De tav alle tre, og inde fra stuen lød Jørgens stemme med en lidt irriteret hastighed:

„Da x og a er ligestore, staar der, at nul er lig med nul, og naar du saa dividerer med x minus a som ogsaa er nul, har du altsaa nul divideret med nul, men saa bliver resultatet som bekendt ubestemt.“

Hele opgaven er simpelthen lavet for at faa jer til at gaa i vandet.“

„Det synes jeg er noget fjolleri.“

„Nu maa du klare dig selv.“

„Tak.“

Jørgen kom hurtigt ind i spisestuen, hans øjne heftede sig med et spændt udtryk paa Esther. Ingen af dem hilste.

„Det var slemt, du ikke var med! Jeg synes, der er væltet en saadan rigdom af tanker ud over mig, at jeg kan ikke bære dem alene. Ved du, Jørgen“ — hun lod de hvide hænder ligge slapt i skødet — „ved du, Ibsen har stjaalet sine Ideer hos Nietzsche. F. eks. det i Rosmersholm med adelsmenneskene, det er Nietzsches.“

„Nej, tvært imod,“ Jørgen stak begge hænder i jakkelommerne, „Nietzsche mener, at lidenskaben, den hensynsløse villen, er adelsmærket, for saa vidt som det er overmenneskets privilegium; den saakaldte moral svækker efter hans teori kun individet. Rebekka West har lidenskaben og den hensynsløse villen, men efter Ibsens mening er det den vege Rosmer,

der er adelsmennesket, og hendes forsyndelse imod moralen er det, der fører dem i møllefossen.“

Mogens sukkede og skrabede med fødderne. Han havde flere gange gjort tegn til Meta, at de skulde rejse sig, men hun havde ikke set det. Hendes øjne vandrede frem og tilbage mellem broderen og kusinen.

Hvor var Esther forskellig fra Fru v. Zelchou, men hun var vist egentlig smukkere; hendes ansigt var saa blødt i formen og saa roligt. Hendes mørkeblaa kjole sad saa stramt, at man tydelig kunde se, hver gang hun trak vejret. Men det var ikke kønt med det korte haar. Hendes nakke saa ud som en mands. Og hendes øjne! Hvor var de graa og alvorlige. Hvorfor mon hun dog var saa bedrøvet over det med Ibsen?

„Nietzsche foragter medlidenhed.“ Esther saa stift frem for sig, „han siger, at den tager livsenergien bort.“

Nu stod Jørgen saa rank, at han næsten knejsede.

„Ja — der har han ret.“

Esther saa op paa ham:

„Men Salomon Hertz siger det modsatte.“

„Salomon Hertz! Den jødebastard!“

„Hvad mener du med det, Jørgen?“

„Jeg mener, han praler af, at han er jøde, og samtidig behager han sig i teorier, som han stjæler fra kristendommen.“

Den unge pige saa ned paa sine hænder, der laa foldede paa dugen:

„Jeg har aldrig hørt Hertz prale, og jeg er ganske vis paa, at han ikke stjæler; men han er ikke partigænger, han lader sig ikke indrullere.“

Jørgen var begyndt at gaa frem og tilbage over gulvet, pludselig gjorde han en brat drejning imod kusinen:

„Fulgte han dig hjem?“

De hvide hænder skiltes og glattede langsomt hen over dugen:

„Nej, han fulgtes med professor Ernst.“

„Ja, Hertz hører jo til hans drabanter.“

„Ved du, hvad jeg synes Esther,“ Mogens gabede saa det hørtes i kindbenene, „jeg synes du er mere hensynsløs end man har lov til at være. Kan du ikke se, at Mitte er helt bleg af træthed? Og hvad kan alt jeres sludder interessere hende?“

„Er du træt?“ Kusinen vendte sig mod Meta. „Men du kunde jo bare sige til; dit værelse er sikkert parat.“

Da Jørgen bøjede Metas hoved tilbage for at se paa hende, stod hendes øjne i det samme fulde af taarer.

„Er du træt, gamle Mittetøs? Ja, det er jo ogsaa langt over din sengetid. Kom skal jeg følge dig ind.“

Da de stod i hendes værelse, knugede hun sit ansigt ind imod hans skulder.

„Vent nu bare lidt.“ Han tændte lyset og slukkede omhyggelig tændstikken, saa satte han sig paa sengekanten og trak søsteren ned ved siden af sig.

„Hold nu op med den græden, Mitte, saa skal jeg sige dig noget.“

„Jeg er holdt op, for jeg — græder ikke.“

„Ser du, du er flasket op med kærlighed. Jeg maa bruge det udtryk, for i grunden var det ikke forkælelse. Nej — for du har jo aldrig været uvaaren — underligt nok. Men det er alligevel pineforkert, jeg skal sige dig, det gør mennesker saa rasende afhængige. Nu maa du se at lære af dine kusiner. De bor jo nok herhjemme, men i virkeligheden er de ganske selvstændige. Man kan jo nemlig ikke altid gaa og vade rundt i hensyn til andre; det hemmer én selv, og det forvænner de andre.“

Han strøg hende med en kejtet bevægelse frem og tilbage over haaret: „Nu skal du se, det gaar nok!“

Hun nikkede.

„Kan du nu sove godt.“

Igen et par smaa hurtige nik.

„Ja, saa godnat du.“

„Godnat.“

Hun klædte sig hurtigt af, hun græd ikke, hun vilde ikke græde, men hun maatte hele tiden synke noget. Da hun laa i sin seng, knugede hun ansigtet ned imod hovedpuden og hviskede: „Kære Gud, lad alle mennesker holde af mig!“ Bagefter begyndte hun paa „Fader vor“, men tankerne vilde glide ud og blive til taage. Saa foldede hun hænderne fast og begyndte forfra, og hun sagde forklaringen, som hendes fader havde lært hende den, halvhøjt for rigtig at tænke over det:

Tilkomme dit rige! Guds rige, det er retfærdighed, fred og glæde i den hellige aand. Ske din vilje som i himlen saa og paa jorden! Alle mennesker maa gøre Guds vilje, men vi skal gøre den med glæde som englene gør den.

Øjnene gled til, men hun spilede dem op igen og begyndte paa trosbekendelsen. Hun syntes, hun saa sin faders ansigt inde i mørket, og hun vilde gøre alt det, han ventede af hende. Hun knugede hænderne krampagtigt sammen, men pludselig løsnedes deres tag, legemets muskler slappedes og hun gled ind i søvnen tungt og drømmeløst som et overtræt barn.

„Peter!“

Professorinde Hauch stod i stort toilette med en lille ganglampe i haanden og bøjede sig over Metas seng.

„Kom og se hende.“

Professoren stod i døren. Nu lagde han cigaren fra sig paa servanten og kom hen og saa over sin kones skulder.

„Har hun klaret overgangsalderen?“

Fru Hauch gjorde en gestus med hovedet ned imod den sovende, som var ord overflødige. De stod tavse lidt, saa sagde han med stærkt eftertryk paa ordene:

„Hvor er det følgerigtigt, at Martin har faaet saadan et barn!“

„Men Anna var da ogsaa yndig.“

„Ja, for Martin kunde jo kun parre sig med en, der var netop saa overjordisk ren som Anna.“

Meta drejede sig om paa siden og sukkede.

„Kom, nu skal vi lade hende sove.“

De listede sig stille ud.

Da fru Hauch havde faaet løst sit svære brune haar, vendte hun sig imod manden, der allerede var i seng og ifærd med at studere aftenavisen:

„Peter, naar du nu skal sige din mening ganske privat og uden at staa til ansvar for det bagefter, tror du saa virkelig saa meget paa arvelighed — jeg mener ikke saa meget den fysiske som den psykiske?“

Professoren lod avisen synke ned paa dynen.:

„Du er virkelig morsom! Tror du jeg har en teori til videnskabelig brug og en til min kone? Gu' tror jeg paa arvelighed; men da alle mennesker gaar og dækker over deres skavanker, især de mentale, er det ikke altid saa nemt at konstatere dem.“

„Ja, men hvorfor ...?“

Fru Hauch havde igen vendt sig imod spejlet, hun saa ind paa sit eget fyldige ansigt, hvor de smukke træk var ved at blive lidt udglidende, men hvor et par stærke, graa øjne lyste af ligevægtigt livsmod.

„Jeg mener, hvorfor er vore døtre da ikke,“ ...

Professoren lo henne i sengen muntert og lidt kynisk: „blevet engle?“

Professorinden slog børsten haardt ned mod det løse haar.

„Hvorfor er de blevet saa sære, saa underlige?“

Hvorfor er de slet ikke som vi var, da vi var unge. Som nu blot det, at Esther ikke vilde med i aften! For de fleste 22-aarige unge piger vilde det jo have været en begivenhed! Men hun — professorinden vrængede det ud — „hun skulde høre et foredrag om Nietzsche. Ved Gud; jeg følte det som en skam at skulle give den grund til hendes afslag.“

Hun havde med rappe fingre flettet haaret og kastede nu fletningerne om paa ryggen.

„Kan du forklare dig det gennem arvelighedens lov? Jeg ved, jeg har aldrig foretrukket en død filosof for en god middag og levende morsomme mennesker; har du maaske?“

„Det har slet ikke noget med arv at gøre; Esther — og forresten Agnete ogsaa — er paavirkede ude fra ... af deres tid, ikke i mindste maade af os. Esther er nærmest en pionertype, og alle foregangsfolk maa være udprægede, lidt overdrevne, fanatiske om du vil. En agitator kan ikke være behagelig og afdæmpet.“

Professorinden samlede haarene fra friserskaalen med kammen:

„Salomon Hertz da?“

„Salomon Hertz! Han agiterer ikke, han har sine maal, som han stræber hen imod; det er netop det, der giver ham hans særstilling. Han er radikal af overbevisning, men han fornægter aldrig noget i sig selv, for at holde trit med partiet. Saa har Hertz saa pokkers godt blod i hjærnen, han har raad til at ødsle med sine evner til alle sider; hans sidste afhandling om kriminalantropologi har ligefrem været epokegø-

rende og er gaaet Evropa rundt. Der er en italiensk professor i psykiatri, som ikke har lovord nok; han siger, at den danske læge bygger paa Lombrosotheorien, men han underbygger den med den stringente videnskab, som Lombroso ofte erstattede med fantasi og voldsomhed."

„Og hvad mener du om Jørgen?“

„Tjå'a, jeg ved sku ikke! Ham forstaar jeg mig ikke videre paa. Han er noget kantet; men Grundtvig skal ogsaa have været noget besynderlig som ung, og ham gik det jo meget godt.“

Professoren gabede højt og længe, og sagde inden han var helt færdig:

„Han bliver nok til noget!“

Professorinden sad nu i en pyntelig natkjole paa kanten af sin seng.

„Hvad pokker“ ... professoren havde igen løftet avisen.

„Overretssagfører Klein er død.“

Professorinden stak med et rask sving fødderne ind under dynen, fjer madrassen gav sig lidt:

„Tænk! Af hvad mon?“

„Blindtarmsbetændelse staar her, død under operationen.“

„Staar der hvornaar begravelsen skal være?“

„Paa fredag — fra Holmens. Gud ved, hvem der har svinet dér.“

Hun puslede sin hovedpude til rette:

„Der maa vi vel sende en krans?“

„Naa, der kan naturligvis have været vidt frem-

skreden peritonitis ... Ja Gu' skal vi sende krans. Saa, nu slukker jeg.“

Meta havde længe ligget med en tung samvittighed.

Hvis hun ikke stod op nu, kom hun ikke med paa sin faders morgentur.

Og med drømmetilstandens inkonsekvens syntes hun, at nu, da hun var rejst bort fra ham, var det netop saa vigtigt at hun kom med.

Nu gik han maaske i den øverste gang og ventede — men hun laa saa varmt, og hun følte sig saa tung, som kunde hun slet ikke rejse sig.

Pludselig fløj rullegardinet op, et hvidgraat lys kom ind i værelset, og Nielsen stod med en stor bakke og sagde:

„Hvor vil frøkenen have den?“

Meta stirrede fortumlet paa hende:

„Er det saa sent? Skal jeg ikke komme ind og drikke the?“

„Nej, nyd De den bare paa sengen — det gør fruene ogsaa, naar hun en gang vaagner. Professoren og frøknerne, de skramler jo af i mulm og mørke.“ Hun skænkede theen og rakte sukkeret hen til Meta. „Jeg holder af, at mine herskaber ta'r det komfortabelt. Se — nu kan De naa brødet.“ Meta saa taknemligt op paa hende.

„Kors bevares, gem de øjne til en anden — de er skam altfor nypolerede til Nielsen!“

Meta lo, og Nielsen smilede, medens hun vuggede ud af stuen.

Nej, som det wienerbrød smagte! Meta tog det sidste af det i ganske smaa mundfulde, for at det skulde vare længe. Saa lagde hun sig tilbage med hænderne under nakken og tænkte paa alt det, der var hændet dagen før. Nu var hun slet ikke ængstelig. Det var saa dejligt at ligge her og vide, at der skulde ske en hel masse. At hun skulde se Agnete, der bare brød sig om lektier og var saa underlig, og Esther ... Hun kom til at tænke paa en svensk pige, de havde haft en gang, der var „læser“, og som aldrig smilede eller lo. Da Meta en gang havde spurgt hende, om hun var bedrøvet, havde hun svaret, „hvor kan man være glad, naar der er mennesker, der ikke kender deres besøgstid.“ Men det var vist ikke det, der var ivejen med Esther!

Meta klædte sig paa med en glad søndagsfornemmelse. Hun skulde gaa til daglig med sin konfirmationskjole, og tante Bolette havde riet en broderet strimmel baade for halsen og ærmerne. Hun syntes næsten, at det var for galt. Da hun var færdig, tog hun sin arbejdstaske — en konfirmationsgave, grønt fløjel med spænde, og gik ind i spisestuen.

Der var dejlig varmt men lidt mørkt, og hun satte sig paa en lav bænk, der stod i fordybningen ved det store hjørnevindu.

Tante Bolette havde gjort et lille broderi istand til hende med huller og blade, det skulde blive en toilet-

pude en gang, hun sugede underlæben ind og begyndte at „lægge under“.

Der blev ringet paa en klokke, Nielsen gyngede igennem stuen med thebakke og varmt vand, men Meta var helt optaget af sit.

Saa hørte hun pludselig en stemme sige:

„Herregud, Nielsen, det er jo saadan en lille luksuspige, jeg hele mit liv har ønsket mig!“

Og et øjeblik efter var Meta lukket inde mellem sin tantes bløde arme og blev trykket fast ind imod et stort, varmt pulserende bryst.

Hun blev saa undselig og lykkelig og syntes, hun maatte græde, men saa saa hun ind i tantens smilende øjne, rejste sig paa taaspidserne og trykkede forsigtigt sine læber imod hendes fyldige varme mund.

„Du kære, lille pige! Bare vi nu kan være rigtig gode imod dig! Du maa jo nemlig vide, at saadan nogen mennesker som din far og tante Bolette, dem findes der ikke magen til. Men det vilde du jo dog opdage en gang!“

Hun holdt hende ud fra sig og føjede til i et andet lettere tonefald:

„Naa, saa du pigebørnene i aftes?“

„Ja, Agnete var hjemme, da jeg kom, og Esther kom senere.“

„Naa, og hvad synes du om dem?“

Meta glattede lidt ned ad sin kjole og saa paa næsen af sin ene sko, saa løftede hun resolut ansigtet og sagde med et lidt usikkert blik:

„Jeg synes bedst om Mogens.“

Professorinden lo med dyb altklang og kaldte :

„Nielsen!“

Nielsen kom frem i sovekammerdøren.

„Vil De tænke Dem, Nielsen, denne lille person synes, at mine døtre er mislykkede, men hun synes godt om min søn.“

Nielsen havde en fejekost i haanden, som hun støttede sig paa, og hendes lidt hæse mave-latter faldt ind med professorindens.

Meta rødmede :

„De er vist saa kloge, Esther og Agnete, det siger Jørgen ogsaa, men“ ... nu blev latteren til trio og sopranen førte, „men jeg holder mest af rare.“

Professorinden og Meta var alene ved frokostbordet, Nielsen lavede kaffe henne ved anretterbordet.

„Mitte, er det nødvendigt, at du gaar paa kursus?“

„Ja, Tante, jeg tror nok, at jeg trænger til at lære lidt mere endnu.“

„Mon virkelig?“

„Ja,“ Meta saa eftertænksom ud og nikkede hen for sig, „jeg skal sige dig, Tante, jeg vilde gærne blive saa klog engang, at Jørgen rigtig regnede mig.“

„Men det gør han da vist.“

„Nææh! Ikke rigtig! Ikke som — menneske! — Aah, men jeg kan jo heller slet ikke tale med ham som f. eks. Esther.“

Med en overgang i stemmen :

„Det er saamænd ikke for det, jeg har virkelig ogsaa læst Ibsen; og „Kongsemner“ og „Gildet paa

Solhaug" synes jeg er godt — det synes fa'r ogsaa — men „Dukkehem" og de andre, dem bryder vi os ikke meget om."

„Naa, „Dukkehem" har ikke haft videre succes i Rønneby?"

„Nej, jeg siger ri'nok ogsaa," — Nielsen var ved at trakte kaffen, „at jeg tror ikke, at komediedigterne nutildags kan deres bibelhistorie, de ved ikke, at kvinden er skabt til at lide og taale og makke ret."

„Aa, Nielsen, bøf'en!" Der kom en pludselig nervøs uro over professorindens ansigt, „sig til hende, at nu maa hun for himlens skyld ikke sætte den over, før han er her. Og lad os saa faa kaffen ind i kabinettet." Hun trak Metas arm ind under sin, og de gik sammen ind i dagligstuen.

Det var en stor tæppebelagt stue med et par gode malerier af kendte navne, pudemøbler, et tildækket flygel, barbarkvinden i terracotta paa en søkkel og et spinkelt dameskrivebord med mange nipsgenstande. Meta sammenlignede med havesalen paa Holmegaard og syntes ikke her var saa „fornemt", men da hun kom ind i tantens kabinet maatte hun overgive sig.

Der stod en vase paa gulvet, hvorfra tørrede palmeblade naaede helt op til loftet; foran en ganske lav divan laa et isbjørneskind, og i en krog, der var halvt gemt af et skærmbræt, stod straamøbler med stærkt farvede puder under en kinesisk parasol.

„Kan du lide mit kabinet?"

De var standset indenfor døren.

„Saadan havde du det ikke for to aar siden."

„Nej, det er en ny stil, der er kommet op.“

Meta saa sig langsomt om med iagttagende, beundrende øjne.

Pludselig standsede hendes blik ved et pillespejl, der stod paa skraa i hjørnet. Hun stirrede ind i det. Saa vendte hun sig mod tanten, greb hendes arm og sagde kortaandet:

„Tante, er min konfirmationskjole grim?“

„Næ-æh, hvor falder du paa det?“

„Jo — herinde synes jeg det.“

Tanten saa paa hende, overvejende, smilende, saa tog hun hende om hovedet og sagde:

„Ærlig talt, Mitte, jeg brænder efter at faa lov til at klæde dig paa.“

Meta undgik hendes blik og saa ned.

„Tante Bolette syntes ...“

„Ja, Tante Bolette er en ejegod sjæl, men klæder — det forstaar hun sig nu ikke paa.“

Man hørte utydeligt en dør neden under, der slog i, og professorinden sagde hurtigt, opskræmt:

„Skynd dig ned i køkkenet og sig, at professoren er kommet, men kom herind igen.“

Meta løb gennem spisestuen og den lange gang.

Kokkepigen havde stegepanden over gassen og stod med smør paa en træske.

„Er han der?“

„Ja.“

I det samme faldt smørret med en brasende lyd, og Nielsen hældte varmt vand over et fad.

Da Meta gik tilbage gennem spisestuen, stod hen-

des tante i dagligstuedøren og vinkede. Hun smuttede hurtigt ind.

„Jeg skal sige dig, din onkel kommer lige fra hospitalet nu; rimeligvis har han haft to eller tre operationer; det gælder jo altid liv eller død, saa han kan ikke straks tale om vejr og vind og smaating, men han trænger til en rigtig god, blodig beefstake. Kan du forstaa det?“

Meta nikkede tankefuldt; saa saa hun alvorligt ind i tantens øjne:

„Jeg tror, jeg kan forstaa al ting, naar man bare vil forklare mig det.“

„Du lille sære pige!“ Professorinden lagde et øjeblik sin kind mod det lyse hoved. „Jeg tror, du gør mig sentimental.“

Saa lo hun med sin dybe latter:

„Det vilde jo være en net historie!“

Nielsen kom med kaffen i smaa kinesiske kopper og sagde hviskende:

„Bøffen var o-poæng.“

„Naa, har der saa været begejstring over Per Gynt i aftes?“ Professoren gjorde servietten fast bag den nedfaldende flip og lod blikket glide hen over sine børn, før han tog fat paa suppen.

Esther saa flygtigt op:

„Jeg har i sinde at se stykket selv, saa jeg undgaar helst at høre, hvad de andre mener.“

„Nordmanden skal have været storartet!“

Mogens sagde det, medens han pustede paa en kødbolle, som han allerede havde mellem tænderne.

Meta forsøgte at bide latteren i sig, men den spruttede ud.

Professoren saa fornøjet paa hende :

„Du synes nok, han er en slem bajads!“

Agnete saa op :

„Nordmanden?“

„Ne-nej“ Meta trak forundret paa det, „onkel mente jo Mogens.“

„Saa? Naa — ja, „han“ plejer ellers at vise tilbage paa det sidst nævnte hankøn.“

„Du er gammeldags,“ Mogens saa drilsk hen paa søsteren, „du har nok ikke læst Klavs Fransens afhandling om ny-sprog — det frie sprog, det, der klynker sig om tanken som en vaad badedragt; alle regler er banlyste; man skal ikke mere sige „kære barn“, for det er sagt saa ofte, at det ingen ting betyder. Man kan derimod sige „kære mit barn“ eller „barnet kære“, saa forstaar man, at barnet virkelig er kært.“

Esther havde løftet sit alvorlige ansigt og saa fast paa broderen :

„Du skulde ikke citere falsk, Mogens, for at gøre en ting latterlig; det er nemlig ikke ganske fair.“

„Ja, meningen var i alt fald noget lignende.“

„En personlighed, der har ejendommelige og rige tanker, maa skabe nye ord.“

Professoren tømte sit rødvingsglas og satte det fra sig : „Shakespeare skal for resten have klaret sig godt med det engelsk, der i hans tid forefandtes.“

Esther trak træt paa skuldrene:

„I vil jo aldrig forstaa, hvad jeg mener.“

„I kan tro, Meta og jeg har moret os.“ Professorinden faldt ind, som var der en døv tilstede. „Har vi ikke, Meta?“

Meta nikkede hen til hende.

„Men vi fortæller ikke om det, vel?“

Meta lod blikket glide hen over kusinernes uinteresserede ansigter, saa saa hun op paa professoren og sagde indsmigrende, halvt genert:

„Jo, onkel turde jeg godt fortælle det.“

Saa skete der noget, som næsten fik hendes hjerte til at staa stille af undren. Professoren tog hendes haand, der laa paa dugen, bøjede hovedet lidt og kysede den. Og han gjorde det, som var det i ramme alvor.

Saa lagde han den forsigtigt ned igen og sagde smilende:

„Ja, fortæl mig alle de gale streger, du og tante har fundet paa.“

„Vil du ogsaa høre mine?“ Mogens saa paa faderen og kneb det ene øje til.

Professoren lo godmodigt:

„Du maa holde ham i ørene, Meta.“

„Han har lovet at lære mig naturhistorie og vise mig billeder i et stort tysk værk.“

Agnete vendte sit mutte barneansigt om imod broderen:

„Du skulde hellere læse højt i „Solstraalefortællingerne“, der skal findes en, der hedder „Landsbyens Perle“.“

„Er du hjemme i aften, Esther?“ Professorinden talte igen med den høje stemme.

„Hvis der er nogen grund til det, kan jeg godt blive hjemme, ellers har jeg lovet at komme til et diskussionsmøde hos Edele Plum.“

Mogens mumlede:

„Om den frie kærligheds ret.“

„Nej, der er ikke noget særligt; fa'r siger bare, at Salomon Hertz kommer herop.“

Mogens stak ansigtet hen imod søsteren:

„Men du skal altsaa til diskussionsmøde!“

Esther fejede langsomt brødkrummer sammen med sin haand:

„Jeg kan godt blive hjemme, det var ikke helt vist, at mødet blev til noget.“

Agnete mumlede ned i sauceskaalen:

„Det maa være et underligt slags møde.“

Professoren saa hen paa sin kone:

„Hvorfor skal Esther netop i aften opgive sit eget?“

„Aah, Fa'r, bare I vilde prøve at forstaa, at naar jeg opgiver mit eget, opgiver jeg det i frihed, og saa bliver det ikke noget offer.“

„Nej, Esther,“ professoren skød sin stol tilbage og rejste sig, „det vil jeg ikke prøve paa at forstaa, for det er noget halsbrækkende sludder. Kom du med mig, lille Mette, saa skal vi to ryge os en fornuftig cigar.“

Da døren havde lukket sig, rullede professorinden sin serviet sammen og sagde sagte men med en understrøm af indignation:

„At I kan nænne det!“

Agnete var ved at stille sit ur efter spisestueuret :
„Ja, jeg for mit vedkommende synes nu, at fa'r er for god til at blive behandlet som aandssvag!“

Professorinden rejste sig, men blev staaende :

„At I, der mener, at I er saa kloge — at I ikke kan forstaa, at han gider ikke bruge sin hviletid til at drøfte problemer ud i luften — med jer.“

„Vi kan godt holde vores mund,“ Agnete stak uret i bæltet, „det er jo altid fa'r, der begynder paa underholdningen.“

„Ja, for han trænger til lidt munter, hyggelig smaasnak, medens han spiser.“

Esther saa frem for sig :

„Man tager skade, Mo'r, af at fornægte sig selv.“

Professorinden trak haardt i en klokkestræng :

„Jeg tror nu, det er noget af det, man har allerbedst af.“

„Ja, der ser du, hvor haabløst forskelligt vi tænker.“

Professoren sad i en stor læderlænestol; bagved stod en stalampe med gul skærm, der kastede lyset ned over hans graasprængte haar og avisen, han læste i. Ved et bord midt i stuen sad fru en og Meta med deres broderier, og henne ved den hvide porcellæns-ovn laa Esther i en amerikansk gyngestol og røg langsomt af en lang tynd cerut.

Alle tav, man hørte kun raslen af avisen og nu og da klirren af en saks mod bordpladen.

Meta stjal sig til at se paa de andre.

Hjemme i faderens studereværelse havde hun kunnet sidde i timevis og more sig med sine egne tanker og følt hyggen ved, at han sad i nærheden; men her gjorde tavsheden hende beklemt, der var uro i den, syntes hun, og det var, som hendes tanker ikke kunde finde hende.

Det ringede med et kort klemt paa entrédøren, professoren lagde avisen sammen, stuepigen aabnede døren, og en herre traadte ind. Han kom saa hurtigt, som havde han fart paa til at gaa langt, alligevel saa det naturligt ud, da han standsede med et buk foran professorinden.

„God aften, kære Hertz, det er forfærdelig elskværdigt af Dem at se herop, vi skal have vor første hjemmeaften i denne uge.“

„Ja, det sagde professoren!“ Den nyankomne hilste hen mod lænestolen, og professoren nikkede uden at rejse sig:

„Hvordan staar det til med fruén paa Nr. 16?“

„Hun fik skam en ret alvorlig collaps.“

„Naa, men ...“

„Ja, vi foretog det fornødne, og nu var pulsen ret kraftig.“

„Og drengen?“

„Han blev bundet fast, og eleverne skiftedes til at læse højt i Grimms æventyr, som han havde ført med sig. Det syntes at dæmpe paa temperamentet.“

Professoren lo, og Meta kunde høre, at hans latter lignede hendes faders; den var kun meget dybere.

„Ja, der kan man se, det er ikke altid dyden, der belønnes.“

„Hertz,“ professorinden lagde sin haand paa Metas, „maa jeg forestille Dem for en lille Frøken Hauch fra Rønneby, en datter af min mands broder. Mitte, det er Dr. Salomon Hertz.“

Meta stak naalen i sytøjet og rejste sig lidt forlegent; den fremmede bukkede let, hun gjorde et lille kniks og satte sig igen.

„God aften, Salomon Hertz!“

Esthers stemme lød blød og dyb henne fra mørket.

„Godaften Frøken, jeg saa Dem ikke!“

„Nu er det, jeg er ked af, at De ikke kan ryge en cigar,“ professoren dampede kraftigt, „det er Deres eneste fejl, Hertz.“

„Ja, naar min Professor siger det, tør jeg ikke sige imod.“

Meta var saa glad over, at Dr. Hertz slet ikke saa paa hende. Hun havde ladet hænderne med sytøjet hvile, havde bøjet sig lidt sammen, som hun gjorde, naar noget helt optog hende, og rettede sit blik stort og iagttagende imod den fremmedes ansigt.

Hans hud var næsten grønlig, haaret var sort og tæt som en hætte og gik i en spids ned i panden, øjnene kneb sig sammen mellem lange øjenhaar bagved en lorgnet, næsen var skarp og bøjet, men alt det mærkelige laa i mundens udtryk; hver gang det vekslede, var det, som ansigtet blev nyt.

Meta havde aldrig set et menneske, der lignede ham.

„Naa, Hertz, har De været paa „vuggestuen“ idag?“ Professorens kraftige underansigt lagde sig i brede smilefolder.

„Ja, og der var blevet indlagt et meget interessant tilfælde,“ Dr. Hertz talte med en nasal lyd, der gav hans tale indtryk af en blaseret ugidelighed, der kontrasterede stærkt med den hurtige spænsthed i hans bevægelser. „Man begynder at regne med os.“

„Ja, det tror jeg! De skal snart faa ekspektanceliste!“

„En lovende dreng paa 22, lige sluppet ud fra Vridsløse. Hans moder som 18aarig barnemorderske, fik straffetiden forkortet paa grund af eksemplarisk opførsel, nedkom senere med indlagte, faderen ubekendt. Indlagte ernæret sig ved rapseri fra 12aars alderen, men har af mangel paa intelligens aldrig drevet det til noget betydeligt, tilstaar med klædelig beskedenhed, at han har manglet virkeligt talang for haandteringen.“

„Naa, og hvad vil De nu gøre ved ham?“ Professorinden bøjede sig interesseret frem.

„Først fik han varmt bad med kold afgnidning, blev iført en nobel skjorte og kom i seng. Saa blev hans nerver beroligede ved venlig tiltale. Han begyndte allerede at kunne se paa mig. Nu skal han paa let diæt med flødekur.“

„Pidskefløde?“

„Pidskefløde Nr. 1.“

Professorinden saa hen paa sin mand og lo.

„Senere bliver der føjet gymnastik til kuren. God

ernæringsstand og nogen muskulatur maa der til, inden man begynder at inoculere kraft til modstandskraft. Min voldtægtskandidat han er nu saa frisk som en nøddekærne, kan gaa paa hænderne, vasker sig paa eget initiativ og drømmer om et nyt liv i Vesten. Det skærer mig i hjertet, at jeg skal skille mig ved ham."

„Behold ham, kære ven! Behold ham!“ Professorens strøg en tomme aske af sin cigar. „Giv ham f. eks. en mindre landejendom i Deres umiddelbare nærhed.“

Hertz havde rejst sig og gik et par gange frem og tilbage over gulvet, som drevet af en indre uro:

„Ja — det er det pinagtige, at mine journaler bliver som lige saa mange domme, hvor præmisserne er i orden, men konklusionen mangler. Naa men ...“ han gjorde en bevægelse med hovedet, som om han jog noget bort, satte sig paa en stol lige ved siden af professorinden og sagde som en dreng, der viser fortro- lighed: „Jeg var til stor, fin première i aftes?“

„Nej, var De?“ Hun vendte sig ivrigt imod ham: „Til „Per Gynt“? Og var det udmærket?“

„Jo-o, nordmanden ødelagde egentlig ikke noget.“

Professoren lo:

„Det er vel en stor ros?“

„Ja, det er det. Jeg var skam saa bange, da jeg gik derhen.“ Hertz lænede sig tilbage og pudsede sine lorgnetter: „Jeg kan huske, da jeg første gang fik fat paa „Per Gynt“, da læste jeg alle Pers replikker højt — for mig selv ... paa rivende norsk.“

„Naa, og nu gjorde nordmanden det lige saa godt?“

„Ja, tænk, det gjorde han virkelig. Næsten! Og hele digtningen er jo sublim.“

„Synes De ikke,“ Esthers stemme lød henne fra mørket, „at det virker trættende, at alle personer i „Per Gynt“ er symboler?“

Dr. Hertz fortsatte sin egen tankegang, som om han ikke hørte spørgsmaalet:

„Jeg tænkte paa, da jeg gik hjem i aftes, hvad det er, der gør Ibsen saa berigende, saa gigantisk, og jeg kom til det resultat, at det er *det*, at han paa en gang er filosof, moralist, dramatisk matematiker og digter. Den eneste, man kan sammenligne ham med i evnerigdom, er Napoleon. Men Ibsens geni er endnu mærkeligere, fordi filosofi og tildels moral plejer at staa i modstrid til — ja, at udelukke poesi. Men et værk som „Per Gynt“, der er en blanding af den dybeste sædelære og den skæreste lyrik.“

Professoren lyttede interesseret og tyggede paa sin cigarstump.

„Jeg maa tilstaa — jeg husker ikke enkelthederne.“ “

„De skal gaa derhen, Professor, man kan, om man vil, nyde digtningen og lade filosofien ligge.“

„Ja, lad os gaa derhen! Skal vi noget imorgen?“
Professoren saa rundt. „Vil du med, Esther.“

„Tak, jeg har lovet at gaa der med Martins.“

Dr. Hertz var begyndt at gaa hen over gulvet, men standsede:

„Iskirken gik hun til.

Hun kom fra sneen, og hun gik til sneen.“

Esther havde rejst sig, saa hun stod lige overfor ham: „Hvorfor er De anderledes her end alle andre steder, Dr. Hertz? Pas paa, det ikke gaar Dem som bemeldte Per, at Deres *selv* bliver borte?“

„Ja, det vilde være slemt, for hvis jeg maatte spørge som han: „Hvor var jeg, som mig selv, som den hele, den sande? Hvor var jeg med Guds stempel paa min pande?“ saa havde jeg saa vist ingen Solvejg, der vilde sige: „I *min* tro, i *mit* haab og i *min* kærlighed“.“

„Siger Solvejg det?“ Det lød sagte bag ved ham.

Dr. Hertz vendte sig hurtigt og mødte et par store, dybblaa barneøjne, der gav straalende genskin af et lige modtaget skønhedsindtryk. Han studsede lidt:

„Ja, det siger hun, da Per vender tilbage med knappestøberen i hælene.“ Han føjede til i en let tone, „det er smukt, ikke?“

Meta nikkede hen for sig, som lyttede hun endnu.

„Vil *du* med i teatret, lille Mette?“ Professoren rakte sin haand hen imod hende.

„Mener du det, Onkel?“

„Ja, og maaske vi ogsaa kan faa Jørgen med.“

Meta knugede hænderne om hans:

„Aah — det vilde være altfor dejligt.“

Tanten hviskede noget til hende, og hun nikkede ivrigt. Hun saa op for ogsaa at tage Esther med i sin glæde, men hun var gaet. Resten af aftenen blev der talt om mennesker og forhold, hun ikke kendte. Hun lyttede slet ikke efter, for hendes tanker var

vendt tilbage, hendes „hvide fugle“ var kommet igen, og nye var kommet til.

Da Dr. Hertz havde sagt farvel til hendes onkel og tante, vendte han sig med en af sine hurtige bevægelser imod hende:

„Hvad var det saa, Solvejg sagde?“

Hun saa frygtsomt op i hans sorte, underlig forskende øjne og sagde sagte:

„I min tro, i mit haab og i min kærlighed.“

Han rakte hende haanden:

„God fornøjelse imorgen!“

Meta stod midt paa gulvet i dagligstuen klædt i rosarødt med armene strakt ud fra sig og drejede sig langsomt rundt.

Professorinden rettede lidt paa en garnering:

„Jo, den er virkelig vellykket.“

Nielsen havde foldet hænderne:

„Den er ganske dejlig, og haaret — — Ja, der er nu ikke noget, som ungdom ...“

Meta saa sig endnu engang i spejlet, undrende beklemt, lykkelig. Tanten havde løst hendes haar, saa det hang ned over ryggen som en gylden kaabe. Pænt var det, men mon Tante Bolette vilde have fundet det takkeligt; Tante Bolette holdt saa meget af takkeligt.

Da det ringede paa entrédøren, sprang Meta ind i kabinetet og trak portièrerne for; først da hun hørte Jørgens stemme inde i stuen, skilte hun dem lang-

somt og blev staaende med udstrakte arme i døraabningen; hendes øjne skinnede mod hans, som nød de allerede triumfen.

Jørgen blev staaende ganske stiv og saa paa hende.

Saa rømmede han sig:

„Det er underligt, at du ikke har flettet dit haar, naar du ellers er paaklædt.“

„Mit haar,“ hun rystede koket paa hovedet, „det skal hænge saadan.“

„Tante,“ Jørgens stemme lød lidt sprød, „hvis min søster skal være klædt ud, saa alle mennesker ser paa hende, saa — saa gaar jeg ikke med.“

„Herregud, Jørgen,“ Professorinden virrede med hovedet, „hvorfor vil du nu ødelægge dette for os? Nu har vi glædet os saadan!“

„Dine egne døtre vilde jo aldrig lade sig udstaffere paa den maade.“

„Nej, men netop fordi de er saa sære og kedelige, kan du da nok forstaa, at det morer mig at faa lov en gang.“

„Undskyld, Tante, men jeg synes, det er misbrug af Meta.“

„At jeg giver hende en smuk kjole? Det er saamænd en net tak at faa.“

„Nu er du ikke helt logisk, Tante.“

„Aah, bliv mig fra livet med jeres logik! Eller behold den for jer selv, og lad Meta og mig være i fred med vores.“

Meta stod med ulykkelige øjne og febrilske fingre og flettede haaret sammen:

„Saa, er det nu ikke godt?“ Hun saa fra den ene til den anden. „Tante, gør det vel noget med haaret, for det er jo kjolen, der er saa yndig, og den er Jørgen vist ogsaa glad for. Er du ikke, Jørgen?“

„Jo voldsomt! Nu ser du da i det mindste nogenlunde anstændig ud.“

Professorinden purrede de smaa krøller frem og sagde med et vredt sideblik til Jørgen:

„Saadan en væmmelig pedant! Jeg skal forære dig en smoking, skal jeg, og røde silkestrømper med sløjfesco.“

Nielsen kom og meldte, at drosken var for døren, de skulde bare gaa ned, professoren kom straks. Studenten var gaaet, han vilde træffe dem derhenne.

Meta havde aldrig før tænkt paa, at hendes onkel var smuk, men nu syntes hun det. Nej — egentlig ikke smuk, men som han stod derude i foyeren saa bred og myndig med dybe tankefurer i panden, men med et muntert glimt i øjnene, saa syntes hun, andre mænd blev ubetydelige ved siden af ham. Hun syntes ogsaa, at der var ærbødighed i de mange hilsner, han fik, og hun var stolt af at staa ved siden af ham.

Endelig kom Mogens. Han var i kjole og hvidt.

„Er det ikke lidt overdrevent, Mogens?“ Professorinden sagde det misbilligende, men der var øm stolthed i det blik, hun lod glide ned over sønnens velproportionerede slankhed.

„Næ-æ, ikke naar her er en fremmed kunstner.“

Professoren lo og gav ham et dask paa kinden :
„Du er mig en fin vindspiller! Lad os saa gaa ind.“

Meta sad i en rød lænestol mellem Mogens og Jørgen.

Hun havde ikke kunnet glæde sig rigtig siden det med haaret, men nu sitrede det i hende af frydefuld forventning. Medens ouverturen spilledes, var det, som hendes sjæl gjorde sig fri fra legemet, hun sansede ikke det, der omgav hende; og da tæppet gik op, bøjede hun sig frem med store higende øjne og halvaaben mund.

„Naa, hvad synes Mitte?“

Tæppet var faldet efter første akt, og professorinden bøjede sig frem, saa hun kunde se det blonde hoved.

„Jo, jeg synes — — jeg ved ikke rigtig endnu. Han er jo gammel.“

„Hvem?“

„Ham, der spiller Per; han er da lige saa gammel som onkel.“

Professorinden lod bemærkningen gaa videre til sin mand, Meta kunde høre hans dybe latter, saa bøjede hun sig frem igen og spurgte:

„Synes du da, onkel er gammel?“

„Nej, ne-øj, det synes jeg ikke, men han var da for gammel til at spille Mogens.“

Nu lo de igen, og Meta kunde høre sin onkel sige:
„Ja, det kan der saa'gu være noget i!“

„Var det forkert, at jeg sagde det?“ Meta vendte sig mod Jørgen, der sad yderst, „jeg mener, det om skuespilleren.“

„Nej, men det er fordi, vi sidder saa tæt paa, at han ser gammel ud. Sad vi længere tilbage, vilde han illudere, som det hedder i teatersprog. Saa vilde du heller ikke kunne se, at klipperne er af pap og luften malet lærred, men du vilde ikke komme til at sidde i rød lænestol.“

Meta lænede sig tilbage og sagde med et lille appellerende sideblik til fætterten :

„Men det er nu dejligt med rød lænestol.“

„Ja.“ Mogens rejste sig med kraftsløs sendrægtighed og gjorde front mod publikum :

„Tja, jeg sværmer heller ikke for knalleriet.“

„Har du slet ikke ondt af det for den gamle Aase?“ Jørgen saa opmærksomt paa søsteren.

Hun lo med sin klingre latter :

„Nej, for den gamle Aase har jo malet alle sine rynker.“ Saa blev hun pludselig alvorlig. „Nej, der hvor han lyver om sit ridt paa bukken, det er dejligt, dejligt. Men Jørgen, synes du egentlig, det er rigtigt at gøre det saa dejligt, at én lyver?“

„Lyver! Han digter!“

„Digtere lyver da ikke.“

„Jo, det er netop det de gør, især den slags, som du er flasket op med, der beretter om høj-ædle kvinder og helte-mænd i Dannevang. Du maa da nok selv kunne opdage, at saadan nogen findes ikke, og de har saamænd aldrig været her!“

„Sys!“ Dirigenten havde løftet taktstokken.

Saa kom den grønklædte og dovregubben. Meta satte sig rigtig tilrette, nu blev det nok eventyr. Nej — det blev alligevel ikke eventyr, det blev grimt og sørgeligt. Men saa kom Solvejg. Først havde Meta syntes, at hun var heller ikke ung nok og ikke „rigtig“, men nu glemte hun det, for hendes stemme var saa blød.

Alle havde hun forladt, selv sin lille søster, for at gaa ud i fjældene til den vilde, løgnagtige Per.

Hvor turde hun stole paa ham?

Et øjeblik bliver han rørt og god og lukker hende ind i sit nytømrede hus. Men saa kommer den grønne kvinde, der nu er blevet gammel og hæsliig og har en lille skifting med, som hun siger er Pers, et barn af Pers syndige tanker.

Det er forfærdeligt! Og nu kunde Solvejg netop gøre ham god. Nu tør han ikke gaa ind i huset til hende, han føler sig for ringe; det vilde være kirkebrøde, siger han. Men hun skal vente; og saa gaar han bort.

Hvor var det forfærdeligt dette med Per, der var ond og løj, og saa maatte Solvejg dog holde af ham. Skulde hun nu blive ulykkelig hele sit liv!

Heldigvis blev det ikke lyst, da tæppet var gaaet ned, og ingen talte, men nu begyndte orkestret at spille.

Hun kendte musikken til Aases død; men alle disse samstemte instrumenter, hvor lød det vidunderligt!

Saa stille lød det og alligevel saa mægtigt, det var

som rummet om hende blev højt og lysende klart, der dæmrede i hende en anelse om ukendte tanker og følelser; hun syntes, at saadan som Solvejg og Aase elskede, saadan vilde hun ogsaa kunne det — uden grund, uden grænser. Og naar man blot *troede*, saa blev man vist aldrig helt ulykkelig.

Jørgen mumlede ganske sagte:

„Dette er smukt!“

Hun blev saa taknemlig over, at han ogsaa syntes det.

Saa gik tæppet op, og Per sidder ved sin mo'rs dødsleje og kører hende til Soria-Moria-slottet.

Hyp! vil du rappe dig, Svarten!

Moer — du fryser vel ej:

Jo, jo, det kendes paa farten,
naar Grane lægger ivej.

Kære Per, hvad er det, som ringer?

De blanke dumbjelder, Moer!

Hu nej da, hvor hult det klinger!

Nu kører vi over en fjord.

Jeg er ræd, hvad er det, som bruser
og sukker saa underlig vildt?

Det er granerne, Moer, som suser
paa møen. Sid bare stilt!

Der ser jeg slottet sig højne,
om lidt saa er kørslen slut!

Jeg vil ligge og lukke øjne
og lide paa dig, min gut.

Da salen blev lys, vendte Jørgen sig imod søsteren, han var forberedt paa at se hende opløst i graad, men hun sad som før bøjet frem og som anspændte hun sig for at se noget langt langt borte.

Han iagttog hende et øjeblik, saa gav han hende et lille puf med albuen:

„Tæppet er gaaet ned; hvad gloer du paa?“

Hun rettede sig med et suk:

„Tænk, at hun kunde stole paa ham endnu! Hvor var det godt for hende!“

Mogens rejste sig:

„Nu er det den lange mellemakt, nu skal vi ud.“

Meta trykkede sig ind i stolen og sagde, at hun vilde helst blive siddende, men Mogens tog om hendes haand og erklærede, at det skulde bare mangle.

Jørgen mumlede noget om fjollet skik, men fulgte med.

De kom op i den lille foyer, hvor folk vilde have siddet fast, hvis de ikke alle havde været enige om at bevæge sig i to strømme frem og tilbage. Meta syntes aldrig, at hun havde set ind i saa mange menneskeøjne.

„Hvad skal vi dog gaa her for?“

Jørgen sagde det vredt.

„Vise Mitte frem naturligvis.“

„Saa, Mogens, tag dig nu lidt iagt!“

„Du skulde hellere lade være at være saa forbandet højtidelig.“ Mogens hilste til højre og venstre. „Du kan jo gaa ned paa din plads, hvis du vil, og lade Mitte selv bestemme, om hun vil gaa med dig eller mig.“ Han sendte hende et hurtigt, overtalende blik.

„Ja ja, saa siger vi det!“ Jørgen saa fast paa hende og hans næseflige bevægede sig, „hvad vil du saa?“

„Jeg vil“ — hun gjorde en lille kunstpavse og stak sin arm ind under broderens, „gaa ned med Jørgen, men,“ hun sugede underlæben ind, og hendes øjne smilede underfundigt ind i fætterens, „jeg vil tage Mogens med.“ Og med en lille jublende, halvt ubevidst følelse af magt puttede hun ogsaa en haand igennem hans arm. Og de fulgte hende begge to.

Da hun kom ned, satte hun sig hen paa en tom plads ved siden af sin onkel og tante; hun følte sig saa overmodig rig, hun vilde ogsaa give dem af sin glæde.

Men saa fik hun øje paa Mogens og Jørgen, der var blevet staaende udenfor rækkerne. Mogens stod og saa op mod balconen med et trodsigt udtryk i ansigtet, og Jørgen bøjede sig hen imod ham og saa ud, som vilde han slaa ham.

De sidste akter brød Meta sig ikke saa meget om.

Hun kunde hele tiden mærke det, der var mellem Jørgen og Mogens, skønt de ikke talte sammen.

Hun ønskede bare, at det hele var forbi.

Først da Solvejg sang, var hun rigtig med igen, og da Per sagde med angst i øjnene :

„Hvor var jeg, som mig selv, som den hele, den sande? Hvor var jeg med Guds stempel paa min pande? - -“

og Solvejg svarede, som gav hun ham hele sig selv, „i min tro, i mit haab, i min kærlighed“, da blev hendes ansigt hvidt, og hun knugede hænderne sammen og bad Gud hjælpe Solvejg.

Da de kom ud til garderoben, tog Jørgen hendes tøj ud af hænderne paa Mogens og hjalp hende det paa.

„Har du moret dig?“

Hun nikkede.

Han stod og viklede hendes pelskrave flere gange om halsen, som om den var et tørklæde :

„Du skal ikke bryde dig om det med Mogens og mig. Han maa ikke være bajads overfor dig. Du skal selv holde ham af vejen, hører du.“

„Ja, men ... Nej, Jørgen, saadan skal den slet ikke sidde.“

„Naa, er I saa færdige?“

Professoren og frue var pelsklædte. Mogens aabnede som velopdragen søn svingdørene.

Professorinden stak hovedet ud af vognvinduet : „Vil Jørgen ikke med hjem og drikke The?“

„Nej tak, jeg skal læse lidt, naar jeg kommer hjem. Men tak for i aften!“

„Ja, det var sku godt!“ Professoren satte sig til rette. „Lad vinduet være nede, jeg maa ryge lidt. Lidt for langt maaske! Naa, godnat, Jørgen!“

„Godnat og tak!“

Et indbydende aftenbord stod dækket i professorens stue; stuepigen tog mod overtøjet, Meta lod som om hun glattede sit haar foran et spejl. Hvor var kjolen yndig!

„Kom lad mig hjælpe med handskerne.“ Mogens tog om hendes arm.

„Nej, Mogens, mine fine handsker!“

„Vil du nu staa stille!“ han knappede forsigtigt de mange knapper op.

„Mogens,“ hun hviskede det, „ved du, hvad du ikke maa? Du maa ikke være — en bajads.“

„Bajads?“ Han saa fornærmet op, og hun brast i latter.

„Naa I to,“ professoren saa fornøjet paa dem, medens han gjorde servietten fast, „kom nu og spis.“

Mogens bød ceremonielt kusinen armen og skød stolen ind under hende, da hun satte sig.

Hun saa op med et hurtigt lysglimt i øjnene:

„Saadan gjorde Hr. Paul ogsaa.“

„Hr. Paul?“ Mogens satte sig. „Maa jeg spørge, hvem er Hr. Paul?“

„Ja lad os dog høre det!“ Professorinden saa interesseret ud. Var der en Hr. Paul i Rønneby?“

„Nej, nej, nej!“ Meta mærkede blodet i sine kinder og helt ud i hænderne, og hun rystede ivrigt paa hovedet. „Nej, det var bare vrøvl!“

Professoren blandede porter og bayersk øl i glassene.

„Mitte har drømt om en Hr. Paul. Skaal du lille solskin!“

Meta nippede til glasset og maatte gøre en grimasse; de andre drak tørstigt. Saa gled der en skygge af bekymring over professorindens ansigt:

„Hvor er det, at Esther er iaften?“

„Hos Sofus Martins.“ Mogens satte det tømte glas fra sig.

Professoren saa op:

„Det skabagtige dyr!“

„Naar han bare er radikal — og det er han, — saa er Esther ligeglad, om han for resten er en snoabe.“

„Ja, ja — nu har vi haft en god aften, og imorgen er det søndag.“

„Er det søndag?“ Meta slap kniv og gaffel. „Næh! Og det har jeg slet ikke tænkt paa! — Hvad tid gaar I i kirke?“

Professoren var ved at skære ost, fruén rejste sig for at ringe paa theen. Mogens's tunge spillede rundt om overlæben.

„Ærlig talt, lille Mitte, jeg gaar sjældent i kirke, jeg ta'r det lidt med ro om søndagen,“ professoren hældte osteolien ud over sit brød, „man maa jo hvile sig en gang imellem.“

„Jeg skal nok gaa i kirke med dig.“ Professorinden klappede Meta paa kinden.

„Klokken ti?“ Mogens kneb det ene øje til.

„Ja, det gaar nok! Ellers vil Nielsen vist gerne gaa med. Det ordner sig nok; men nu skal Mitte gaa i seng.“

Meta havde støttet hovedet mod den ene haand, og med den anden haands pegefingér fulgte hun teg-

ningen i dugens blomster. Saa sagde hun, og hendes stemme var skær i klangen som tonerne fra en ædel violin:

„Nu sidder fa'r ganske alene i sin stue, og der er saa stille, saa stille! Jeg tror, han har lagt bogen fra sig og sidder og tænker paa det, han vil prædke om.“

„Maaske,“ hun tav lidt og stemmen blev bristende skør, „maaske tænker han ogsaa paa mig og — længes.“

Professoren rømmede sig og professorinden lagde sin haand over Metas. Mogens saa paa sine negle, men ingen svarede. Hver især kviede sig ved overfor de andre at tale et sprog, som ikke var dem naturligt, som aldrig før havde lydt i denne stue; og heller ikke kunde de faa sig til at bryde med en dissonans ind i de skære klange, der lød fra denne lille følsomme menneskesjæl.

Meta rejste sig stille og lagde armene om sin tantes hals:

„Tak for denne dejlige, dejlige aften!“

„Ja tak selv, søde barn! Det er jo saa kært for os at have dig med.“

„Godnat, Onkel! Tak!“

„Godnat du lille; imorgen skal jeg skrive et langt brev til din fa'r.“

„Det vil han blive glad for! Godnat Mogens!“

Mogens saa alvorligt op og tog kejtet om hendes haand. Den lille lyse skikkelse forsvandt stille mellem de mørke portièreer.

Lidt efter gik Mogens.

Professorinden havde knappet sit kjoleliv op og lænet sig tilbage i den dybe læderstol, professoren dampede paa sin cigar. Ingen af dem talte.

Pludselig lod hun sine fyldige, hvide hænder falde ned imod stolearmene og sagde med et suk:

„Ja . . . saa var det jo ingen sag!“

Professoren spurgte ikke; han kunde af dette ene løsrevne udbrud følge hele hendes tankerække tilbage til udspringet.

„Og saa hos Sofus Martins! Han er skilt og gift igen med maleren Heins kone, som løb fra redaktør Poulsen paa deres bryllupsrejse og blev ...“

„Ja, lad dem om det, men lad mig være fri!“
 Professoren rejste sig med pludselig energi. „Nu skal vi i seng; det er sent.“

Den næste morgen vaagnede Meta som sædvanligt ved at rullegardinet svippede i vejret, og Nielsen stod der med thebakken.

„Har det ringet?“ Hun satte sig op.

„Ringet?“

„Til kirke?“

„Klokken er elleve. Hvorfor skulde Frøkenen dog netop i kirke idag, naar det blev saa sent i aftes. Kirken løber saamænd ikke bort, den staar der nok endnu paa næste søndag. Professoren talte saamænd om det, da jeg gav ham the, men jeg kunde jo da ikke løbe fra det hele. Professorinden har ikke ringet endnu.“

Den formiddag skrev Meta et langt brev til sin fader.

„Hvorfor gaar du ikke paa kursus?“

Agnete og Meta sad alene ved aftensbordet; Agnete havde en opslaaet bog foran sig.

„Aah, jeg ved ikke! Tante syntes, jeg kunde vente lidt og ... jeg ved ikke rigtig, hvordan det skal gaa til.“

„Det hele er i orden. Din lærerinde har skrevet derind om dig og hvad du kan og saadan noget. Jeg skulde spørge, hvor du bliver af.“

„Kan jeg bare saadan komme?“

„Ja-ah! Det er jo saadan et pjankekursus uden afsluttende eksamen. Man hænger paa som man bedst kan. Ka' du noget?“

„Aah — jeg ved ikke.“

„Har du lært fonetik?“

„Ja-a, stemte esser og alt det — er-r-r og ez-z-z. Jeg maatte sommetider sidde en halv time og sige je suis charmante for at faa de forskellige lyde rigtigt. Jeg syntes, det var saa flovt.“

„Nu kan du være glad for det. Vi har én fra Æbeltoft, som altid er til grin i fransk, men hun er god til engelsk. Hvorfor vil du for resten gaa paa det fjollede kursus?“

„Hvorfor synes du, det er fjollet?“

„Hvad fører det til? At man kan læse en avis uden at kvæles i de fremmede ord, det er da det hele. Hvorfor vil du ikke være noget ordentligt?“

„Ja, hvordan mener du?“

„Læge, jurist — for fanden! Noget, saa man

kan klare sig selv, noget som ikke ethvert fæ kan blive.“ Agnete sad med begge albuer paa bordet og tømte sin store thekop til sidste draabe. Hun skrabede sukkeret af bunden: „Du vil maaske giftes?“

„Aah ... jeg ved ikke! Vil du da ikke det?“

„Du kan bande paa nej. Jeg bryder mig ikke om floskler, men da jeg en gang hørte en kvindelig „Hvad vi vil“ sige: „Det er os, der har evnerne, det er os, der har kravet, og det er os, der skal faa overmagten“, da brølede jeg „hør“, saa de alle sammen gloede paa mig. Jeg syntes, det lød morderlig flot! For resten er det noget sludder, for vi har ikke mere evner og krav end mændene, men vi har lige saa store, naar vi hænger i. Men det er der bare ikke nogen, der har gjort endnu.“

Meta flyttede sig uroligt paa stolen. Hun var stolt af, at Agnete sagde alt det til hende, men hun følte sig saa uværdig. Hvis hun mælede et eneste ord, var hun vis paa, at Agnete vilde mærke, hvor forskelligt de tænkte.

„Nu skal jeg nok sige Nielsen besked om imorgen, saa hun parerer ordre. Vi skal herfra halv ni; vi gaar derind.“

„Ja tak, hvis du vil sige det til Nielsen.“

„Naar jeg har sagt det, saa siger jeg det.“ Agnete trak bogen til sig og begyndte at læse halvhøjt. Pludselig saa hun op og sagde: „Mogens er til l'hombre i aften.“

„Ja, det hørte jeg jo,“ Meta saa op med noget hjælpeløst i øjnene. Havde Agnete nu kunnet gætte,

at hun sad og ønskede, at Mogens alligevel skulde komme.

Hun sagde godnat og gik ind til sig selv.

En time efter kom Mogens ind til thebordet:

„Hvor er Meta?“

„Gaaet ind til sig selv.“ Da broderen havde skænket the og sat sig: „Nu skal jeg sige dig noget, Mogens, nu tager jeg hende med ind paa kursus imorgen. Det behager professorinden at holde hende à la puddelhund, som hun kan pynte med sløjfe om halsen og kulørt mavebælte, men det er vel ikke derfor, præstemanden har sendt sin eneste datter herind. Det er trættende, naar ens ophav er ganske blottet for pligtfølelse! Jeg har saamænd nok med mit eget, men man kan jo ikke være bekendt at se paa saadan en bæstisk egoisme uden at gribe ind.“

„Aah — hvad skidt ... om hun lærer den smule sprog eller ej!“

„Det mener jeg ogsaa; men om hun saa lærte at rense kakkellovn, saa var det bedre end at gaa her og rendyrke begreberne comfert og „ønde“.

Mogens spiste og saa misfornøjet ud.

„Lad saa dog være at sidde og glo paa hende ustandseligt. Har du ikke et cigaretbillede? Du og hun med jeres vaudevillepjank og Esther og Jørgen til halsen i livsproblemer — det kan saagu' faa et klarhovedet individ til at rødme.“

„Du — du er ikke noget individ, du er bare en læsebyld, der trækker til og springer med et knald.“

„Ja, men ved du, hvad der kommer ud af den

læsebyld," hun lagde sine to knyttede hænder paa bordet og bøjede sig over imod broderen med øjne, der var knebet halvt sammen, men gnistrede af energi og sejrsglæde, „det bliver et fyrværkeri af sole, af blaalys, af „aa guldregn“, saa auditoriet maa rejse sig og raabe bravo.“ Hun slog sin bog i med et smæld. „Men hvad bryder I jer om det? Er det noget, at man kan noget! Nej — hvis jeg kom døddanset hjem hver aften med vognen fuld af buketter eller blev kurtiseret af en gardeuniform, det var noget, I kunde forstaa! Det var noget, der kunde varme familiens respektive hjerter!“

„Sludder!“

„Det er sandt, og du ved, at det er det!“

„Jeg kan godt forstaa mo'rs standpunkt.“

„Det kan jeg ogsaa, men det generer mig, at det er saa lavt.“

„Det er en smagssag.“

„Ja for saa vidt som der findes baade god og daarlig smag.“

„Nu skal du gaa.“

„Ja, hvis jeg vil.“

„Aa — aah — — det kommer du vist til i hvert tilfælde!“

Mogens havde rejst sig med truende sendrægtighed.

„Mon?“ Agnete knappede den røde strikkevest.

„Du ved vel, at jeg kan tage dig som en pakke smørrebrød?“

„Ja, jeg ved, du har bedre udviklede muskler end

jeg. Det er jo nemlig det, I har. Det er deri, jeres overtag bestaar, men det kan vi maaske nok faa bødet noget paa med aarene.“

„Man ser ellers sjældent, at racerne forstørres gennem tiderne.“

„Vi er ingen race — navnlig ikke en race i nedgang — vi er et køn i opgang. Godnat!“

„Godnat, dit lille vigtige neutrum.“

„Godnat, dit store dumme hankøn.“

De sidste replikker var udvekslede i entréen. Agnete gik med uanfægtet ro op ad trappen, og Mogens gav sig til at fløjte højt og sorgløst.

Meta var saa glad over, at hun havde faaet den noble skolekjole af tanten. Det gjorde hende saa tryk. Hun glædede sig ligefrem, da hun om morgenen fulgtes med Agnete.

Ud fra alle huse kom børn og unge med skolebøger, hun havde lyst til at nikke til dem og fortælle, at nu skulde hun paa kursus. Hun var ikke mere en fremmed, der var paa besøg, hun var én af flokken.

Agnete gik med tasken over armen og hænderne dybt i kaabelommerne. Undertiden nikkede hun mut til en eller anden, der hilste, og undertiden mumlede hun halvhøjt: „Kampen ved Borodino 1812, slaget ved Leipzig 1813, slaget ved Waterloo 18de juni 1815!“

Den første time var fransk. De læste op af Samuel Brohl. Meta blev næsten flov paa deres vegne, den havde hun læst for længe siden.

Da turen kom til hende, sagde lærerinden:

„Jeg ved ikke, Frøken Hauch ... De er jo ikke forberedt. De kender vel ikke bogen.“

Meta saa op med *det*, tante Bolette havde kaldt hendes missekattesmil:

„Jo, jeg kan den næsten udenad.“

„Saa—aah?“ Der var noget mishag i lærerindens tvivlende tonefald. „Alors continuez s'il vous plaît!“

Senere blev de i flæng hørt i grammatik. Der var to, der var højere og mere dameagtige end de andre. Naar ingen andre kunde svare, nikkede lærerinden til én af dem, og de kunde altid.

I det lange frikvarter tog alle eleverne tøjet paa og gik ned paa en asfalteret gaardsplads med bænke. Der var læ, solen skinnede, og skønt termometeret stod paa frysepunktet, følte luften mild. De to høje kom arm i arm forbi Meta.

Den ene, der var bleg, næsten gennemsigtig hvid, og sortklædt, sagde, uden at ansigtet mistede sin trætte slaphed:

„De har en god udtale, har De rejst?“

„Nej, men jeg har haft lærerinde — og hun var dygtig.“

„Mit navn er Falck — Vera Falck. Dette er min veninde Hertha Hoff, datter af departementchef Hoff.“

Meta var bæret over, at netop de to talte til hende, men hun havde samme følelse som overfor Agnete, at hvis hun talte, saa vilde de ikke regne hende.

„De boer hos Professor Hauchs?“

Frøken Hoff rakte hende en lang hvid haand, medens hendes øjne med ugenert nysgærrighed gled hen over Metas skikkelse.

„Ja, det er min onkel.“

„Saa er Esther altsaa Deres kusine! — Synes De godt om hende?“

„Ja-a, vi taler ikke ret meget sammen. Hun er ogsaa saa meget ude.“

De to veninder vekslede et blik.

„Kender De Salomon Hertz?“

Hertha Hoff's øjne borede sig med haanlig frimodighed ind i Metas, medens hun støttede sig paa venindens arm.

Meta saa sig om, ønskede at hun kunde gaa, men turde ikke.

„Ja, jeg har set ham.“

„Og er væk?“

„Væk?“

„Nej, Esther Hauch skal nok holde uvedkommende udenfor skudvidde!“

Vera Falck trak veninden med sig, og de drev hen over pladsen.

Meta satte sig paa en bænk ved siden af en anden ung pige og pakkede sit smørrebrød ud. Hun var sulten og glædede sig til at spise.

„Uh, sikke lækker mad!“

Udbruddet kom fra en mund fuld af smørrebrød, og et blondt, stærkt krøllet hoved bøjede sig hen over hendes skød. „Vi har en pige, der gaar paa sjov om natten, og hun er saa driv-søvnig om morgnen, at jeg

maa være glad, naar hun ikke kommer blankesværte paa brødet og smør paa støvlerne.“

Ganske uforvarende brast latteren ud af Meta, og alle ansigter blev — som trukne af samme snor — vendte hen imod hende, men hun saa det ikke.

Hun rakte sit smørrebrødspapir frem som en præ-senterbakke.

Den unge pige spidsede munden:

„Ja laksemad — det elsker jeg jo rigtignok over alt i livet!“ Hun tog et stykke og satte graadigt sine smaa uregelmæssige tænder i den røde fisk. „Hvad hedder De?“

Agnete havde belært hende om, at hvis nogen gjorde hende det spørgsmaal, skulde hun kun nævne sit efternavn; det vilde hun ogsaa have gjort til de to høje veninder, men nu kneb hun øjnene sammen, løftede skuldrene lidt og sagde sagte, saa ingen andre kunde høre det:

„Jeg hedder Mitte.“

„Og jeg hedder Susse.“

De saa ind i hinandens blaa øjne, der kun var sprækker, og lo, saa de maatte bøje sig sammen.

Saa spiste de energisk, men hver gang de saa paa hinanden, brast det løs igen.

„De faar ikke al Deres mad spist.“

Susse saa med et snu blik hen paa papiret.

„Nej, De maa hjælpe mig.“

„Næ-nej! Næh, det kan ... ja, jeg vil nu sige, bøf med løg, det er det lækreste, jeg ved!“

Hun tog et stykke, og Meta lagde mærke til, at

hendes hænder var ikke helt rene, men de var smaa og spidse i fingrene.

Da klokken ringede, slikkede hun bøfsaucen af dem, krammede sit papir sammen og hviskede:

„Tak for mad, Mitte!“

„Velbekomme, Susse!“

Oppe i klassen maatte de passe paa, at deres øjne ikke mødtes, for saa var latteren der igen. Det var som den sad i halsen og ventede paa at slippe ud.

Da efter endt skole Susse stak sin arm ind under Metas og sagde: „Nu skal jeg følge Dem paa vej“, da kom der en stor lykkefølelse over hende. Hun saa hen paa den lille sikre person med opstoppennæse og gule krøller, der gik ved siden af hende, og hun syntes, at hun selv var vokset, for til hende turde hun sige alting.

Da professorinden hørte, at det var ordnet med Metas skolegang, syntes hun i grunden, at det var ganske rart; der var noget anstrængende ved stadig at gaa og være øm om hjertet og maatte hæve sig op i en plan, der laa udenfor ens daglige; det vilde gøre det lettere, hvis Meta gennem omgang med kammerater kom til at falde lidt mere til i forholdene.

Hun syntes, det var flinkt af Agnete, at hun havde ordnet det paa egen haand, men Agnete var jo i virkeligheden hjælpsom og god; det var bare denne forcerede eksamenslæsning, der gjorde hende saa afstumpet. Hun lod tankerne gaa tilbage til døtrenes

barndom. Hvor havde den lille ikke altid været nem og fordringsløs i modsætning til ... Hun rejste sig, holdt haanden et øjeblik over øjnene, sukkede utaalmodigt og gik saa op ad trappen til kvisten.

Agnete sad i en stor slidt lænestol med fødderne trukket ind under sig og læste. Da moderen aabnede døren, saa hun forbavset op.

„Hvordan gaar det, Nete?“

Agnete stirrede uforstaaende.

„Jeg kom herop for at se efter noget — noget vasketøj, saa vilde jeg bare kigge ind til dig.“

Agnete afventede.

„Naa — ja,“ professorinden lænede sig mod kanten af bordet, „jeg vilde egentlig bare sige dig, at jeg er glad over, at du har faaet det i gang med Metas kursus.“

„Er du?“

„Ja, det er jo langt det bedste for hende selv; og det andet blev ogsaa lidt strængt for mig.“

Agnete stak fødderne ned paa gulvet og sad ret:

„Du er minsandten storartet!“

„Jeg synes, det var saa flinkt af dig, Nete, nu da du har saa meget at tænke paa. Jeg vilde bare sige dig tak.“

„Tak? Fordi jeg imod dit ønske har sat pigebarnet i skole!“

„Herregud, Barn,“ professorinden sagde det træt, „vi kan jo ikke alle være slaede efter lineal. Nete, der er noget, der hedder følelse; og naar den spiller

ind — det vil du nok selv mærke engang, saa gaar det tit i zig-zag.“

„Saamegen følelse, at den forstyrrer fornuften, det tror jeg nu aldrig, jeg faar.“

„Nej, lad os haabe det! Hvordan tror du ellers, at det gaar Meta?“

„I skolen? Jo, Hoff siger, at hun kan sine ting.“

„Men? Er der ellers noget?“

„Næ-æ, ikke andet end at dit englebarn har allieret sig med den mest deciderede lavart af tøsefamilien, der findes i klassen.“

„Hende, hun kalder Susse?“

„Ja, Susse Smith. Hendes moder er en slags skuespillerinde, og hendes fader er forhenværende.“

„Men det, Mitte fortæller om pigebarnet, er virkelig ganske sødt! Og hun er saa lykkelig over sin veninde! Det kan vi ikke gøre noget ved! Ja — vi kunde jo indbyde hende en dag ...“

„Ja, det skulde du gøre! Det vil nok hjælpe stort paa Susses sæder — ogsaa paa moderens rimeligvis; men nu maa du ikke blive stødt over, at jeg igen tager fat paa det, Thiers kalder „revolutionens aarsager.“

„Nej, læs du,“ professorinden rejste sig og blev staaende et øjeblik. De gamle mahognimøbler var fra hendes barndomshjem, paa væggen hang skøjter, tenniscatcher og fleuret, skrivebordet var ryddeligt trods de mange bøger og kollegiehefter, og der var noget hjemmehyggeagtigt ved den lille faste person i den slidte lænestol med øreflapper.

Professorinden vilde gjerne være blevet her lidt længere, men hun nikkede til datteren og gik langsomt ned ad trappen.

Professorinden meldte Meta ind i en danseskole, saa var hun da optaget de aftener. Det var pinligt at lade hende være saa meget alene. Da der var gaaet et par maaneder, sagde hun en dag, da professoren var til herremiddag, og hun og Meta sad alene ved kaffen:

„Mitte, hvad om vi to gjorde et bal!“

„Et bal!“

„Ja, jeg trænger til noget at tænke paa. Sæt dig her paa skamlen, saa skal vi snakke om, hvem der skal med, og hvad de skal have at spise, og ... vi maa have Mogens med til forhandlingerne; det skal være dit og hans bal.“

„Men Tante — mener du det? Ja, men Agnete og Esther?“

„Skal alle dine klassekammerater med?“

„Og Jørgen — hvad tror du, Jørgen vil sige?“

Meta saa smilet langsomt visne paa tantens ansigt, hun bøjede sig hurtigt, instinktmæssig forstaaende frem, fangede tantens øjne og sagde: „Maa jeg virkelig invitere hele klassen?“

„Ja, men du skal ikke tale om det, før det er fastslaaet.“

„Nej.“ Hun sad lidt og tænkte, saa saa hun op: „Det bliver svært.“

Professorindens øjne stod pludselig fulde af taa-

rer, og hun knugede Metas hoved ind til sig saa haardt, at det gjorde ondt.

Efter at indbydelserne var gaaet ud, kunde Meta ikke spise; hun gik om med et udtryk i øjnene, som hørte hun altid musik; hele hendes væsen var uroligt som en flamme i vinden.

Professoren tog rent instinktmæssigt hendes puls, naar de mødtes; han saa med bekymring paa de blaa skygger under øjnene og sagde en aften, da Meta var gaaet ind til sig selv:

„Den sensitivitet er sku ængstelig.“

Alle kammeraterne havde været paa visit for at takke for indbydelsen. De kom to og to; kun Susse havde været alene. Hun havde haft en hat paa med lang fjer, fint pelsværk og visitkortbog, men hun havde maattet gemme den i muffen, fordi spidserne af hendes handskefingre var tyggede stive. Mogens var kommet ind, medens hun sad der, og hun havde bidt sig i underlæben, som hun gjorde, naar hun ikke kunde sin lektie, og da hun var gaaet, havde Mogens set fast paa sin moder og sagt: „Hende kan vi spille mig ikke have med,“ men professorinden havde glippet til ham med øjnene og svaret: „Jo vist saa, naar *hele* klassen er indbudt; det var noget andet, naar vi havde gjort udvalg.“

Bagefter havde Meta spurgt ham, hvad han dog mente, og han havde svaret, at det skulde han fortælle en anden gang; nu var det jo dog for sent.

Endelig kom dagen, sludfuld og trøstesløs. Til middag spiste professoren paa restauration, professorinden havde friserkaabe paa, og der laa kun dug over den ene halvdel af bordet.

Agnès erklærede, at det var noget værre rod, og spiste med begge albuer paa bordet. Esther, der hidtil aldeles havde ignoreret det forestaaende, tog nu Mogens i forhør om, hvem han havde indbudt. Han gav hende en liste over gæsterne. Hun løb den igennem og sagde, idet hun rakte den tilbage: „Du kan supplere den med Moe-Hansen og Sofus Martin og kone!“

„Det mener du ikke! De vil jo ødelægge det hele! Kan du da ikke selv se, at de passer ad helvede til?“

„Vist ikke, Mogens,“ professorinden saa bønligt paa ham, „det er jo bare rart, at Esther vil have nogle af sine med. Naar blot Agnete nu ogsaa vilde være lidt interesseret!“

„Jeg? Nej, lille Madam Hauch, du har ladet mig frekventere en danseskole i ni aar, og Gud ved hvor mange børnebatter jeg har maattet forskønne med min nærværelse. Jeg kan ligefrem skære tænder, naar jeg nu tænker paa al den gode spildte tid. Næ-æ ... der kommer jeg ikke mere!“

Da døren til dagligstuen aabnede sig for de første gæster, det var to landlige søstre i hvide musselins kjoler med blaa livbaand, stod professoren og professorinden lige indenfor og tog imod, lidt længere inde i

stuen stod Meta og Mogens; hun skævede nu og da op til ham; hun var glad over, at han saa saa alvorlig ud, saa var det da nok ikke blot hende, der var beklemt. Saa kom der et par ældre damer, saa nogle af Mogens' venner, og saa næsten alle kursusdamerne i flok.

Meta blev glad og stolt, da hun saa dem — saa kønne de var alle sammen — som en flok brogede sommerfugle, og de nejede og sagde tak for indbydelsen; og saa kom de hen til hende, og hun forestillede dem for Mogens, og de lo og hviskede og saa sig uroligt om. Kun Hertha Hoff og Vera Falck satte sig i en sofa og talte sammen, som om det hele ikke kom dem ved.

Meta saa lidt ængstelig paa Susse; hele hendes haar stod i krus, og hun havde en stor højrød fjeder-vifte i haanden, som der fløj smaa dun af.

Saa begyndte Mogens' venner at komme, og den ene efter den anden bukkede for hende og spurgte, om hun endnu havde en dans; og de skrev deres navne paa hendes kort og bukkede igen; og saa stod Mogens der straks med en ny.

Da der endelig var et navn udfor hver eneste dans, følte hun sig saa træt, saa hun maatte sætte sig.

Susse kom hen til hende og hviskede forpustet: „Det er sjofelt af din fætter! Bare fordi ...“ Hun viste sit tomme kort frem. „Ikke én har han præ-senteret for mig, og der er flere, der har bedt ham om det; det har jeg selv set!“

Meta saa forfærdet paa det tomme kort og ned

paa sit eget; der foresvævede hende noget om, at hun kunde godt have faaet to fyldt, og hun sagde hjælpe-løst:

„Du kan — — du kan faa de halve af mine.“

„Sludder! Nej, gaa hen og sig til din fætter, at han bærer sig ad som en lømmel, og at jeg gaar, hvis jeg skal sidde over.“ Hendes ansigt var hvidt og fortrukket. „Skynd dig, inden de faar optaget, her er naturligvis for mange tøse.“ Meta betænkte sig lidt, saa mærkede hun fem rystende fingre om sin arm. „Naa, gaar du saa?“

„Ja, nu skal jeg.“

Hun snoede sig mellem møbler og damer — her-terne stod langs væggene — hen til Mogens, løftede sig paa taaspidserne og hviskede: „Du maa skaffe Susse Smith herrer, hører du!“

„Nej, Mitte, det gør jeg ikke! Hun skulde aldrig have været her!“

„Men naar hun nu er kommet her! Aah, Mogens, du maa. Jeg vil være bedrøvet hele aften, hvis Susse ikke faar danset. Mogens“ — hun lod sin haand pusle op over hans ærme — „du vil nok, naar jeg rigtig beder dig.“

Mogens stødte et suk op helt nede fra maven: „Ja, ja da — lad stryge! Men husk paa det, naar jeg en gang beder dig om noget.“

„Ja, det kan du tro, jeg skal.“

I det samme kaldte professoren paa hende, og hun blev forestillet for en gammel dame, med øjne som

en puddelhund; de spillede blanke og brune ud fra et lille rynket mumieansigt.

Med en tynd, aaret haand klappede hun hen over Metas kind:

„Naa, det er Martins og Annas barn? Jeg hedder tante Augusta; husk det!“ Og hun begyndte at fortælle om, da Martin ikke var større end tobak for en skilling og forlangte, at hun skulde lære ham bogstaver. „Og ved du, hvad han sagde? Han sagde „du maa, Tante Augusta, for min moder kan ikke, og min fader vil ikke.“ “

De omkringstaaende lo, og Meta vilde gærne have hørt mere om sin fader som lille dreng, men det var som noget trak i hende, og hun kunde næsten ikke staa stille. Hun saa sig uroligt om; henne ved døren til kabinettet stod Susse med en officersaspirant; hun bevægede viften hurtigt og saa ud, som hun talte om noget meget vigtigt.

Saa lød de første akkorder af brudemarchen fra „En Skærsommernatsdrøm“ fra spisestuen, Mogens kom rank og alvorlig hen og bød Meta armen. Hendes ansigt blev helt koldt; nu skulde de altsaa „aabne ballet“, og de to gik foran alle ind i spisestuen.

„Hvad vil du danse?“ spurgte Mogens og bøjede sig ned imod hende, medens de marcherede rundt.

„Fik hun herrer til alle dansene?“

„Ja.“

„Til dem alle, alle?“

„Ja.“

„Mogens, synes du ikke, vals er dejligt?“

Mogens standsede ved flygelet og opgav dagens valsemelodi: „Fire par ud!“ Han lagde sin arm omkring Meta, og saa dansede de.

Straks gik det ikke saa godt, for hun tænkte paa alt det, de skulde huske i danseskolen, men saa glemte hun det. Hun følte Mogens' arm saa fast om sig; det var som alle pulse bankede i takt med musikken, og helt dybt inde i hende var der noget, der græd, men det var af lykke. Hun sagde uden at se op:

„Mogens, nu er jeg midt i det dejlige.“

Og han bøjede sig ned mod hendes haar og hvi-skede med en stemme, der var anderledes end ellers:

„Du er selv det dejlige!“

De næste fire par dansede ud, det gik korrekt og planmæssigt; der blev danset mere, end der blev talt, og al tale var endnu konversation; da lød der stemmer inde fra dagligstuen, en damestemme, der lo, og en høj tenor, der travesterende sang dansemelodien med. Esther kom hurtigt ind ved en lille mørk herres arm; han havde fine sygelige træk og haaret redt ned i panden til øjnene, hun kastede sit løse silkeslæb over armen, og de dansede ud, som var salen deres.

Sangen og latteren lød endnu fra stuen.

Esther raabte uden at standse:

„Moe — kom nu!“

Og hendes herre føjede til:

„Kom med ham, Dora!“

Damestemmen svarede leende:

„Han siger, at han kan ikke holde fast.“

„Saa kan du for jer begge to.“

Et lille blondt par kom tumlende ind.

Damen var en fyldig blondine med blussende kinder, herren var hvid og rød med klare blaa øjne og underfundig forslagent lune gemt i hver fold af ansigtet. Han saa ud som skolens uartigste dreng i søndagstøj.

„Lad mig være, Fru Martin, jeg kan kun solo!“ Han rystede damen af sig og gav en balletparodi til bedste. Der fulgte en behersket lidt genert latter, og de dansende standsede.

„Næste fire par ud!“

Mogens klappede haardt i hænderne, men den blonde dame havde inklineret for en ung student, der ikke havde haft mod til at sige nej, Esther og hendes kavalier blev ved at figurere, og snart var det hele kaos.

„Kan du se!“ sagde Mogens fortørnet til sin moder, „jeg vidste, de vilde ødelægge det.“

„Har du nogen sinde set Esther være saa smuk?“

„Jeg tror, de er fulde alle sammen.“

„Sysss — Mogens dog!“

„Se paa Jørgen!“

Professorindens blik gled salen rundt, og hun saa Jørgens ansigt imod det mørke gardin i vindusfor- dybningen. Det var, som det lyste, som var det et hoved hugget i marmor, et ynglingehoved, hvis stærke kæber og sammenbidte mund syntes at ligge i kamp med øjnenes nøgne, hungrende smærte.

Ved souperen rejste Møe-Hansen sig og spurgte,

om han maatte tale, for han havde saa svært ved at tie stille.

„Ja, men artig, Hansemand!“ Fru Martin kneb ham i øret.

„Jeg vil tale om „vis electrica“, som vi latinere siger.“

Nogle af de unge lo og raabte „bravo!“ men en del lod, som de slet ikke hørte efter.

„Man troede en gang, at elektriciteten var et stof, mine Herrer og Damer; men det er man kommet fra, nu ved man, at det er en naturkraft, der fremkommer ved gnidning.“

„Hansemand — pas nu paa!“

„Elektriciteten deler sig efter Symmers teori i to strømninger, en negativ og en positiv; naar de to mødes, saa sker der noget.

Jeg kunde godt fortælle lidt om batterier, akkumulatører, spænding, isolatører osv., men det vilde føre mig for langt til siden. Det, jeg vil tale om, det er — gnisten.

Der findes mennesker, der tror, at der i det elektriske center sidder en Alfader, der nedlægger kabler, hvor det behager ham, og holder alle ledninger i sin haand. Theorien forekommer mig tiltalende; men enten er ledningerne slidte, eller den gamle ryster paa haanden, for der slipper uafsladelig gnister ud.

Elektriske gnister! De gamle kaldte dem amorer. De spreder sig ud over universet, de trodser

vindforhold og tyngdelove, de daler ned, hvor de vil, og de tænder, hvor de kommer.

En samling som denne af unge mænd og dejlige piger ...“

„Qvinder, Hansemænd ...“ Fru Martins pegefingervid blev holdt advarende i vejret.

„... Den tiltrækker dem særligt. De kommer, de tændes og antændes ... saa er flammen der, og saa — de røde fortærende luer. Men vi skal være glade for gnisterne, de adspredter og fornøjer og befolker verden. Mine Herrer og Damer, en skaal for gnisten og den næste generation!“

Inden nogen fik tid til at foretage sig noget, slog professoren paa sit glas, og de fleste af de unge saa lettede op mod hans brede bryst med ridderkorset og hans joviale, kraftige ansigt. Kun professorinden og Mogens lagde mærke til den blaa aare paa hans pande:

„Jeg takker Hr. Moe-Hansen, fordi han i dette ungdommelige selskab har ofret en buket af den slags aandfuldheder, som i visse kredse vistnok gør ham til en skattet causeur.“

For mig gamle medicus er det en stor glæde at se saa megen sund ungdom om mit bord, og jeg vil som en populær omsættelse af Hr. Moe-Hansens videnskabelige spidsfindigheder bede Dem tømme Deres glas for livsglæde og ungdom — særlig for den ungdom, som her er tilstede!“

Medens glassene klang imod hinanden, hørte man Esther sige:

„Stakkels Moe — druknet i banalitet!“

Meta havde en ung maler tilbords; det var ham, der var Wagnerianer. Nu vidste hun godt, hvad det betød. Han sagde, at hun lignede Elsa i „Lohengrin“, og at enten vilde han høre hende synge partiet, eller ogsaa vilde han male hende — naar han var færdig med akademiet. Han kaldte hende hele tiden Elsa. Da professoren havde holdt sin tale, sagde han: „Det klarede han som en David.“

Meta havde ikke forstaaet, hvad der var foregaaet, kun instinktmæssigt følt det; hun havde set hen paa Esther, der sad og viftede sig utaalmodigt, medens professoren talte, nu spurgte hun uden selv at vide, at hun var ved det sidste led af en tankekæde:

„Synes De ikke, at min kusine Esther er smuk.“

„Ikke qua kvinde.“

Meta bøjede sig sammen og saa spørgende paa ham.

Han lod smilende sine øjne kærtegne hendes ansigt: „Jeg holder mere af Elser.“

Under borddansen dansede de en mazurka. Han kastede hende fra den ene arm til den anden, løftede hende i vejret, svang hende rundt og greb hende igen. Fletningerne havde løsnet sig og bugtede sig om hende som guldsnoge, men trods dansens voldsomhed blev hendes bevægelser mere og mere rytmisk spændte, og der stod straalebundter ud fra hendes øjne, hun smilede og bevægede hovedet i takt. Først da musikken holdt op, standsede de; og den gamle dame,

der havde kaldt sig Tante Augusta, udbrød med en tynd, gennemtrængende stemme:

„Men det barn er jo en alf!“

Meta stod et øjeblik midt paa gulvet, saa tog hun sig forskrækket til haaret og vilde skynde sig ind i dagligstuen.

I døren stod Salomon Hertz. Hun vidste ikke, at han var kommet, han havde ikke været der til souperen.

Han hilste ikke, men sagde paa sin slæbende maade:

„Det skal De ikke tro paa — det med alfen. Der er ogsaa nogen, der siger, at jeg ligner Apollo, og det kan De da se, er løgn.“

„Ja, men hvorfor lyver folk saadan noget?“

„De rotter sig sammen i deres træskhed for at spolere os. Vilde De herind?“

„Ja,“ hun lo lidt genert, „Jørgen bliver vred, hvis han ser, at mit haar er gaaet op.“

Doktor Hertz saa flygtigt paa hende og gav sig til at pudse sin lorgnet:

„Det er jo heller ikke noget videre pænt haar! For resten er Deres broder gaaet, jeg mødte ham paa trappen.“

„Er Jørgen? Er Jørgen gaaet,“ hun rynkede panden og fik et fortænkt udtryk. Jørgen! Ham havde hun næsten glemt i aften. Jørgen! Esther! Det gav et stik inde i hende, saa hun tog sig til brystet; hvorfor havde Esther hele tiden talt og danset med den lille underlige mand, der lignede en spidsmus, naar

Jørgen var her. Mon Jørgen nu var gaaet bedrøvet hjem! Hun fik taarer i øjnene. Og hun havde slet ikke set ham!

„Han sagde, at han skulde læse.“

Hun for sammen, hun vidste ikke, at Dr. Hertz stod der endnu.

„Sagde han, at det var derfor, han gik?“

„Ja.“

Hun sukkede og sagde stille, eftertænksomt:

„Ja, Jørgen lyver jo ikke.“

Den næste dag paa kursus var alt klikevæsen ophævet. En ung pige med et skarpt, markeret raceansigt hviskede til en anden:

„Klanvæsenet blev ophævet. Selv borgen Hoff-Falck slog vindebroen ned og hejste den hvide fane.“

Da Meta kom ind i klassen, hørte hun Susse sige: „Jeg morede mig stor-artet! Jeg har vabler under fødderne, og mine knæ er som gelé.“

Meta blev omringet:

„Tak for igaar!“

„Tak for igaar, jeg morede mig vid-underligt!“

„Ja, tak for igaar, Mitte; det er det bedste, jeg har været til i vinter.“

„Hvor professoren er sød! Lige til at nutte!“

„Professorinden var ogsaa rar!“

„Mitte synes nu vist bedst om studenten.“

„Sikken storsnudet broder du har!“

„Jørgen?“

„Ja, han dansede jo ikke.“

„Nej, han stod og gav overlegen.“

„Ja, men Jørgen, han ...“

„Ja, men Jørgen hvad ...?“

„Han kendte jer jo ikke, og jeg tror ikke, at han bryder sig om at danse.“

„Ja, men saa *er* han jo storsnudet!“

„Dr. Hertz dansede heller ikke.“

„Nej, men han er jøde.“

„Han ser for resten ikke ud til at have vandret i ørknen ret mange hundrede aar!“

„Men hvad gi'r I mig for Agnete, hendes moder fortalte, at hun havde ikke tid til at komme ind?“

„Hun skulde saamænd blive nonne!“

Meta raabte ind i klyngen:

„Hun havde været nede i køkkenet, inden hun gik i seng, og spist tre portioner vingelé — med træske.“

Latteren brød løs igen, i hyl, i kluk, i klang af klokker.

I alle frikvarterene var Meta omringet; dette var endelig noget, som hun havde været med i, hvor hun havde samme forudsætninger som de andre; og stadig hed det: „Kan du huske, Mitte? Lagde du mærke til, Mitte?“

Siden i gaar kaldte de hende alle Mitte, og hun syntes, det var, som naar foraaret kom hjemme i Rønneby, og hun gik og fangede solen i sine udstrakte hænder.

Endelig var skoletiden forbi. Medens Meta stod og tog tøjet paa, kom Hertha Hoff hen til hende:

„Esther ser godt ud i stort toilette.“

„Ja-a!“

„Synes De ikke.“

Meta strøg hen over sin muffe: „Naa-aa! Ikke qua kvinde.“ Hun blev blussende rød og føjede hurtigt til: „Jeg kan ikke lide mand snakke og nedringet.“

„Er hun altid saadan luft for Salomon Hertz?“

„Naa-aa, det ved jeg ikke!“

„Ja, for han har virkelig interesseret sig for hende en gang; men jeg tror, det keder ham, at hun har annekteret alle hans idéer og outrerer dem. Deres broder beundrer hende nok?“

„Ja, han synes, hun er klog.“

„Han er maaske selv knap saa klog som Salomon Hertz?“

„Jørgen — jo han er rigtignok klog!“

„Hoff“ sænkede øjenlaagene paa en egen smægtende maade og lod „Falck“ binde sit slør.

„Der er forskel paa at være klog paa skrevne ting og klog paa kvinder. Salomon Hertz er klog paa kvinder, men jeg tror, han foragter dem.“

Falck havde faaet sløret til at sidde:

„Og derfor elsker de ham — alle.“

Susse kom farende med hatten paa det ene øre, greb Meta i armen og hviskede:

„Du skal følges med mig, hører du! Jeg drikker kloral, hvis du ikke gør det.“

Meta saa forskrækket paa hende og satte hendes hat lige.

Saasart de var kommet forbi skolen, trak Susse hende om ad en sidegade, der gik helt modsat deres vej.

„Har han sagt noget?“

„Hvem?“

„Din fætter.“

„Nej, jeg har slet ikke set ham idag.“

„Men saa siger han det. Han truede mig. Aah — det er gement!“

Susse holdt den ene arm for ansigtet og hulkede, saa Meta kunde se det paa hendes ryg.

„De vil tage dig fra mig,“ blev hun ved, uden at sagtne graaden ... „de under mig ikke, at du vil have med mig at gøre. Og saadan som jeg har gjort mig umage for, at ... at du skulde blive ved.“

Her druknede ordene i krampagtige gylp, og nogle forbipasserende standsede.

Meta trak veninden ind i en port og sagde hurtigt, trøstende:

„Men Susse dog, jeg“ ... hun vilde egentlig have sagt, „jeg holder jo af dig“, men forandrede det til, „jeg gaar jo altid med dig.“

„Ja, men nu kan jeg lige saa godt brænde ud med det, som de alle sammen ved, men som ingen har fortalt dig, fordi ... fordi du er saadan ... som du er.“

Nu hørte graaden lige saa pludselig op, som den var begyndt, og hun standsede og sagde med et ansigt, hvor alt udtryk syntes visket ud:

„Min mo'r bliver holdt.“ Saa kom der et spejdende, mistroisk glimt i de rødgrædte øjne: „Forstaar du?“

Meta nikkede.

„Herregud, man skal jo leve! Og hun er jo alt-saa skilt — lovformeligt. Mitte,“ nu begyndte graa-

den igen, men mere saart og stille, „jæg har egentlig aldrig skammet mig over det med mo'r, før den dag, du gav mig af dit smørrebrød, og der var noget ved dig, som om du lige var kommet ud af paradiset have og ikke vidste forskel paa godt og ondt. Jeg tudede, da jeg kom hjem, og den nat laa jeg vaagen og ventede paa mo'r; og jeg siger dig, jeg kunde have kradset hende til blods, da hun kom.“

„Saa Susse,“ Meta stak sin haand ind i venindens og trak hende med sig, „nu skal vi gaa, hører du. Her lugter saa grimt.“

Susse bearbejdede skiftevis sit ansigt med bagsiden af haanden og et tvivlsomt lommetørklæde.

„Kan man se noget nu?“

„Næ-æ — ikke ret meget.“

Meta gik hurtigt til:

„Men hvorfor var Mogens vred paa dig?“

„Ser du, for det første er *det* med mo'r jo ingen anbefaling.“

„Naa-aah!“ Meta strøg hurtigt hen over muffen. „Det — kan da ikke gøre noget!“

Susse greb hende i armen:

„Nej synes du vel heller? Jeg kan da ved Gud ikke gøre for det! Men naar du tænker saadan — men hvem kunde nu vide det? — saa skal du ogsaa høre det andet. Altsaa: Mo'r havde taget mig med til en aftenunderholdning med dans; den var forbi ved ettiden. Da vi skulde hjem, steg hun om forladelse op i en droske med sin ven og raabte ud af vinduet til mig: „Tag tørklædet for ansigtet, Susse, saa er der

ingen, der gør dig noget“. Da jeg havde gaaet ti skridt, var der en herre paa hver side af mig; den ene var din fætter ...“

„Mogens?“

„Ja, Mogens! Og den anden var officersaspiranten. Jeg kendte dem godt af udseende, men jeg vidste ikke, hvad de hed. Vi havde saadan været lidt paa øjne, du ved! Saa spurgte spiranten, om de ikke maatte følge mig hjem, han syntes, saadan en ung smuk dame maatte være bange for at gaa alene. Og du ved — saadan alt det, der hører sig til. De travede saamænd med mig hele den lange vej og ... det var da bedre end at gaa alene. Naa — saa kom vi til porten,“ Susse tunge spillede uden for læberne, og hun havde taget tasken over armen for at kunne gestikulere, „og saa spurgte spiranten mig, om han ikke skulde følge mig op ad trappen. Nej, sagde Hauch, det skulde han nok. Og saa — ligesom et lyn — svingede han mig ind ad porten og slog den i for næsen af spiranten. Den var god, hvad? Naa — saa gik vi op ad trappen, og der var kullende mørkt, og ... ja, der var altsaa mørkt.“

Der gik en nervøs sitren over Metas skuldre:
„Faldt du?“

„Faldt? Næ — det gik saamænd meget godt, indtil vi kom til døren. Men ved du, hvad han saa gjorde — uden saa meget som at spørge?“

„Nej?“

„Han ...“, Susse lagde bagsiden af højre haand i fladen paa den venstre. „Han kyssede mig — lige paa munden.“

„Kyssede?“ Metas arm med skoletasken sank slapt ned. „Kyssede Mogens dig? Men — men hvorfor er han da vred?“

„Jo, for det er jo netop saadan de er — den slags herrer af god familie og saadan noget. Vi er gode nok til dem, naar ingen ser det, men i deres hjem ... Gud bevares! Mitte ...“ Meta følte igen det rystende greb i sin arm, „hvis du nu ikke vil have mere med mig at gøre, saa melder jeg mig ud af kursus, det gør jeg!“

Jeg skylder for tre maaneder, og de nidstirrer mig allesammen, og jeg gaar der kun, fordi mo'r siger, at jeg skal ... Hun siger, at jeg skal blive respektabel, for det andet er saa usikkert, og man maa i hvert tilfælde begynde med et regulært ægteskab.“

Meta skiftede tasken over i den anden haand; hun følte sig saa træt, at blot det at holde sig oprejst kostede hende anstrængelse. Susse blev ved at tale og tale og fulgte hende lige til villaen.

Meta syntes, at hun burde sige noget, da de skiltes, noget trøstende, men hun kunde ingen ord finde; hun saa paa Susse, der var rødøjet og marmoreret paa kinderne, og hun bøjede sig hen imod hende, kneb øjnene til og kyssede hende.

Men da hun gik op ad trappen, gned hun læberne haardt med sin vaskeskinds handske.

Meta havde selv nøgle til at lukke sig ind; hun var saa underlig tør ned i halsen og op i ganen, og det lød som blæst for hendes øren; medens hun tog tøjet af og knappede støvlerne op, maatte hun stønne. Hun

kastede tøjet fra sig paa nærmeste stol og satte sig paa sengekanten. Pludselig havde hun munden fuld af vand. Hun trak servantespanden hen til sig, og hendes ryg krummede sig sammen under en voldsom opkastning.

Hver gang hun troede, at det var forbi, tog den fat igen, det var som hendes indvolde knyttede sig sammen, og som om en eller anden pumpekraft sendte galde, vand og madrester ud gennem hendes hvide læber.

Agnete var kommet ind i værelset, uden at Meta havde hørt det; hun trak hurtigt sengetæppet af og slog dynen tilbage, saa tog hun varsomt om kusinens ben og lagde hende tilrette. Meta stønnede sagte, men saa ikke op.

Agnete gik ud i entréen og kaldte „Mo'r!“

Professorinden kom ud fra stuen med spørgende undren i øjnene:

„Var det dig, der kaldte?“

„Meta ligger paa sin seng og er daarlig. Har du hoffmannsdraaber eller saadan noget? Jeg gaar ned efter et glas frisk vand.“

„Er hun syg?“

„Tag og skynd dig lidt, hun ser mægtig sløj ud.“

De gik hver om sit og mødtes ved Metas seng.

Professorinden bøjede sig over hende og sagde ømt:

„Men lille Mitte, hvad er dog dette?“

Agnete talte draaber i et medicinglas, hældte vand i, stak sin arm ind under kusinens hovedpude, saa hun rejste hendes hoved lidt:

„Nu skal du drikke dette, Meta; hvis det er en gemen kvalme, du har, saa hjælper det.“

„Kære lille ven, hvordan er dog dette kommet?“

Meta saa med et anstrængt blik fra den ene til den anden. Agnete lagde sin kolde haand paa hendes pande:

„Du skal ikke tale. Om et øjeblik kommer fa'r hjem. Bliv her et øjeblik, Mo'r, saa tager jeg en bog herved.“

„Men Nete, jeg kan jo blive her — eller Nielsen.“

„Nej, lad mig hellere.“ Agnete saa agtpaagivende paa Meta, hvis mund stod aaben paa en underlig slap maade. „Nielsen kan gaa op og hente min botanik, den ligger opslaaet,“ hun tog sit ur op og begyndte at tælle pulsslagene.

Professorinden strøg Metas fugtige haar bort fra panden:

„Stakkels lille — det har været for meget for hende i aftes!“

Hendes øjne strejfede datteren, som fortrød hun, hvad hun havde sagt, men Agnete kneb blot øjnene sammen for ikke at blive distraheret; saa lagde hun kusinens haand under tæppet og mumlede:

„Pokker til puls! Bare dog professoren vilde komme, for Mogens, det øg, han ved naturligvis ingen ting.“

„Det kunde dog tænkes! Han ser jo da saa meget paa hospitalet.“

Meta slog øjnene op og glippede nogle gange som for at komme helt til bevidsthed, saa rakte hun begge

arme op imod kusinen; og da Agnete lidt modvillig bøjede sig, trak hun hendes hoved ned til sig og hviskede med munden i hendes øre:

„Mogens maa ikke komme.“

„Nej, vist ikke.“

Agnete vilde gøre sig fri, men Metas greb blev fastere:

„Aldrig — hører du!“

„Nej, det skal jeg sørge for! Men lig nu helt stille.“

Professorinden saa spørgende paa datteren, Agnete virrede med hovedet, som vilde hun sige, „man kan ikke regne, hvad hun siger,“ saa skød hun varstomt moderen hen imod døren:

„Jeg tror, jeg maa hellere være alene herinde, og — det kan være det samme med botanikken.“

Professorinden listede sagte ud. Agnete satte sig ned, lagde armene over kors og iagttog kusinen med et udtryk som en klog, vagtsom bidsk lille hund.

Professoren var længe inde hos Meta; kun Agnete var til stede. Han gav nu og da en ordknap ordre, og hun udførte den med rappe fingre og uden spørgsmaal. Da han kom ud, havde han samme tunge, aandsfraværende ansigt, som naar han lige kom fra hospitalet.

„Hvad tror du?“ Professorinden gik ham ængstelig imøde.

„Aah, jeg tænker, dette er foraarsaget af den an-

spændthed, hun har gaaet i, og maaske anstrængelsen ved dansen, skønt — hun er jo i fysisk henseende sund, brystbygningen er endogsaa ualmindelig god. Naa — jeg tænker, det hele er ovre imorgen, men send afbud til Colds.“

„Du synes ikke, vi skulde tage derhen til midt-dagen og saa køre tidlig hjem.“

„Nej — jeg gaar ikke ud.“

„Ja, for det er jo altid kedeligt for værtinden ...“

„Ja — det faar være.“

„Ja, jeg bliver selvfølgelig ogsaa helst hjemme!“

Om aftenen sad professoren i sin stol under staa-lampen og professorinden med sit broderi henne ved bordet, Mogens laa i gyngestolen ved kaminen med en udgaaet cigaret mellem fingrene. Ingen talte. Professoren saa over kanten af sin avis:

„Skal du ikke læse, Mogens?“

„Ikke i aften, Fa'r.“

Saa blev der stille igen.

Det ringede paa entréklokken, alle lyttede, stue-pigen kom ind med et par breve til professoren.

Medens han aabnede dem, hviskede professorinden:

„Du skulde gaa lidt ud, Mogens — hen til en eller anden kammerat.“

„Aah, Mo'r, lad mig være!“

„Du sagde vel til Jørgen, at han maatte ikke skrive noget til sin fa'r,“ professoren løb uinteresseret sine breve igennem.

„Ja, det kunde ikke falde ham ind! Han sagde for resten, at Mitte havde haft noget lignende en gang før, og det havde været, fordi hun havde haft en sorg.“

„Hvad slags sorg?“

„Ja, det gik han ikke nærmere ind paa.“

Da professorinden var gaaet ind i soveværelset, lagde professoren hurtigt brevene til side og rettede sig i stolen:

„Mogens!“

„Ja?“

„Kom her, lad mig se dig!“

Mogens kom lydigt som i sin drengetid og stillede sig op foran faderen.

Professoren omfattede stolearmene med sine muskuløse hænder, og den blaa aare traadte frem paa hans pande:

„Har du sagt eller gjort noget, der kunde skræmme Meta eller gøre hende ondt?“

„Nej, Fa'r!“

„Kan jeg stole paa det?“

Mogens lod sine øjne hvile i faderens stærke, ransagende mandsblik, saa dirrede hans underlæbe lidt og han sagde:

„Fa'r — jeg vilde hellere lade mig slagte end gøre hende fortræd!“

Professoren rakte ham haanden:

„Ja ja! Godnat min dreng!“

„Godnat, Fa'r!“

Professor Hauch havde fulgt sønnen med øjnene,

da han langsomt som under vægten af en byrde gik ud af stuen.

Nu tændte han en ny cigar, borede sig helt ned i stolen, saa han næsten laa, og sendte røgen ud gennem næsen i lange, tænksomme drag.

Saa mumlede han hen for sig:

„Herregud — stakkels vindspiller!“

„Jørgen — vil du sige mig noget?“

Meta sad ret op i sengen, og der var noget viljespændt over hende.

„Ja — hvis jeg kan.“

„Hvad er det at blive holdt?“

„Blive holdt?“

„Ja — ja, naar man siger om en dame, at hun bliver holdt?“

Jørgen tøvede lidt:

„Det er noget lignende som, naar der stod i dine eventyr, at de solgte deres sjæl til djævelen.“

Meta strøg utaalmodigt haaret tilbage:

„Nu er jeg færdig med eventyr; sig mig det med rigtige ord, Jørgen.“

„Det er, naar en kvinde sælger sin kærlighed for penge.“

„Og er det forfærdeligt?“

„Ja, det er det laveste, hun overhovedet kan drive det til.“

Hele eftermiddagen laa Meta, som om hun sov, men inde i hende havde alle anelser og instinkter rejst

sig paa højkant; det arbejdede i hende som i et værksted.

Med febertilstandens underlige blanding af omtaagethed og clairvoyance støbte hun billede efter billede af, hvad hun havde set og oplevet; og noget truende og gigantisk rejste sig foran hende og tog skikkelse.

Snart var det Susses moder, der kørte bort i dro-sken med sin ven og lod Susse staa alene tilbage, snart var det den grønklædte med den hæslige skift-ing, som var et barn af Pers onde tanker, og snart var det Fru v. Zelchou, der laa nøgen i en skov og læste. Men de var ikke som mennesker, de var som skygger, som kæmpe-skygger, som skyformationer; ingen steder kunde man gemme sig for dem, aldrig kunde man undgaa at se dem.

Undertiden var det, som havde hun brugt sine kræfter op; hun kastede sig uroligt frem og tilbage og faldt hen i en halvdøs.

Efter at temperaturen var blevet normal, kom Agnete en aften ind og satte sig ved hendes seng:

„Nu skulde du ta' og blive rask! Det er væmmelig-t at faa huller. Hvordan vil du klare den i fransk? Det er for resten sandt, Susse Smith er taget ud af skolen.“

„Er Suss ...“

„Hun har faaet en plads — som lærerinde — i en skovridergaard. Men saa grin dog, menneske! Jeg havde saadan en lyst til at give hende 50 øre til et varmt bad, inden hun tiltraadte.“

„Hvordan havde hun dog faaet pladsen?“

„En ven af hendes moder havde anbefalet hende.“
Meta saa sky paa kusinen.

„Du ved maaske, at moderen havde det med venner?“

„Ja.“

„Hvad pokker! Ved du det? Saa er du, maa jeg sige, for resten ganske liberal.“

„Hun fortalte mig det dagen efter ballet, da vi gik fra skole.“

Agnete lagde hovedet tilbage og fløjtede en lang udtryksfuld tone. Da hun var ved at gaa, sagde hun:

„Staa nu bare op imorgen og faa noget ordentligt i skrutten, saa kan du godt komme med i skole i overmorgen; de spørger trættende til dit befindende.“

Da hun havde haanden paa dørlaasen, vendte hun endnu en gang hovedet: „Kommer Esther nogensinde herind?“

„Ja, hun har været lige herinde et par gange.“

„Det er jo ikke meget i betragtning af, at hun er ved at uddanne sig til menneskeven.“ Her gurglede en underlig latter i Agnetes strube. „Tyss! Den springer snart! Saa vil jeg raade dig til at være langt borte, for professoren *kan* tage sig sammen til at blive gal.“

„Det er vel ikke noget med — med Jørgen?“

„Nej, han er ikke nær snørklet nok! Naa — godnat!“ Da hun var halvt ude af døren:

„Skal jeg hilse Mogens?“

Meta vendte ansigtet ind imod væggen:

„Nej tak!“

Meta havde af gamle folk hjemme i Rønneby hørt fortælle om en vandflod. Havet havde rejst sig og var gaaet over sine bredder, der hvor kysten var flad og lav. Fra høje punkter havde man set det komme. Som en levende mur skød det sig frem, mægtigt, truende, uafvendeligt.

Naar hun senere i livet tænkte paa den tid efter sin sygdom, blandede hun den i sin bevidsthed sammen med det billede, hun havde dannet sig af vandfloden.

Noget knugende laa over huset: hver gik og tænkte paa sit; ingen saa hinanden i øjnene, og ingen talte om det, de tænkte paa. Professorinden havde faaet en nervøs glippen ved det ene øjenlaag og maatte tage kloral for at sove; Mogens havde slaaet en plakat op paa døren til kvistlejligheden, hvor der under hans visitkort stod: „Læser. Vil under ingen omstændigheder forstyrres.“ Jørgen hentede undertiden Meta ved skolen, men kom aldrig op til onklens. Esther viste sig kun til maaltiderne og saa bleg og forstenet ud. Agnete var den eneste, der var sig selv, rolig og uanfægtet; men hun fik ikke brug for sine riposter, da professoren spiste i tavshed tilsyneladende optaget af sine tanker og straks efter gik ind til sig selv.

Saa en aften — professorinden og Meta sad nu

som regel i dagligstuen, da professoren havde et skriftligt arbejde, der optog ham — hørte de pludselig Esthers stemme inde hos faderen; hun talte hurtigt, lidt i stød, som sagde hun en udenadslektie, som hun ikke var helt sikker i.

Professorinden satte fingerbøllet fra sig og lod sytøjet glide paa gulvet; med hver nerve spændt lyttede hun.

Da Esther tav, blev der ganske stille lidt. Og saa kom det.

Haarde ord, anklager, beskyldninger, en stærk godmodig mands haardt prøvede taalmodighed, der brast og som en vredeflod brød sig vej uden hensyn og uden skaansel.

Professorinden havde rejst sig, hun stod foroverbøjet og stirrede hen imod døren.

„Du har ikke fundet forstaaelse i dit hjem, siger du, men har *du* nogensinde forstaaet? Eller forsøgt paa det? Har du forstaaet, at selv om din mo'r synes glad og rolig, saa borer uroen altid i hende, uroen og angsten for, hvad du med din forskruede, hysteriske selvoptagethed nu kan finde paa. Du vil rejse, siger du — med denne aandelig skrofuløse Martin og hans uopdragne kone. I vil til London for at se „verdens hæsligste, mest lastefulde fattigdom“. Var det ikke saadan, du udtrykte dig? Tror du maaske, man kan leve af eller udrette noget ved at faa sine perverse nerver kildret ved indblik i lidt lastefuldhed? Tror du i det hele taget, at man har ret til at tage plads op her i verden, naar man kun brutalt og hensynsløst

vil sparke til alt og alle og kun tænke paa sig selv. Vil du være barmhjærtig søster eller gaardmissionær? Du maa dog vel for fanden have et maal, en hensigt?" Professorens stemme havde runget som under en hvælving.

„Ja, Fa'r," Esther talte paafaldende dæmpet, „min vanvittige plan er at gaa ind i arbejdet i „the slums“ og paa min maade søge at tænke paa andre.“

Professoren lo højt og holdt pludselig inde:

„Naa, du er blevet træt af at udforske dine private aandelige og legemlige fornødenheder! Du er blevet træt af at drøfte erotiske særfænomener og kvindefrigørelsesprojecter og filosofiske spidsfindigheder, og nu skal bøtten vendes: Mordere og skøger skal der til! Nu vil I se blod!“

„Naar du har saa meget imod denne rejse, Fa'r, saa opgiver jeg den — selvfølgelig; jeg er jo pekuniært afhængig.“

„Ja, det kan man jo nok kalde det! Men nu skal du rejse," noget haardt blev slaet i bordet, „du skal, forstaar du! Du skal faa en anvisning paa et par tusind, og saa sætter du selv din kurs. Danske tjenestepiger skal være velsete i London. For fanden — du maa dog vel i det mindste have en draabe stolthed i livet!“

„I alt fald har jeg den fordel, at livet har ikke stor værdi for mig!“

„Nej, naturligvis! Naturligvis! Aa — aah, at du gider bruge disse udvandede floskler! Gaa nu ... Gaa nu med dig, eller ...“

Døren til entréen blev hurtig aabnet og lukket.

Meta havde slaaet begge arme om tanten, og professorinden stod med kinden mod hendes haar og græd.

„Skal jeg gaa op til hende, Mitte?“

„Tror du, at hun er bedrøvet?“

Professorinden rystede taareblændet paa hovedet.

„Tante — jeg synes, du skulde hellere gaa ind til onkel.“

I haven paa Holmegaard under en blomstrende hvidtjørn laa Paul Linde paa en feltseng. Under hovedet havde han en stor broget pude, og et italiensk silketæppe var kastet løst over lejet. Et fransk tidskrift var gledet ned paa græsset, han havde foldet hænderne under nakken og laa ubevægelig og stirrede hen for sig.

Pastor Hauch kom rask ned imod ham. Han havde lyst sommertøj paa og straahat. Han gik med et friluftsmenneskes spænstige gang, saa op i de gamle træers kuplede kroner, ud over engdraget og skoven og indaandede med velbehag denne første varme dags duft af sommer.

Da han fik øje paa Linde, der laa saaledes, at hans profil og skikkelse under det bløde tæppe tegnede sig for ham som et relief, lagde der sig en skygge af bekymring over hans høje, glatte pande.

Linde vendte langsomt hovedet efter lyden af skridt og sagde høfligt, men uden at det aandsfraværende udtryk helt veg fra hans ansigt:

„Er det Dem, Pastor Hauch?“

„De ligger formeget alene, Linde! Hvor var tankerne nu? — Ja, De skal ikke svare mig, hvis De ikke har lyst.“

„Det kan jeg saamænd godt svare paa. Jeg tænkte paa en tur, som jeg gjorde som student. Vi var fire unge fyre, der havde bestemt at rejse Jylland igennem. Rejsen var hidtil forløbet planmæssigt, jeg havde lidt kunstigt faaet mig selv til at tro paa, at forcerede fodture, smørrebrødspakker og klamme krosenge var noget, der forhøjede en rejses charme, og alt gik godt, til vi naaede Silkeborg. Der rev jeg min egen illusion i stykker ved at rekvirere en god middag med anstændige vine, som kammeraterne nød med barnlig imponeret glæde — en glæde, der paa en uforklarlig maade forstemte mig. Jeg tror, jeg misundte dem. Saa lejede vi en hjulbaad for at gøre turen gennem søerne. Det var den tur, jeg tænkte paa. Man kom først ind i en lille sø, der var lukket inde mellem lyngbakker og skov; kammeraterne var begejstrede; der var idyllisk, der var stemning over det, rigtig jydsk kolorit. Jeg syntes, der var trist og stænget, og luften var stille og død. Man kom ind i et snævert løb, hvor man maatte dukke sig for grenene, det lysnede forude, man blev forventningsfuld, nu gled man ind i noget nyt — ja i en ny lille lukket sø mellem lyngbakker og skov, og saadan blev det ved. Den ene sø var lidt

større end den anden, linjerne i bakkedragene var forskellige, og et sted var der grantræer og et andet sted løvtræer, men det hele var saa knugende haabløst. Jeg husker ikke, om grunden til min tungsindighed var bevidst; nu synes jeg, at jeg allerede den gang anede, at saadan var det — det hele, livet igennem.“

„Og forandringen fra København til Marseille, den var virkelig ikke større end fra Silkeborg Langsø til Brassø?“

Pastor Hauch talte i en let tone som til en patient, der skal opmuntres.

„Jo lidt! Straks.“

„Naa, men saa antog luften og vandet samme farve!“

„Luften og vandet! Nej, men menneskene, Pastor Hauch!“

Præsten trak ømfindtligt øjenbrynene sammen, han tegnede med sin stok i gruset uden at svare.

Paul Linde saa med en næsten fjendtlig beundring paa hans solbrændte ansigt, hans stærke, smukke hænder og hans hele distingverede personlighed.

„Ja, De maa undskylde, Pastor Hauch, men jeg synes, det er for nøjsomt for en mand som Dem at slaa sig til ro og — som det synes — være tilfreds paa et sted, hvor man er saa ganske udenfor, saa hors de concours som i denne afkrog.“

„Hvorfor egentlig spejde forventningsfuldt efter den næste sø, naar en berejst mand som De, er kommet til det resultat, at de dog alle er ens?“

„Saalænge man spejder, har man dog en smule

haab. Man tror jo ogsaa nu og da, at man har fundet noget, man ikke har mødt før, men — saa viser det sig alligevel at være," han smilede træt, „at være Brassø, der paafaldende minder om Silkeborg Langsø.“

„Vent til De bliver rask, Linde, saa tales vi ved! Livslyst er det mest ukuelige i et normalt menneske; man kan faa den kappet af ved roden, og den skyder dog op igen — uafvendeligt.“

„Har De oplevet det?“

„Ja.“

Pastor Hauch tegnede fremdeles i gruset, og Paul Linde iagttog ham, ingen af dem talte.

Saa sagde præsten uden at se op:

„Jeg taler nødigt om mig selv og er uvant med det, men nu kunde jeg have lyst til at forsøge det; maaske kunde det give Deres tanker en anden retning, og De vil kunne forstaa det, der nu forekommer Dem — skal vi sige foragteligt.“

Jeg kom hertil, da jeg var 27 aar og var lige bleven gift. Den gang blev det anset for en stor lykke, at jeg saa ung fik dette forholdsvis gode kald, og der blev ymtet en del om „protection“ og „bispen til morbror“ .

Hun, der var blevet min hustru, hun var“ — pastor Hauch havde talt, som man gør, naar man meddeler fakta, nu laa stokken stille i hans haand, og i hans stemme kom der en underbund af stærk bevægelse — „hun var det yndigste, man kunde se. Hun var saa mangfoldig, saa rig ... Det var som gik hun med hænderne fulde af blomster og strøede dem ud

til alle. Hun var ikke nogen reflekteret kristen, hun kunde kun bruge det lyse i kristendommen, men med sin kærlighed til mennesker, sin trang til at sprede glæde vandt hun hjerter og gjorde dem modtagelige.

Jeg havde valgt præstegærrningen imod min faders ønske, fordi jeg maatte det, og en tid havde jeg tænkt paa at rejse ud som missionær.

I den tid, der nu kom, kunde det undertiden fare igennem mig, at jeg var lykkeligere end en kristen og en præst havde lov til. Christi skønneste ord er jo til de fattige og de bedrøvede. Men saa bøjede jeg ydmygt knæ og takkede for det, han havde betroet mig.

Saa blev Meta født, og min hustru døde.“

Pastor Hauch rømmede sig, tav, rømmede sig igen og sagde :

„Da syntes jeg, Gud var ond. Jeg kunde ikke bøje mig under hans vilje, jeg kunde ikke godkende hans veje, og jeg syntes ikke, at jeg kunde leve videre. Da lærte jeg, hvad kamp er.“

„Naa, men saa?“

„Ja, saa sled tiden sig hen. Alle steder, hvor jeg kom hen, var hendes minde imellem menneskene som noget lysende, der bar opad; hver søndag efter kirke valfartede menigheden til „Fruens grav“. Medens jeg i min første sanseløse sorg havde fundet, at det var en hjærteløs synd imod hende, at hun skulde gaa bort, og mod os andre, at vi skulde miste hende, saa kom jeg nu til at se paa det som en naade. Hun var gaaet herfra, medens hun endnu stod i sin ung-

doms zenith, hendes tillid til mennesker var aldrig blevet rokket; hun vidste ikke, hvad svig var. Hun havde gaaet gennem livet som gennem en eng med blomster, hun havde frydet sig over alt, hvad der var skønt, og hun havde vist nænsom medfølelse med det, der var saart og stygt. Og tiden gik. Og en dag kunde jeg se op og sige: Herren gav, Herren tog, hans navn være evig lovet!“

„Og saa senere?“

„Ja saa tænkte jeg paa, at jeg maatte udrette mands gærning, inden jeg mødte hende igen. Jeg maatte skynde mig, for den gang troede jeg, at tiden vilde blive kort.“

„Og nu?“

„Nu forstaar jeg menneskenes sorger; og de be-
drøvede kommer tillidsfuldt til mig. Min kirke er ikke altid fuld, jeg byder ikke paa overraskelser; men naar blot nu og da en tvivlende eller modløs eller fattig gaar trøstet hjem — ja, saa er jeg saa nøjsom, at jeg synes, jeg har ikke levet forgæves.“

Pastor Hauch tav og optog igen sin beskæftigelse med stokken. Lindes øjne var rettede imod hans ansigt. Havde han været en almindelig langhaaret theolog med briller og tobakstænder, saa vilde han have ladet hans ord glide sig forbi som noget uvedkommende og paatrængende; men denne mand, der sad her og talte saa aabenhjærtigt om noget, der imellem almindelige mænd vilde kaldes sentimentalt føleri, han vilde uden tøven blive annekteret af den internationale overklasse-kreds, som han, Paul Linde,

selv tilhørte. Denne bevidste mandige renhed, hvor vilde den ikke forekomme kvinderne ejendommelig og ny. Selv mændene vilde glemme at spotte og muligvis tænke et par tanker, som hidtil havde været dem fremmede.

„Naa,“ pastor Hauch saa op, „saa følger jeg med paa afstand, saa godt jeg kan, og jeg har min have og min prægtige Frøken Wange, og imorgen kommer altsaa Mitte.“

„Ja, det er sandt, imorgen kommer jo Deres lille datter.“

Pastor Hauch rejste sig:

„Jeg synes, jægermesteren ser saa nedtrykt ud. Han var saa glad og oplivet, da De var blevet associé i firmaet dernede.“

„Saa-aa? Mig sendte han fire ulæselige sider betæneligheder, fordi jeg skød min kapital ind i forretningen, skønt jeg havde skrevet til ham, hvad der det sidste aar havde været netto. Den eneste fare var, at firmaet gjorde for store forretninger i forhold til kapitalen, men den er nu afhjulpet ved mit indskud. Nu er det faktisk det bedst funderede hus i Marseille.“

„Har det nu ikke været en tilfredsstillelse for Dem at arbejde med i saadan et levedygtigt foretagende?“

„Arbejde?“ Linde rettede paa tæppet, der var gledet skævt, „enten jeg sidder paa mit kontor i Rue de la Republique, eller jeg ligger her, det er ganske uden forskel. Det var mine penge, man havde brug for,

ikke mig. De to oprindelige chefer er fagligt oplærte folk, driftige og flittige som kun franskmænd af middelklassen er det; jeg er nærmest en lille topfigur til pynt, hvis medfødte og velplejede evner til at bruge penge man er stolt af.“

„Kan De ikke finde paa noget, der kan opmuntre Deres onkel? Fortæl ham noget om store forretninger, noget om penge, noget om dygtighed; allerhelst om noget fortjenstfuldt, De selv har udrettet.“

„Jeg er ikke digter.“

Pastor Hauch lo:

„Viljens pligter,“ siger Ibsen, „standser ej, hvor evnen svigter.“

„Jo, hos mig er det netop evnen til at ville, der svigter.“

„Ja, ja! Saa ønsker jeg Dem god bedring!“

Da præsten var gaaet, lukkede Paul Linde øjnene. Han vilde ikke tænke. Hvad nyttede det.

Meta stod foran verandabordet med ryggen til haven og satte blomster i vand. Hun vilde forsøge nogle af de enkle farvesammensætninger, som hun altid havde beundret i blomsterhandlernes vinduer.

Hun havde fyldt en skaal med rødbøg, og nu anbragte hun langstilkede Gloire-roser mellem de røde grene. Da hun havde fuldendt sit værk, traadte hun et par skridt tilbage for at beundre det. Det var ikke blevet helt saa smukt, som hun havde tænkt sig. Det var, fordi stilkene ikke var omvundne med staa-

traad. Underligt, at saadan noget ækelt unaturligt noget kunde faa blomsterne til at se smukkere ud! Men det kunde det.

Der lød skridt paa grusgangen, og hun sagde uden at se sig om og rettede paa en rose, der ikke vilde staa oprejst: „Kom Fa'r, skal du se!“

Hun troede, at han var standset bagved hende, da en stemme sagde:

„Quel charmant tableau!“

Da hun hurtigt vendte sig, stod der en fremmed, der med sit blik omfattede den vinoverløbne veranda, hende, skaalen med de gule roser i det røde løv, og gentog:

„Charmant!“

Saa tog han sin panamahat af:

„Er det muligt, at dette er lille Mitte?“

„Ja,“ hun rakte ham glad haanden, „og det er Hr. Paul!“

„Ja men Mitte, De var jo en lille pige, da jeg saa Dem sidst.“

„Ja, og nu er jeg fyldt atten.“

„Saa kan det jo slet ikke gaa an, at jeg kalder Dem Mitte.“

„Jo, det kan det godt, for jeg har altid kaldt Dem Hr. Paul.“

„Altid — kaldt — mig?“

„Ja, naar jeg ... Jeg mener“ ... Hun føjede alvorligt til, som maatte han gærne vide det, „naar jeg har tænkt paa Dem.“

Han satte sig paa bænken, og hun rettede paa den genstridige rose.

„Har De da virkelig — nogensinde — tænkt paa mig?“

„Ja,“ hun nikkede, „og paa Fru v. Zelchou. Nu har jeg jo været i København og set og oplevet saa meget, men den gang da bare læste jeg om al ting, og jeg kendte saa faa mennesker, da ingen saadan — interessante, og saa blev De og hun alle mine helte og heltinder.“

„Du gode Gud, sikken et misbrug! Naa, men nu kender De altsaa mange „saadan interessante“ og har oplevet en masse mærkelige ting?“

Hun svarede i et overbevisende suk :

„Ja, det har jeg rigtignok.“

„Hvad skulde De egentlig i København? Havde jeg raadet, skulde De ikke være kommet udenfor denne havelaage.“

„Saa er jeg glad over, at De ikke raadede.“

„Dette meget, De altsaa har oplevet, var det noget — noget behageligt?“

„Det kan jeg da ikke fortælle en fremmed herre!“

„Fremmed herre! Husk De har brugt mig til at gaa her og spille helt i de sidste otte aar — mindst.“

Nu lo hun med sin klingre latter :

„Jeg lover, at jeg skal aldrig gøre det mere.“

„Naa, nu skal jeg altsaa kasseres. — Det var hyggeligere, hvis De vilde sætte Dem ned.“

Hun satte sig og glattede nedover sin kjole.

„Nu skønner De da rigtigt paa, at De er kommet tilbage til Rønneby?“

„Ja. Ja-a, det gør jeg.“

„Ikke rigtig?“

„Jo-o.“ Hun vendte sig imod ham. „Se, det er jo saadan, at her er alting godt og smukt. I København var der noget, der var godt og noget, der var rigtig grimt, men — saa er det jo, som man skønner mere paa det smukke.“

„Var det noget, De saa, — det grimme? Eller var det noget, De oplevede?“

„Det kan jeg ikke rigtig sige.“

„Og det der har De lært paa Østergade?“ Paul Linde pegede ærgerligt paa buketten.

„Er den ikke pæn?“

„Jo, men den er kunstig.“

„Kunstig?“

„Ja, man begynder med en primitiv, troskyldig smag, saa udvikles den og bliver kultiveret. Men saa kan der hænde det, at den bliver sygelig overforfinet, forstaar De, og saa bliver livet nærmest en lidelse; der er nemlig, som De siger, pinlig meget, der er grimt.“

Meta svarede ikke, hun tænkte paa Susse.

Med et ryk rev hun sig løs og spurgte:

„Kommer Fru v. Zelchou ikke iaar?“

„Nej, det gør hun da heldigvis ikke.“

„Heldigvis ikke?“ Meta gentog det indigneret.
„Jeg troede ...“

„Hvad troede De?“ Han saa drillende paa hende.

„Aah, ingen ting!“

„Jo, lad mig nu høre!“

„Jeg synes ... Jeg synes, Fru v. Zelchou var saa-

dan, at man kan aldrig glemme hende. Det er saa længe siden nu, men jeg tror, at jeg kan huske hvert ord, hun sagde. Og naar hun saa paa Dem den sidste aften, da hun sagde, at hun var lykkelig, saa var hendes øjne som -- raketter. Og da jeg kørte hjem, gik De ned i haven. De og hun, og jeg syntes det var som en prins og en prinsesse i et kongerige; og jeg — jeg var stakkels lille Askepot, der var lukket ude; og den næste dag blev jeg syg“ ...

„Fordi De ikke vilde være Askepot?“

„Ja“ ... Et øjeblik saa det ud, som om de store tænksomme øjne var mellem smil og taarer, men smilet sejrede, skønt munden bævede, „ja, det var saa sørgeligt!“

„Ja, men det var jo Askepot, der fik prinsen.“

„Ja, i eventyret.“

„Eventyr er symbolske.“

„Eventyr er noget vrøvl, noget man narrer børn og unge piger med; jeg kan ikke fordrage dem. Jeg læser heller ikke mere de gamle, romantiske bøger. Aah, Hr. Paul, De ved ikke, hvor jeg var dum, da jeg kom til København!“ Hun satte albuerne paa bordet, støttede hagen i hænderne og saa hen for sig:

„Men nu ved jeg alting!“

Linde betragtede hende med et blik som en kunst-kender, der paa en udstilling af berømte malerier med lidt selvironi lader sig fængsle af en lille fordringsløs pastel, der mellem alle de stærke farver og de store lærreder er som en hvile for hans forvænte overmættede sanser, for hans tørstige higen efter det mærkelige, det blændende.

Der var en kærtegnende sørgmodighed i hans øjne, medens de hvilede paa denne myge pigeskikkelse, paa de dunede arme, der endnu ikke havde kvindeform, og paa det lille alvorlige ansigt, hvor hvert træk syntes gjort af den nænsomste mesterhaand, paa haarets gyldne spind om hovedet og de halvt opløste fletninger ned ad den smalle, bøjelige ryg. Han rettede sig, det trætte, selvopgivne var vejet fra hans ansigt, her var ingen grund til at gøre undskyldninger; denne lille uskyldige pige var simpelt hen en perle af ædel renhed, som enhver skønhedsdyrker maatte glæde sig over. Og saa saa hun frem for sig med øjne, der var tunge af vage længsler, som hun i sin uskyld ikke søgte at skjule, og sagde med stolt selvfølelse: „Men nu ved jeg alting!“

Man hørte rumlen af en vogn over gaardens stenbro. Paul Linde rejste sig.

„Det er onkel, der kommer efter mig. Han satte mig af ved indkørslen og lovede at hente mig. Deres fader — er han ikke hjemme?“

„Nej, han gik før ud gennem haven.“

Paul rakte hende haanden og sagde med smilerynker i øjenkrogene:

„Jeg er meget utrøstelig over, at jeg ikke traf ham.“ Saa føjede han til og sænkede stemmen: „Hvornaar skal jeg se Dem igen, Frøken Mitte?“

Hans øjne var næsten bønlig, og med en kriblende følelse af overmodig glæde strakte hun en arm til hver side, rystede haaret tilbage fra panden og sagde:

„Ja, jeg boer jo i Rønneby.“

Der kom et hurtigt glimt i hans øjne, som et lille ildblink; man hørte et par utaalmodige pidskesmæld, han raabte „nu kommer jeg, Onkel,“ gjorde en gestus, som om han kyssede paa fingeren uden dog at gøre det og hviskede:

„A bientôt, Mademoiselle!“

Hun blev staaende midt i havegangen og lyttede efter vognen, der kørte bort, saa gentog hun for sig selv med hans betoning: „A bientôt, Mademoiselle!“

Han udtalte den stumme endelse i „mademoiselle“, det var vist det, der lød saa smukt.

Den næste dag, da Meta og Frøken Wange sad ved eftermiddagskaffen, lød der hovslag ude i indkørselen, og gennem porten kunde de se jægermesterens sorte forspand.

Meta satte hurtigt koppen fra sig.

Saa snart hestene naaede ind gennem porten, hørtes kun vognens rumlen over de toppede stene.

„Wienervognen!“ sagde Frøken Wange.

Meta havde om aftenen, da hun laa i sin seng og om morgnen, da hun vaagnede, og hele dagen under alt, hvad hun foretog sig, følt sig ulykkelig over, at hun ikke havde bedt Hr. Paul komme snart igen. Maaske syntes han, at hun havde været uhøflig. Nu grebes hun af en pludselig angst for at møde ham; men da vognen svingede op for døren, og kun jægermesteren sad i den, blev hun klam i hænderne af skuffelse.

Frøken Wange kiggede ud mellem pelargonierne:
 „Nu har jeg aldrig kendt saa galt, han har diplomaten paa! Naa-aa — men de kamelhaars permissioner stikker da ud nedenunder.“

De hørte præstens dør gaa og de to mænds stemmer i entréen; saa blev døren slaaet op til dagligstuen, jægermesteren kom busende ind, og pastor Hauch sagde:

„Hvad synes du, Mitte, jægermesteren siger, at han er kommet for at hilse paa dig!“

Meta gik hurtigt den gamle mand imøde med udstrakt haand, han rakte ogsaa efter den anden, saa holdt han hende ud fra sig i strakte arme.

Han havde bøjet hovedet, hans spidse øjenbryn sigtede lige imod hendes ansigt, flyttede sig langsomt ned over hendes person og igen op til ansigtet, saa nikkede han kort og bestemt:

„Hm — hm! Naa — ja, saa forstaar jeg det!“

„Hvad forstaar De?“ præsten havde iagttaget ham lidt misbilligende.

Jægermesteren slap hurtigt Metas hænder, vendte sig imod pastor Hauch og sagde hvast:

„Jeg forstaar, at De er glad over at faa hende hjem — begribeligvis! Hun er jo blevet voksen. Vi trænger til damer her paa egnen. Nu maa De føre hus, Hauch.“

„Foreløbig kommer min søn og min brodersøn — en glad ung mediciner — her om en 14 dages tid, saa maa Mitte nøjes med det i sommer.“

„Vi kan vel ogsaa nok mere hende, vi er jo da inte

helt mosbegrøede endnu. Vil I gøre mig den fornøjelse at spise hos mig imorgen?" Jægermesteren saa fra den ene til den anden. „Saa skal jeg skikke bud efter Sonnes og de gamle Bruuns og et par andre.“

„Imorgen. Ja tak,“ præsten saa smilende paa Meta, „for vi er da vel ikke optaget!“

„Og Frøken Wange selvfølgelig ogsaa!“

„Tak, Hr. Jægermester.“

„Ja, saa er det altsaa i orden. 5 præcis. Paul vil skubbe den ud, men der kan jeg inte føje ham. Vi er jo'nte fransøser paa Holmegaard.“

Da vognen var kørt, kom præsten igen ind i dagligstuen, han gik et par gange frem og tilbage over gulvet:

„Det er dog en snurrig mand, den jægermester!“

„Ja og wienervognen!“ blev Frøken Wange ved og foldede hænderne.

„Naa — i hvert tilfælde er det jo altsammen kun for at glæde os!“ Han gik hen og strøg Meta ned over haaret: „Det bliver nok ingen stor fornøjelse for dig med alle os gamle mennesker!“

Frøken Wange stod og satte kaffekopperne sammen:

„Jeg tror nu, at Mitte har gjort en erobring!“

„Snik snak! — Naa Mitte, du siger slet ingen ting!“

„Fa'r, hvor det er godt, at jeg har min rosa silke!“

Da pastor Hauch traadte ind i den store havesal med sine damer, var de andre gæster kommet. Fru-

erne Sonne og Bruun sad sammen i en brokades sofa, og Meta kunde kende deres silkekjoler og guldbrocher fra sin konfirmation. Midt paa gulvet stod deres mænd og talte med jægermesteren, længere henne var dyrlægen ved at fortælle skovrideren om et sygdomstilfælde, hvor han havde været i tvivl, men med en lykkelig haand grebet det rette.

Ude paa verandaen med armene paa balustraden stod Paul Linde og saa ud over haven, som om det i stuen slet ikke vedkom ham.

Jægermesteren kom hurtigt de indtrædende imøde, hilste paa præsten og Frøken Wange, tog saa Metas haand, førte hende rundt og sagde uden et eneste afbrydende grynt:

„Mine Herrer og Damer, maa jeg forestille Dem Frøken Meta Hauch, der lige er kommet hjem fra København og nu vil glæde os gamle med sin nærværelse!“

Meta kom til at tænke paa, hvor Julies fader fører hende rundt i kredsen af veronesiske adelsmænd og fruer; og hun bøjede hovedet, som sangerinden havde gjort, medens koret sang: Oh hvilken skønhed! Oh hvilken skønhed!

De to fruer havde rejst sig og saa ud, som var de ikke helt sikre paa, hvad situationen krævede af dem, men Fru Sonne fandt hurtigt balancen og udbød med sit tilforladelige jyske tonefald:

„Næ, men kan man da tro sine egne øjne! Er det da virkelig den lille Meta?“

Fru Bruun, der i sine unge dage havde været selskabsdame hos en lehnsgravinde og havde et von foran sit pigenavn, gjorde en saa dyb bøjning, at de hvide sidekrøller svingede:

„Hjærtelig velkommen tilbage, Frøken Hauch!“

Den eneste, Meta ikke fik hilst paa, var Paul Linde.

Da tjeneren i det samme slog døren op til spise-stuen, bød jægermesteren hende armen og førte hende over det store tæppebelagte gulv.

„Det maa jeg sige!“ sagde Fru Bruun og kneb munden sammen til et slags smil, medens præsten bukkede for hende. Justitsraad Bruun fulgte efter med Fru Sonne, og Forpagter Sonne med Frøken Wange.

Skovrideren stod med fødderne vidt fra hinanden og stirrede hen imod den dør, hvorigennem jægermesteren og Meta netop nu forsvandt ind i den oplyste spisesal.

„Naa Skovrider“ ... dyrlægen slog ham paa skuldren, „ser De syner?“

„Ja, jeg saa en grævling spasere af med et lille daadyr, og det saa fanden raspe mig nydeligt ud!“

„Ja, maa jeg saa bede de herrer gaa ind!“ Paul stod ved siden af dem og gjorde en elskværdig gestus hen mod spisesalen.

Samtalen ved bordet tog straks fart; den gamle justitsraad var tunghør, men naar han havde formodning om, at der var sagt noget morsomt, satte han haanden bag øret og raabte: „Jeg hørte ikke rigtigt ...“

Alle kendte hans lille fif, og navnlig Fru Sonne var utrættelig i at holde ham skadesløs.

Justitsraadinden talte om litteratur. Hvis hun havde unge i huset, vilde hun ikke blive i tasken en dag. „I grevindens tid, da var forfattere jo fine mænd, som en højtstaaende dame var stolt over at se i sine saloner; men de monsieurer, der skriver den slags, som kommer i tasken, de var saa sandt ikke kommet længere end til portnerlogen, og der vilde de, skal jeg tro, ogsaa have følt sig bedst hjemme.“

Paul Linde underholdt skovrideren og dyrlægen; man hørte sjældent hans stemme igennem de andres, men de to mænd sad interesserede vendt imod ham, naar de ikke var optaget af deres mad. Han havde endnu ikke hilst paa Meta, det var, som han slet ikke saa hende.

Jægermesteren sad og spurgte hende ud om, hvad hun nu havde bestilt i København. Om hun havde gaaet i huset? Paa kursus, naa! Saa var hun vel flink i sprog? Om hun kunde fransk? Om hun havde lært at danse? Om hun kunde menuet? „I min tid skulde man kunne menuet.“

Da champagnen blev skænket, udbragte han Metas skaal.

Senere løftede pastor Hauch uden at rejse sig sit glas mod Paul Linde:

„Jeg synes det ser ud, som om den danske sommer er ved at hele de vunder, som det danske foraar har slaaet. Jeg synes de sidste dages solskin har

udrettet det vidunderlige. Gid det maa blive saadan ved, saa De uden nag i hjertet kan rejse tilbage til sydens bløde luft!"

„Skaal,“ sagde jægermesteren og tog saa haardt om glassets tynde stængel, at den knækkede. „Godt varsel!“ Han rakte et vandglas hen til tjeneren og fik det fyldt. „Skaal min dreng! Vi drikker ud!“

„Skaal Onkel! Min compliment for din champagne, vi faar den ikke bedre i Provence.“

„Siger du virkelig det, Paul?“ Det lysnede i det furede, uskønne ansigt, og han stødte luften ud af næsen i smaa tilfredse stød, „og du nyder dog vist de bedste mærker, kender jeg dig ret!“

„Ja enten-eller, Onkel! Mademoiselle Mitte, à votre santé!“ Paul løftede ceremonielt sit glas.

„Ja, I maa jo kunne parlere fransk; hun kan fransk, siger hun. Det maa vi se at faa ordnet. Havde han nu ikke været en skrælling, kunde han have givet lektioner i ridning.“

„Ja, det vilde vist være en udmærket efterkur til en lungebetændelse.“ Paul saa over paa pastor Hauch: „Jeg tror, onkel er bestemt paa med koldt blod at ofre mig til Frøken Mittes underholdning.“

„De ser virkelig ogsaa saa rask ud, Linde, som om man uden videre samvittighedsnag kunde misbruge Dem lidt.“

„Jægermesteren kunde jo selv ride med den lille frøken,“ Fru Bruun knejsede i sine dobbelthager.

„Det kunde jeg sku godt, lille Fru Bruun, saa kunde De jo følge med som anstandsdame.“

„Jeg hørte ikke rigtig“ ... Justitsraaden var der med haanden bag øret.

Og Fru Sonne raabte, medens hun lo, saa man saa alle hendes stærke tænder: „Jægermesteren vil have Deres kone med paa de gale veje!“

Justitsraaden svarede med en solid drøjhed, og Fru Sonnes latter slog mod væggene fulgt af mændenes dybe bastoner.

Meta saa Paul trække øjnene nervøst sammen, som om noget gjorde ondt inde i ham, og under resten af maaltidet sad han tavs og uinteresseret.

Kaffen serveredes for damerne i havesalen; her-
rerne fik deres ind i Jægermesterens stue. Han stod selv og holdt døren aaben:

„Vil du med, Paul?“

„Nej tak, jeg vil hellere trække lidt frisk luft.“

„Ja det er ret! Det er ret!“ Jægermesteren forsvandt med et par smaa energiske nik. Paul drev ud paa verandaen.

„Hvorfor hænger han nu pludselig med næbet?“ Fru Sonne bøjede sig hen imod Frøken Wange. „Han er og bliver dog vist en drivert!“

„Tys, tys, tys!“ Fru Bruun lagde advarende fingeren paa læberne.

Frøken Wange lo muntert:

„Jeg kan nu godt lide, at Fru Sonne altid kommer saa rént ud af posen med det! For resten — han har jo været syg.“

Meta havde rejst sig, set lidt paa malerierne, lugtet til blomsterne, og listede sig nu lydløst ud af have-døren.

Paul Linde sad i en af de store kurvestole, sammenbøjet, med ansigtet gemt i sine hænder.

„Hr. Paul!“

Han saa langsomt op.

Meta satte sig paa det yderste af en stol ligeoverfor ham :

„Var det latteren og det?“

„Skar det ogsaa i Dem?“

„Jeg ved ikke rigtig! Men jeg kan sommetider føle med andres“ ... hun bevægede utaalmodigt haanden som for at finde ord for det, hun mente.

„Med andres nervespidser?“

Hun nikkede: „Ja, netop!“

„Mitte, idag da jeg laa nede under hvidtjørnen, kunde jeg pludselig huske Dem. Jeg kunde se Dem, som De kom paa nordbaggen ned over plænerne som en lille lys prik, der voksede sig større og større, tog form og farve og blev et levende menneskebarn, en lille kvindespire med store forjættende øjne.“ Hun saa ikke op, men sad som hensunket i sine tanker. „Hvad tænker De nu paa?“

„De taler saa smukt!“

„Det er fordi, jeg ser paa Dem.“

„Jeg tror, det er fordi, De er vant til at tale fransk. Deres stemme har en anden klang end alle andres.“

„Jeg stemmer min efter Deres. Deres er i mol og med sordin; den faar al ens uro til at stilne.“

„Hvorfor er De urolig?“

„Fordi jeg har hørt saa mange disharmonier. Kan De huske Adèles stemme?“

Meta nikkede.

„Kan De huske hendes hænder? De var som stærke kløer.“

„Ja — med diamanter.“

„Ja, med diamanter. Kan De huske hendes øjne?“

„Ja, de lyste saa underligt.“

„Hun var som musik, hvor hver akkord var en villet dissonans.“

Meta svarede ikke, hun spurgte ikke, hun tog blot fastere om stolearmene. Nu var det foran hende, det hun havde set i feberdrømme — skyggebilledet, den nøgne kvinde, den store graa sky.

Paul Linde bøjede sig hurtigt frem imod hende:
„Hvad er der, barn?“

Der løb en sitren over hendes skuldre; hun saa op paa ham:

„Jeg er bange!“

Et smil, der var lyst og beskyttende, lagde sig over Paul Lindes ansigt og slettede den skarpe linje ud, der skar sig fra næsefligene ned mod hagen; det gjorde munden saa pludselig ung:

„Nu er De kommet over den sidste plæne og staar mig helt nær, og nu ser jeg, at barnet er blevet kvinde.“

Hun havde lænet sig ind i den store stol, hendes haar laa som guld mod det gule damask, hendes skikkelse saa barnespæd ud, hænderne holdt endnu deres tag om stolearmene, men øjnene, der var sort-violette som stifmodersblomstens blade og med ganke lyse omgivelser, borede sig ind i hans — grundende, angstfuldt spørgende.

Han sagde langsomt, og hans stemme var fuld af godhed:

„Der findes ikke den bøddel, der kunde gøre Dem fortræd!“

Pastor Hauch sad ved sit skrivebord ivrigt optaget af et indlæg i en teologisk strid om rationalisme, da det bankede paa hans dør. Han raabte „kom ind“ men gjorde den sætning færdig, som han havde formet i tankerne.

Da han vendte sig, stod jægermesteren indenfor døren.

Det gav et sæt i præsten, da han fik øje paa ham, han stod støttet mod sin stok, ludende, med et udtryk i øjnene som en syg hund.

„Men kære Jægermester, er det Dem? Tag plads!“

Jægermesteren rørte sig ikke:

„Hauch, nu siger han, at han vil rejse. Paul. Han siger, at han vil rejse! Hauch ... saa ser jeg ham aldrig mere. Aldrig mere! Forstaar De det?“

„Er der da sket noget?“

„Han er faldet sammen igen. Idag har han ligget hele dagen — ligget og gloet op i træerne, og nu ...“

„Skal jeg tage over og tale med ham?“

Jægermesterens underkæbe faldt slapt ned, og hans blik gled udenom præstens:

„Nej, han — han havde hovedpine. Han vilde have omslag paa for hovedpine. Men Jomfru Olsen

kan inte gøre ham tilpas. Han ka'nte lide røde næver. “

„Ja, men lad da Frøken Wange tage med Dem; det gør hun gjerne.“

„Ja tak.“

„Nu skal jeg sige det til hende.“

„Tak, ja ... Hør Hauch, jeg synes inte om at ulejlige hende, hun er dog en ældre person. Hvad om jeg fik den lille med?“

„Meta? Ja-a, jeg ved ikke!“ Præsten rystede spøgefuldt jægermesteren i skuldrene: „De vil da ikke tage Meta fra mig!“

„Jeg har jagtvognen udenfor havelaagen; jeg skal køre hende hjem igen.“

„Ja, hun maa selv bestemme det. Jeg synes, hun kender saa lidt til Linde, men nu skal jeg spørge.“

Han gik med sin elastiske gang ud af stuen, og jægermesterens tunge legeme sank som en død vægt ned paa nærmeste stol.

Han hørte døre aabnes og lukkes, og saa stod Meta foran ham og sagde:

„Kom!“

Præsten var fulgt med:

„Ja, Meta er nok parat. Det er jo godt, hvis hun kan gøre nogen gavn.“

„Kom; vi gaar gennem havestuen, vognen er jo paa markvejen.“ Præsten stod paa verandaen og saa efter dem. Hun gik rask foran, og jægermesteren stavrede efter. Da de havde gaaet lidt, vendte hun sit ansigt om imod ham og spurgte om noget, og det saa

ud, som om hendes øjne drak ordene fra hans læber. De blev borte i en lille granplantning, men helt nede ved laagen blev de synlige igen, og da saa det ud, som om de løb.

Præsten blev staaende og saa efter dem, ogsaa efter at de var forsvundet. Dette lignede jægermesteren saa lidt! Men hvor saa han affældig og gammel ud! Han havde jo altid sørget over, at han ingen børnebørn havde, maaske han lullede sig ind i drømme, naar han saa Meta færdes i det store tomme hus. Skønt — jægermesteren og drømme! Havde det endda været Paul — Paul, der i mangel af bedre ... Men han var jo aabenbart passiv. Vilde rejse. Og Meta? Ja hun var vel lidt smigret over sin pludselige betydning; og formodentlig havde hun kvindens instinktive trang til at „pleje syge og trøste sorrigfulde“. Det var med en vis sørgmodig ironi, at præsten satte disse udtryk i forbindelse med Paul Linde.

Han strøg et par gange haanden over haaret og gik igen ind til sit arbejde.

„Lad dem strække ud!“

Jægermesteren satte sig tilrette i vognen og knappede læderet fast foran Meta.

„Men hvorfor vil han da rejse?“ Hun bøjede sig frem og aandede spørgsmaalet ind i hans ansigt.

„Ja, hvad ved jeg! Har jeg nogensinde forstaaet ham!“

„Hvor kan han!“ Det kom i et bristende suk.

„Nej vel?“ Han tog hende i skulderen og slængte hende om imod sig. „Kan han vel? Hvis han rejser bort nu, saa ... Dr. Holm har sagt mig det ... hvis han ikke kommer ind i andre forhold, ind paa en anden levevis, hvis han ikke kan faa ro i sindet, ro i de forbandede nerver, saa ...“

„Dør han?“

„Ja.“ Saa føjede han til, og hun syntes, han lagde noget tungt over paa hendes skuldre: „Kun De kan hjælpe.“

Ind igennem kløvermarker kørte de, henad en knudret vej mellem roer, og saa gennem et aabent led ind i Holmeskoven, hvor enkeltstaaende ege var omgivet af ungskov; igennem en granplantning kom de, hvor spyfluer summede, og hvor smaa runde græner med lysegrønne skud sloges med ørnebregner om herredømmet; saa udenom et engdrag, og saa laa Holmegaards hovedbygning som noget fjærnt og fornemt mellem parkens tætte løvværk.

Meta saa paa den gamle sammensunkne mand ved sin side, han var den almægtige ejer til alt dette, og han sagde, at hun kunde hjælpe ham.

„Er min nevø i haven?“

„Ja, Hr. Jægermester.“

Jægermesteren og Meta gik tavse gennem have-salen.

„Gaa De ned til ham, Barn. Det om hovedpinen, det var — det var løgn.“

„Ja men, hvis“ ...

„Gaa, Barn, gaa!“

Hun greb om to af hans tykke, korte fingre.

„Jeg er bange.“

„Find paa et eller andet, noget, som“ ... han stødte hende sagte ned ad trappen. „Nede under tjørnen ligger han.“

Hun gik med halsen snøret til af angst. Om aften, da lyset var slukket, havde hun gentaget hans ord, det han havde sagt om hendes øjne og det om hendes stemme, og hun havde knuget kinden mod puden og følt sig saa taknemlig over, at hun havde noget, han kunde synes om. Men hele natten havde hun drømt om „Adèle“ ; og hun havde haft kløer som Mogens's kongeørn, og saa havde ørnen Fru v. Zelchous øjne, og den fløj rundt i værelset og vilde hugge.

Om morgenen havde hun været træt og tung i hovedet, og Tante Bolette havde drillet hende med, at hun havde drukket for megen vin. Hvorfor vilde han rejse? Det var det, der gjorde hende saa usikker. Han maatte jo have glemt alt, hvad han havde sagt. Men hvor kunde han!

To gange var hun lige ved at vende om, men saa tænkte hun den tanke igennem, at han rejste — helt bort — og kom aldrig mere igen, og hun skulde gaa hjemme i Rønneby den ene dag som den anden, sy lidt, læse lidt, spille, tørre støv af, ordne blomster, gaa i seng og staa op. Alt det hun havde gjort, inden Paul Lindes øjne havde set ind i hendes og hans

stemme havde sagt ... havde sagt det, hun aldrig vilde kunne glemme.

Hun sank ned paa en bænk, lagde sin arm paa dens ryg og gemte ansigtet ind imod den.

Da hun rettede sig, kunde hun se Pauls leje, og hun syntes, at hans ansigt var vendt imod hende, men da hun langsomt nærmede sig, laa han med ansigtet ligefrem, og hans øjne var lukkede.

Hun standsede raadvild. Han saa saa bleg ud, og angsten skar igennem hende. Skulde hun gaa? Han sov vist ikke, vilde bare ikke se. Hun knugede hænderne i hinanden og sagde med sin stemmes spædeste klang:

„Hr. Paul!“

Uden at se op, uden at en muskel rørte sig i hans ansigt, sagde han:

„Hvorfor er De kommet?“

„Fordi — fordi De er syg.“

Nu saa han op, og hans øjne var fremmede og haarde.

„Har min onkel hentet Dem?“

„Ja.“

„Gamle forbryder!“

„Han er bedrøvet over, at De er syg.“

„Og saa skal De ofres.“

Meta stod og saa ned for sig, hendes øjenlaag glippede hurtigt:

„Jeg har ikke været saa længe i København, og jeg forstaar maaske ikke alting. Jeg forstaar ikke, hvorfor De var saa venlig imod mig igaar, og hvor-

for ...“ Nu kneb hun læberne sammen, og den ene taare løsnede sig efter den anden og faldt ned paa græsset.

Hun kæmpede endnu lidt, saa vendte hun sig og begyndte at gaa.

Paul Linde kastede tæppet til side, som vilde han springe op, men han lagde sig tungt tilbage igen.

Meta gik ikke ad gangene, som da hun kom, og ikke op mod huset, men ned over de store plæner, der førte til skoven. Han vendte hovedet til den anden side. Da han igen saa om, var hun blevet mindre. Med angst i øjnene som et dødsmærket dyr saa han efter den lyse skikkelse, der gik og gik; nu nærmede hun sig engen; faa skridt endnu og hun vilde dreje om ad markvejen og blive borte.

Det forekom ham, at hun vilde ikke fortsætte sin vej og leve videre et andet sted; hun var sendt til ham, og hvis han ikke holdt hende tilbage nu, vilde hun svinde bort — som et fantom, og han ...

Med et spring, der havde selvopholdelsens kraft, var han oppe; og med en unaturlig spænding af sine slappede muskler løb han ned over de fjedrende plæner hurtigt, lydløst. Livet gjaldt det, at hun ikke drejede om hjørnet, før han naaede hende.

Tilslidst kaldte han, raabte hendes navn med forpustet hæs stemme, og hun standsede, lyttede og vendte sig langsomt om. Der kom et glimt af rædsel i hendes forgrædte øjne; hun syntes, hun kendte ikke den mand, der med det fugtige haar klæbet fast mod panden kom ned imod hende. Var det den samme,

der lige havde ligget træt og kold med sit smukke hoved hvilende paa den brogede silkepude?

Han satte sig med heftigt arbejdende lunger paa en græsbænk, og hun blev staaende foran ham.

„Jeg burde lade Dem gaa, hører De! Men De ser jo, at jeg kan ikke! Jeg burde fortælle Dem om mig selv, fortælle Dem alt om mig selv, men hvordan skulde jeg kunne?“

Meta tænkte paa Per Gynt, der havde løjet for sin moder, der havde ranet bruden og forladt hende, der blev forfulgt af den grønklædte og den lille skifting, der var et barn af hans syndige tanker, og hun tænkte paa Solvejg, der bevarede ham i sin tro, i sit haab og i sin kærlighed

Hun satte sig paa græsset med hænderne foldede om knæet:

„Hr. Paul, fortæl mig ingen ting; jeg vil helst ikke vide.“

„Men senere?“

„Jeg vil aldrig spørge.“

Hun sagde det med løftet hoved; og barn som hun var følte hun, at det var sandt; hun vilde aldrig spørge.

Hans øjne fæstede sig paa det blonde hoveds fine form, paa de spinkle skuldres runding, paa hele skikkelsens myge blødhed og den dristige ynde, der var over den tilfældigt valgte stilling, og der sneg sig igen en følelse af velvære over ham.

Han bøjede sig frem — halvt spøgende:

„Meta, har *De* aldrig holdt af nogen?“

„Jo lidt —!“ Hun rev græstotter af med begge hænder, og føjede til: „Af Mogens.“

„Naa, fættereren!“

„Han var saa god og glad, og det var saa morsomt, naar vi lo. Det var som vi fulgtes ad.“

„Har Mogens — kysset Dem?“

Metas øjne videde sig ud, som var hun blevet spurgt, om Mogens nu og da var vanvittig; og hun sagde med et næsten medlidende eftertryk paa stavelserne:

„Ne-øj, det har han virkelig ikke!“ Hun saa ned og tog igen fat med græsset: „Ikke mig.“

„En anden?“

„Ja, en af mine skolekammerater, som hed Susse — paa en trappe. Og det var derfor, vi blev uvenner.“

„Men nu kommer han jo herover, det har onkel truet mig med.“

„Ja, for inden vi rejste, sagde han, at ... at han vilde aldrig have gjort det, hvis han dengang havde kendt mig.“

„Lille kvinde! Og saa tilgav De?“

„Hvorfor skal vi tale om Mogens nu?“

„For jeg er bange for, lille Mitte, at det var ham, De skulde have.“

„Og saa vilde De rejse?“

„Jeg burde det jo! Hvad har jeg tilbage, som jeg kan give til en, der lige skal begynde livet?“

Meta saa op paa ham, som vilde hun lægge hele

sin sjæl aaben, og sagde med en stemme, der var inderlig som en ung moders, og hun vidste ikke selv, hvor hun fik ordene fra:

„En der lige skal begynde livet vil allerhelst give.“

„Og du kunde tænke dig at rejse med mig, bort fra alle dem, du holder af?“

„Kunde De ikke blive her?“

„Nej, du, vi der lever i Marseille, vi vilde ikke en gang bytte med Paris. Og her — uha, her er koldt og fattigt. Syden er saa overdaadig, lidt ubarmhjærtig, men sorgløs ...

Du vil komme til at elske Marseille! Med sine hvide huse ligger den som en kæmpehestesko om havnen. Og der er liv i den havn, kan du tro. Midt i den gamle by rager der en nøgen graa klippetop i vejret, der ligesom ender i en gammel graa kirke, og uden om er smaa krinklede gader med myldrende mennesker.

Og du skal køre i din kupé ned ad Le Prado. Og du skal gøre indkøb paa Rue Cannebière, en boulevard, som de indfødte er saa stolte af, at de medlidende trækker skuldrene op til ørene og siger: „Si Paris avait une Cannebière, Paris serait un petit Marseille!“

Meta stirrede forbavset paa hans ansigt, der nu var livfuldt, bevægeligt, og paa hans hurtige, malende haandbevægelser:

„Er De da glad, naar De er i Marseille?“

„Nej, men nu tænker jeg mig Marseille med dig

— ser det med dine øjne. Jeg selv var blevet lidt træt af at — at finde fornøjelse i noget, men nu vil jeg holde skridt med dig. Du skal samle ind til os begge.“

Meta sad ganske stille lidt, saa sagde hun med et vredt rusk i græsset:

„Hvis jeg skulde være altid sammen med én, der var saa dum, som jeg var, inden jeg rejste til København, saa tror jeg, jeg vilde synes, det var kedeligt.“

„Mitte, se paa mig. Du er jo ikke dum, hvis det er det, du mener; du er uskyldig, men det er noget helt andet. Og det maa du vide, at hvis du virkelig vover at følge mig — ud i livet og ud i det fremmede, saa er det dig, der bringer alle rigdomme.“

„Mig?“

„Rigdommene, det er din ungdom, din sundhed og din forunderlig krydrede, ubevidste kvindecharme.“

Nu var der igen det i hans stemme, der gav hende en følelse, som kom der en mat tunghed over hende, men hun rystede den af sig og rejste sig med et sæt:

„Ja, men glad? Tror De, De kan blive glad?“

Han rakte haanden ud imod hende, og hun gav ham sin. Han trykkede den mod sine øjne og lod den glide hen over sine læber, saa slap han den med et suk, rejste sig, saa han stod lige overfor hende og sagde alvorligt:

„Her staar jeg og ved, at jeg skulde sige: „Gaa lille elskelige pige, glem at du nogensinde har set mig, gaa og se dig ikke tilbage. Men jeg kan det ikke, jeg kan ikke, lille Mitte, og jeg siger: Vil du sætte din

ungdom ind paa at forny mit livsmod, saa livet kan blive godt for os begge?"

Hun saa op, og hun havde et udtryk i sine øjne, som da hendes fader paa konfirmationsdagen tog løftet af hende og sagde: „Giv mig din haand derpaa!"

Hun bevægede læberne til et lydløst:

„Ja.“

Da Meta kom hjem, gik hun sagte ind i sin faders stue; han havde tændt lampen paa sit skrivebord, vinduerne stod aabne, og det kunstige lys brødes med den lyse aften.

„Fa'r!" Hun listede sin arm om hans hals.

„Hvad er der, Barn?" Han rykkede sin stol lidt ud, og hun smygede sig ind paa hans knæ, som hun havde gjort som barn.

Han saa spørgende paa hende.

„Fa'r, jægermesteren hentede mig, fordi Hr. Paul var bedrøvet. Fa'r, ved du hvorfor han var bedrøvet? Fordi han var kommet til at holde af mig, og han syntes ... Han syntes, at han var for gammel til mig og for svag, og han syntes, at han var ikke god nok, og derfor vilde han rejse.“

Præsten gjorde sig fri for hendes arme og rejste sig heftigt.

„Hvad er det dog, du fortæller? Har Linde friet til dig?"

„Ja.“

„Men hvad er dog dette, Barn? Og her gaar jeg

og aner ingen ting. Og hvad kender du til ham? I har jo kun set hinanden nogle faa gange. Dette er jo galimatias, Meta.“

„Jeg ... holder af ham, Fa'r.“

„Maa jeg spørge, vil han saa tage dig med til Marseille?“

„Ja.“

„Og det vil du?“

„Ja, Fa'r, for hvis han rejste bort, saa“ ... hun aabnede hænderne og saa hjælpeløst hen for sig.

„Og os andre, os tænker du slet ikke paa.“

„Jo, Fa'r, jeg har tænkt. Men det er saadan, at selv om jeg kommer langt bort fra jer, saa ved jeg, at I holder af mig, I vil altid tænke godt paa mig, og I vil altid være ens, og naar jeg kommer hjem til jer, vil det alt sammen være som før; men hvis Paul rejste fra mig“ ...

„Saa vilde du ikke være saa tryg?“

„Nej — ikke saadan. For ham maa jeg se, jeg maa høre hans stemme, og jeg maa — jeg maa læse i hans øjne, hvad han nu tænker paa, om han er glad eller bedrøvet og om ... jeg kan ikke rigtig forklare det, Fa'r.“

Nu strøg pastor Hauch sin haand over hendes haar, og hun knugede sit hoved fast ind mod hans skulder. Han lod haanden ligge stille paa hendes isse, og medens hans blik søgte opad, bevægede han sagte læberne.

„Fa'r, er du bedrøvet?“

„For mit menneskeøje, Meta, ser det ud, som du

har valgt en svær lod; men alt ligger jo i Guds haand.“

Den næste formiddag kom Paul Linde. Han kom gaaende gennem skoven og over markerne og havde en kløverblomst i knaphullet.

Hans holdning var ikke mere præget af slap ugidelighed, og spejdende gled hans blik over haven og op mod huset. Meta var ingen steder at se, men pastor Hauch stod ved sit vindu. Linde hilste og gik ind.

Efter en times forløb kom de sammen ind i dagligstuen, hvor Frøken Wange sad og syede. Hun saa hurtigt op, præsten havde hele morgnen gaaet urolig om i hus og have med en dyb rynke mellem brynene, nu var den næsten forsvundet.

Han smilede, da han sagde:

„Naa, har Meta fortalt Dem noget?“

„Ik-ke et muk!“

„Saa er det nok bedst, De holder Dem fast —, hun har igaar forlovet sig med denne herre her.“

„Med Hr. Linde?“ Frøken Wange klappede med alle tegn paa overvældelse hænderne i hinanden. „Jeg maa sige — det lettede! Jeg troede, det skulde være jægermesteren.“

Begge herrerne kom til at le; og da Meta, der kold og angst stod uden for døren, hørte denne latter, der klang saa harmonisk sammen, sendte hjertet med en pludselig kraft blodet ud gennem alle legemets vener, og hun havde farve i kinderne, da hun traadte ind.

Paul gik hende hurtigt imøde, og det var som noget i luften vibrerede, da deres hænder og øjne mødtes.

Pastor Hauch saa bevæget paa dem. Han syntes næsten, hans bekymring havde været ubeføjet; det var som dette havde givet Paul Linde et nyt legeme og en ny sjæl. Han kom til at tænke paa sin fader — med stolt honnør vilde han have modtaget Paul Linde; Meta vilde i bedstefaderens øjne have gjort godt, hvad han, sønnen, havde forbrudt ved at blive landsbypræst.

Da Paul Linde naaede tilbage til Holmegaard, gik han op gennem avlsgaarden; jægermesteren kom ilførdigt op fra mejeriet og syntes at finde det naturligt, at neveuen stod her, hvor han ellers aldrig kom.

„Det er en forbandet historie! Der har været kludder med ostepressen. Jeg ka'nte li' skæve oste!“ Han vendte sig arrigt mod neveuen: „Ka' du maa-ske?“ — Paul Linde stak sin arm ind under onklens og bugserede ham umærkeligt op mod hovedbygningen. „Vi ka' jo'nte sælge dem! Det vilde være en net historie: skæve Holmegaardsoste! Men det koster ja Gu' altid at skulle være 1ste classes Nr. 1. Men hvad,“ han stødte luften hidsigt ud gennem næsen, „det er jo det, man lever for! — — Den ny mejeripige er en rigtig skidderik! Tror du ikke, der sad sur mælk paa termometeret! Men hvor har mejersken ogsaa sine øjne? Jeg sku' ha' set det termometer, om det saa havde været gemt under en bøtte! Men du er naturligvis ligeglad, æh?“

„Nej, hvor kan du dog tro det Onkel, jeg er dybt rystet! Jeg vilde forresten fortælle dig noget.“

„Naa — ud med det da!“

„Vi vil ind i parken først.“

Jægermesteren skridtede rask afsted, og Paul kunde mærke, at det trak i hans arm.

„Naa?“ Han satte sig paa en bænk, der var anbragt lige indenfor to store tujæer, der stod vagt ved indgangen.

Paul satte sig ved siden af, skubbede hatten lidt bag ad nakken og sagde med et suk over nu at skulle til det igen:

„Ja, det er altsaa det, at dine nedrige, diabolske machinationer er lykkedes.“

„Tal dansk, dit asen!“ Jægermesteren slog en jærnklo i Pauls skulder, saa han vaandede sig. „Naa, — hvad mener du? Hvad er der sket?“

„Ja — jeg har altsaa forlovet mig — som det hedder saa smukt — med lille Mitte Hauch.“

Jægermesteren stirrede paa ham med alt udtryk slettet ud; saa bøjede han sit tunge hoved og stønnede.

„Nu maa jeg tilstaa, at jeg forstaar dig ikke! Synes du maaske, at det er en mesalliance?“ Paul rejste sig og rystede benklæderne i stilling: „Jeg bliver lidt træt af al den betænkelighed, jeg skal igennem; naar alt kommer til alt, er det jo dog en sag mellem hende og mig.“

Jægermesteren rejste sig og rettede sin sammen-sunkne skikkelse; og som han stod der, var han højere end neveuen og en halv gang saa bred.

„Ja, det er rigtigt nok, at jeg i min tovelige kærlighed til dig har ønsket, at hun skulde blive din kone; og jeg har løjet, og jeg har baaret mig ad som en komediant! Der var en eller anden mand i det gamle testamente, der lovede at bringe sin unge datter som offer for et eller andet, som jeg nu har glemt, og hun kom dansende og syngende ud imod ham, for hun vidste det jo inte. Paul — hvis den mand har eksisteret, saa har han haft det, som jeg har det nu.“

„Hvis jeg ikke mente, at jeg kunde forsvare, hvad jeg har gjort, saa var det selvfølgelig aldrig sket; jeg er nemlig ikke særlig samvittighedsløs — saa kan du tro, hvad du vil! Pastor Hauch har taget sagen meget fornuftigt.“

„Ja, Hauch — Herregud, hvad forstaar han?“

„Og ved du, hvad Tante Wange sagde,“ Paul lagde med sit mest indtagende smil hænderne paa onklens skuldre, „hun sagde: „Det var en lettelse, jeg troede, det var blevet jægermesteren!““

Jægermesteren rystede ham af sig:

„Hvis jeg nogensinde faar grund til at formode, at du ikke er god mod barnet, hvis ... hvis jeg faar at vide, at hun græder, saa siger jeg dig,“ han løftede sin brede, behaarede haand og bed kæberne sammen som en bulldog, „jeg slaar dig ned, for saa er du ikke bedre værd!“

Han vendte sig paa hælen og gik rask op mod verandaen.

Paul stod lidt og saa efter ham, saa rullede han sig en cigaret og drev ned under hvidtjørnen.

Pauls længsel gik ud paa at komme afsted, bort fra al denne familie-betænkelighed og familie-omsorg, der var ham saa uvant og som dæmmede sig kvælende op om ham. Han følte sig latterlig i sin egenskab af forlovet, han syntes undertiden, at der sad en lille polichinel et eller andet sted inde i ham og gjorde grimasser. Hans ønske havde været at blive viet hurtigt og stille og saa rejse, men pastor Hauch syntes ikke om dette hastværk, og jægermesteren krævede halsstarrigt som sin ret, at brylluppet skulde staa paa Holmegaarden, og hele slægten skulde indbydes. Det var ofte med prikkende selvironi, at han gik igennem skoven og over markerne for til aftalt tid at indfinde sig i præstegaarden; men naar han saa Meta komme sig imøde, følte han sig beskæmmet.

Aldrig var hun den samme som dagen før, og stadig foldede hun sig ud for hans øjne. Naar han sagde det til hende, svarede hun blot: „Ja, for jeg har tænkt saa meget!“

Hun lagde sine hænder i hans, naar han ønskede det, men hun var sky overfor kærtegn, og han viste sig aldrig fordrende.

Det var ham en nydelse at følge den idelige vekslen i hendes ansigt og høre hendes stemmes skøre glasklang og saa drømme om det øjeblik, da udfoldelsen var fuldbyrdet, og hendes nybaarne kærlighed skulde stige frem fra drømmetaagen som en hvid og kysk Afrodite. Han vidste, at han vilde kunne overvinde hendes uberørte skyhed, men den var ham som en fornem skat. Og saa hævdede hans langmodighed

ham i egne øjne, han tænkte sig en 22aarig Mogens bryde ind som en landsknægt, og han syntes, at netop saa megen varsomhed, saa megen rent ethisk finsans som hans krævedes der for ikke at øve vold mod en mimose-natur som Metas.

Saa denne forunderlige harmoni med stedets næsten uvirkelige stilhed! Han maatte tænke paa en fransk ven, der en gang havde sagt: „Tag en kvinde ud af den ramme, der passer til hende og sæt hende i en anden — det, der før var skønhed, vil nu virke grelt og pinligt.“

Naar han kom ind i præstegaardshaven, hvor maa- nedsroser og højstammede roser i rabat og vilde roser og slyngroser vældede frem af jorden og krydrede luften med duft, og den lille hvide skikkelse dukkede frem fra den vinomløbne veranda, der nede fra lig- nede en grøn hule, hvis indgang halvt dækkedes af nedhængende ranker, saa syntes han, at en stor, læ- gende fred lagde sig over hans uro, hele hans forud- gangne liv var lukket ude, og han følte sig, som var der skænket ham en ny ungdom, og han stemte sit sprog efter hendes.

„Min lille fiancée,“ sagde han en dag og tog hende smilende under hagen, „hun er endnu ikke kommet ud af klosterhaven.“

„Paul, bare vi altid kunde blive her!“

„Hvorfor ønsker du det?“

„Jo, for her ved jeg hvordan er.“

„Men længes du da slet ikke efter at se den rig- tige, store verden?“

„Jeg er bange!“

„Bange for mennesker?“

„Nej, bange for dig!“ Saa gled det slørede bort fra hendes øjne, og de blev faste i blikket: „Jo, for resten — jeg længes efter at se det alt sammen selv.“

„Jeg har jo fortalt dig om Marseille og om mine venner. Om den lille Comtesse Girard, der skal være din veninde, og om den svenske læge, der har levet 15 aar i Algerie og altid gaar med pels, og om Lady Aberdeen, der har pyntet hele sin have med lyserøde konkyljer og syr muslingskaller paa sine aftenkjoler, og om“ ...

„Ja-a, saadan noget.“

„Men hvad mener du da?“

„Jeg mener, det I tænker paa og taler om! Ser du, jeg vidste jo, hvordan fader tænkte og Tante Bolette og for resten alle mennesker i Rønneby, og saa kom jeg ind til onkels, og der var det jo alt sammen helt, helt forskelligt. Saa er det jeg mener, at i Marseille, der er saa langt borte, — ok, der tænker de naturligvis helt anderledes igen.“

Han tog med sine hænder om hendes hoved og saa ind i de store, sorte pupiller:

„Af en lille klosterpige at være, er min fiancée slet ikke dum!“

Hun gjorde sig fri for hans hænder og rystede haaret tilbage:

„Nej, men det er ogsaa det, jeg er saa ked af at være.“

Metas eneste sorg var, at der ikke kom brev fra Jørgen, derimod fik hun et langt overstrømmende kærligt brev fra sin tante, et par hjærtelige ord fra sin onkel og en billet fra Agnete, hvor der stod:

Kære Hauch!

Jeg er tilfreds med dig. Du er som skabt til at gaa ved det blaa Middelhav og lade solen skinne paa dig, have „de“ foran dit navn og lade os andre slide i det. Du har min velsignelse!

Agnete Hauch.

P. S. Husk at forberede din mand paa, at naar noget gaar dig imod, kaster du op og ligger todt i tre dage. Hoff og Falck er grønne af misundelse, de andre sender hilsen.

A. H.

Hun viste Paul brevet, og han forlangte forklaring paa efterskriften. Hun forsøgte at sno sig fra den, men han var ubønhørlig. Saa foldede hun hænderne fast i skødet, saa lige ud og fortalte om ballet og Susses vrede og bagefter om hendes skriftemaal. Hun kunde huske det ordret, og hun gengav det med Susses udtryk og gestus, uventede overgange i stemmen og smaa snøftelyde.

Paul saa paa hende med den dybeste forbavselse, og et øjeblik for den tanke igennem ham, at hendes uskyld havde været komediespil.

Da hun var færdig med sin beretning, blev hun blodrød i ansigtet, saa voldsomt og pludseligt, som

var et baand strammet til om hendes hals; hun saa ned mod jorden og sagde skamfuld:

„Og saa var det, det kom.“

„Hvad kom?“

„Det Agnete skriver om. — Aah Paul, nu ved du det hele, maa jeg nu ikke være fri for nogensinde oftere at tale om det?“

„Petite chérie!“ Han rakte armene ud imod hende, og hun smuttede ind i dem som i en havn og gemte ansigtet mod hans bryst. Han strøg med haanden ned over hendes haar og hviskede kælenavne paa sit syngende sydfransk.

„Mitte, har jeg ikke fortjent et kys?“

Hun lagde sine hænder mod hans bryst, løftede hovedet og berørte hans mund med sine læber. Saa saa hun ind i hans øjne som for at udfinde, om han nu var rigtig tilfreds.

Fristelsen kom over ham til at kryste hende, knuge sine læber mod hendes, der var friske som et dugget rosenblad, se hendes øjne blive mørke og bange, føle hendes myge legeme spænde musklerne til modstand og saa slappes i hans arme. Men straks skød der op en reflekterende følelse af, at det vilde være vold imod noget, der var ham selv dyrebart, han vilde bedrage sig for den nydelse at se hende modnes under den nænsomme sol, som han afpassede for hendes udvikling.

Og han slap hende og sagde med sin sædvanlige beherskede ro:

„Fortæl mig noget om den Agnete! Du *kan* jo fortælle!“

Meta satte sig ved siden af ham, trak vejret som følte hun sig befriet for noget ængstende og sagde ivrigt:

„Ja — hun var underlig. Voldsom klog! Men hun talte ogsaa til sin fader og moder, som om det var hende, der var den eneste fornuftige. Mig regnede hun nu slet ikke, men hun var god, da jeg blev ... ja, altsaa den gang.“

Pastor Hauch kom ud med et par aabne breve i haanden, svarbreve paa bryllupsindbydelser.

Det viste sig, at en af Lindes ungdomsvenner var gift med en kusine til pastor Hauch. Linde gav et rids af vennen, der havde været stærkt ekcentrisk, og føjede til, at det kunde nok interessere ham at se, hvad slags kone han havde faaet.

Hun var, fortalte præsten, udgaaet fra et nærmest pietistisk hjem; men efter hvad han havde hørt, var hun senere gledet over i stik modsat retning.

De kom derfra til at tale om opdragelse i almindelighed og dens betydning for individets udvikling.

Meta var aldrig lykkeligere, end naar hun følte den uvilkaarlige harmoni, der altid opstod, naar hendes fader og Paul sad og talte sammen om mennesker og forhold; og hun forstod, hvad Paul mente, naar han sagde, at det var en absurditet, at hendes fader vilde henleve sit liv mellem ukultiverede mennesker.

Pludselig lød der ujævne, løbende skridt gennem havestuen, og Frøken Wange kom underlig ilfærdigt og kantet ud paa verandaen:

„Pastor Hauch, der er nogen, som vil tale med Dem. Han — han er inde i studereværelset.“

Pastor Hauch rejste sig og saa i forbigaaende spørgende paa hendes ophidsede ansigt. Lige idet han gik igennem døren, hviskede hun noget, og Meta hørte sin fader sige: Jørgen!

Meta foer op:

„Er Jørgen kommet? Men hvorfor“ ...

Frøken Wange stillede sig i vejen for hende:

„Jeg har lovet Jørgen, at han skal komme til at tale alene med sin fader.“

„Men hvorfor dog? Paul — kan du forstaa?“

„Nu kan du følge mig ned til laagen og saa gaa tilbage til din kære Jørgen; men giv ham det raad fra mig, at han ikke kommer og laver scener, for nu er min taalmodighed brugt op, og den kavalier skylder jeg absolut ingen forklaringer!“

„Kavalier!“

Meta fulgte halvt modvilligt med. Jørgen havde skuffet hende i København, og efter dette med Paul var han gledet i baggrunden, men nu sad graaden hende i halsen, og hendes barndoms kærlighed til den store broder rejste sig med en vælde, som havde den været kunstigt dæmmet nede. Nu syntes hun, at det havde hele tiden manglet i hendes lykke, at hun kunde fortælle Jørgen om den.

Da pastor Hauch hurtigt aabnede døren til sit værelse, stod Jørgen midt paa gulvet. Han havde benklæderne i et par lange støvler, ransel paa ryggen, og hans skarpe ansigt var brunet og vejrbidt af vind og sol.

„Goddag, Fa'r!“ Han knugede huen i haanden.

„Er der sket dig noget, Jørgen, saa sig det hurtigt.“

„Der er ikke sket mig andet, end at jeg har levet nogle uger i en storslaaet natur, der trods sin skønhed stemte sindet til alvor og dyb eftertanke. Jeg synes, jeg har aldrig været mig mine pligter som menneske og kristen mere bevidst, end naar jeg gik paa ensomme bjærgveje meller graner og sne og saa ned i grønne, befolkede dalstrøg.“

„Hvor var Mogens?“

„Vore veje skiltes efter et par dages forløb.“

Der blev en kort tavshed, saa sagde Jørgen med sin sprøde stemme, der som ved en stærk hjærnekoncentration hamrede ordene ud:

„Saa naaede Mittes brev mig. Hun skrev, at hun var blevet forlovet med Hr. Linde, og hun skrev ikke et ord om, at du havde gjort vanskeligheder eller forsøgt at forhindre det. Er det muligt?“

„Ja, de bekymringer jeg har haft i den anledning, dem har jeg — ikke delt med Meta.“

„Men, Fa'r, ved du da ikke, hvad denne Linde er for et menneske?“

„Jo-o, han er en noget svag, fint dannet mand, som fra sit 18de aar har haft en aarlig indtægt, som en stor familie kunde have levet rundeligt af. Dertil har han ingen forældre haft, blot sin onkel, som dels kun saa ham i ferierne og dels var meget svag overfor hans bestikkende egenskaber.“

„Ja, det kan maaske undskylde noget, men det forandrer jo dog ikke faktum. Faktum er, at Lindes liv i

den periode, hvor det hed sig, at han læste, var en fortsat kæde af kvindeforbindelser af den slags, hvor der lægges for med orgier, for at al menneskelighed kan blive døvet og samvittigheden slaaet ned. Kan du dog ikke indse, at det vil være en forbrydelse, at give Meta — Meta, som I systematisk har holdt borte og udenfor alt — at give hende i hænderne paa saadan et menneske! Enten bliver hun bundulykkelig, eller ogsaa bliver hun fordærvet. Hun er nemlig ganske modstandsløs og ganske famlende i sin bedømmelse; hun har ikke en gang instinkt.“

„Linde har selv fortalt mig om sin livsførelse — ganske vist uden at vise tegn paa samvittighedsnag, men som den, der er sig bevidst, at han ad en gal vej har jaget efter guld og kun faaet glimmer. At han nu nærer et ærligt ønske om at begynde forfra paa en ny maade, det synes jeg han viser ved at knytte sig til en lille god, ufordærvet pige som Meta.“

Medens pastor Hauch talte, mindedes han selv lignelsen om Silkeborgsørerne, men med sin trang til at tro lyst havde han stadig argumenteret sin uro bort og gjorde det nu overfor Jørgen uden engang at tilstaa for sig selv, at han var urolig.

„Meta er smuk, og for en libertiner som Linde er hendes ungdom et plus.“

Pastor Hauch rynkede panden:

„Hvorfra stammer din store viden om Lindes forhold?“

Jørgen stak hurtigt haanden ind paa brystet og trak et brev frem:

„Læs dette, det er skrevet af en, der i sin tid var hans beundrende ven og følgesvend; det er kønne ting, han beretter.“

Pastor Hauch tog brevet, og medens han saa ind i sønnens øjne, sagde han og rev det langsomt i stykker:

„Angiveri — af en fortrolig! Og det tager du imod! Og det fæster du lid til! Jørgen, Jørgen, ser du dog ikke, at den mand, der bagtaler den, der har været hans ven, han viser sig saa ringe, at mellem ærlige folk er hans ord som vind.“

„Fa'r,“ Jørgen bøjede sig sammen som et dyr paa spring, „dette gælder min søster; det gælder Mitte, som altid saa op til mig som sin beskytter; jeg maatte væbne mig mod *ham*, der vilde ødelægge hende; saa skrev jeg til denne mand, som jeg kender, betroede mig til ham, fortalte ham, hvad det gjaldt; han er selv kommet ud af pølen nu, og jeg synes det vilde have været et af disse tomme hule æresbegreber, som fortiden havde saa mange af, om han havde nægtet at yde mig den hjælp, han kunde. Saadan saa han ogsaa selv paa det.“

„Og betænkte sig ikke paa derved muligvis at berøve Paul Linde lejligheden til ogsaa at komme ud af pølen, som du siger?“

„Det kommer saadan en som han aldrig.“

„Nu skal du tie! Lad være, at det er sandt hvert ord, der staar i brevet, lad være, at det er sandt, at Linde er svag af karakter, som han er svag af legeme — kunde jeg gøre det ugjort, at han og Meta var kommet til at holde af hinanden, saa havde jeg gjort det —

men nu er det sket, og nu kan jeg kun bede Gud holde sin haand over dem. Hvor i verden min lille pige kommer hen, saa skal mine bønner aldrig aflade. Skulde vi selv ordne menneskeskæbner og granske hjerterne, saa Gud hjælpe os arme!

Ogsaa for dig, Jørgen, beder jeg inderligt. Jeg er bange for, at du er ved at glide ind i den troesretning, der for mig staar som den selvgode. Jeg forstaar den ikke — for mig er ydmyghed og kristendom ét!“

Pastor Hauch lagde sin haand paa sønnens skulder: „Jeg ved, du har ment dette godt, Jørgen; men jeg maa tage det bestemte løfte af dig, at du hverken i ord eller miner overfor Meta eller Paul viser dit sindelag.“

„Saa gaar jeg igen, Fa'r. For mig staar det som min uafviselige pligt at tale med dem begge.“

Pastor Hauch havde taget haanden tilbage:

„Du vilde maaske meddele Meta dine“ ... han gjorde en gestus i retning af papirkurven:

„Ja netop!“

„Taabe! Dreng! Og det tror du vilde faa hende til at slippe den, hun holder af. Kender du da hendes natur saa lidt? Nogen gift kunde du opnaa at dryppe — gift, der kunde ætse i det, der er hendes styrke og hendes værn, og det, der skal hjælpe dem begge — hendes rene umistænksomme tillidsfuldhed. Jeg forbyder dig at tale til Meta om dette.“

„Ja — saa maa jeg gaa.“

„Og gøre hende dybt bedrøvet!“

„Ved hun, at jeg er her?“

„Det kan hun jo ikke undgaa at faa at vide. Er det din mening, at du ikke vil overvære brylluppet?“

„Jeg kan ikke, Fa'r! Hvis jeg saa min søster styrte sig ind i et brændende hus, saa maatte jeg jo dog springe efter hende og rive hende ud med eller mod hendes vilje. Alene det, at han er ganske gudløs!“

„Hvor ved du det?“

„Det er hans slags altid.“

„Det er efter min erfaring ingen. Gudsbevidstheden kan sove, men der vil altid komme det øjeblik, hvor den vaagner.“

„Ja, naar folk skal dø.“

„Undertiden først, naar folk skal dø.“

„Og en smule anger, der er dikteret af dødsangst, den mener du virkelig kan slette et helt livs synd og ligegyldighed ud?“

„En stor levende anger og en inderlig anraabelse om at blive tilgivet — ja, den troer jeg kan slette alt ud.“

Jørgen greb sin faders haand:

„Farvel Fa'r!“

„Farvel Jørgen!“

Deres hænder hvilede fast i hinanden, og Jørgens øjne saa med en brændende inderlighed ind i faderens.

Pastor Hauch sagde sørgmodigt:

„Gud bevare dig, min Søn!“

Lidt efter at Jørgen var gaaet, aabnede han igen døren paa klem og sagde uden at vise sig:

„Fa'r, maa jeg se Mitte?“

„Naturligvis maa du, Jørgen! Jeg stoler paa dig. Og kan du blive her paa mine betingelser, skal det være mig inderlig kært.“

„Farvel, Fa'r.“

Jørgen gik hurtig gennem havestuen. Han saa Meta komme nede fra laagen. Hun gik med bøjet hoved, og hendes hænder var beskæftiget med at ribbe et blad.

Han gik hende et stykke imøde, men standsede saa og iagttog hende.

Han syntes, han kunde se, hvor tankerne arbejdede i hende, han følte en lettelse ved at se hende saadan — og det at hun ikke var pyntet. Han havde hele tiden tænkt sig hende i lyserødt med løst haar og en blank glans i øjnene.

Hun var næsten lige ved ham, da hun saa op, og med et glædesudbrud laa hun i hans arme:

„Aah Jørgen, Jørgen! Det er jo bare dig, jeg har manglet!“

„Er du da ellers“ ...

„Lykkelig? Ja, Jørgen,“ hendes øjne fyldtes med taarer, „undertiden er jeg saa lykkelig, at det gør ondt.“ Hun saa smilende op paa ham og føjede fortroligt til: „Jo, du, for jeg har jo holdt af Paul altid.“

„Altid?“

„Ja siden den sommer, kan du huske, da Hans Peter var her, og I slet ikke vilde have med mig at gøre?“

„Men da var du jo en lille pige.“

„Ja, det siger Paul ogsaa, men smaa piger drømmer! Og tænk, Jørgen, Jægermesteren han ved ikke alt det gode han skal gøre mig, han troer, at jeg kan baade gøre Paul glad og rask og alting.“

Jørgen gjorde sig hurtigt løs:

„Mitte, jeg maa ... Jeg maa gaa igen, jeg vilde bare se dig.“

„Gaa — igen —, Jørgen — dog?“

„Og saa vil jeg bare sige dig dette ene: Hænder der dig nogensinde noget, som — som du ikke kan betro til andre, saa husk paa, at jeg er din store, kloge bro'r. Og, Mitte, hvor i verden jeg er, der er ogsaa plads til dig. Og husk saa paa, at vi lever ikke her paa jorden for at nyde, vi lever her for at blive værdige til et liv i renhed.“

„Ja,“ Meta nikkede, „men vi har lov til at gøre andre glade.“

„Ja, Mitte, men det er ikke al glæde, der har værd.“

„Men hvorfor, hvorfor vil du gaa?“

„Jeg maa, Mitte! Farvel, lille Søster! Nu synes jeg, at jeg har aldrig været god nok imod dig!“

„Har du ikke, Jørgen? Jo — det var jo bare ... Jørgen, vil du ikke nok blive og se Paul?“

„Nej — vi vil slet ikke passe sammen. Skal du rejse bort med ham.“

Hun nikkede med graaden i halsen.

„Farvel lille Mittetøs, lille gamle Tudegris!“

Han strøg hende paa sin kejtede maade over

haaret, og saa gik han bort med lange skridt uden at se tilbage.

Da han kom ud i indkørslen, holdt anneksvognen forspændt.

„Jeg venter paa Studenten,“ sagde kusken og hilste.

Jørgen trak misfornøjet brynene sammen; denne hensynsfuldhed pinte ham, han vilde hellere have forladt sin faders hus til fods.

Da brylluppet skulde holdes — som Frøken Wange udtrykte sig — over hals og hoved, skulde hele udstyret forskrives færdigt, og Meta foreslog sin tantes leverandører.

Paul havde bedt bønligt om at lade alle indkøb vente til Paris, men det vilde Frøken Wange ikke gaa ind paa. Det maatte være i orden, og næsten hver dag bragte posten store papæsker med sager, som Meta fandt imponerende fine.

En dag havde hun og Frøken Wange lige aabnet en pakke med linned; hver chemise og hvert underliv var gennemtrukket med lyseblaa silkebaand, og Frøken Wange havde erklæret, at det var som til en prinsesse, og hun begreb ikke, hvad man skulde have udvendig, naar man var saa fin indvendig.

„Og se skørterne, Tante Peleppe, er de dog ikke yndige?“

Meta holdt et af dem op for sig.

Paul Linde var kommet gennem havestuen og stod nu i den aabne dør:

„Der er noget herinde, der er yndigt, men jeg synes nu ikke, det er skørterne.“

Meta saa rødmende op.

„Hvad siger De da mon om dette?“ Frøken Wange holdt triumferende et underliv i vejret.

Han søgte at skjule et smil:

„Ja, det er rigtignok meget fint!“

Da han og Meta sad paa deres yndlingspladser i verandaen, sagde han alvorligt:

„Gør mig den tjeneste, Meta, at forhindre, at Tante Wange lader sy kjoler til dig. Der er ganske vist et par firmaer i København, der kan levere præsentable ting, men man maa virkelig vælge stoffer og farver, der passer til den paagældende — det andet er rent parvenuagtigt.

En brudekjole efter de gængse mønstre kan vi vel ikke slippe for, og saa maa du have en rejsekjole. Lad den blive f. eks. gris de souris med stram jaquet og en lille jægerhat til.“

„Men Paul, jeg troede slet ikke, at du brød dig om klæder og det ... Du har jo aldrig“ —

„Jo Mitte,“ Paul strøg langsomt henover sin moustache, „jeg interesserer mig lidt for klæder, og jeg forstaar mig ogsaa en lille smule paa det. En daarlig klædt kvinde er mig en gru.“

„Ja, men“ ... Meta glattede forknytt ned over sin pikets nederdel.

„Ja, forstaar du, med daarlig klædt, der mener jeg stilløst eller uklædeligt eller i noget, der ikke passer til situationen eller ikke harmonerer med omgivelserne.

men dine stumpe vaskekjoler — de klæ'r dig for det første, og saa passer de til omgivelserne.“

Meta trak vejret befriet, hun tænkte paa den dag, hun havde set sin konfirmationskjole i professorindens kabinet, og hun forstod, hvad Paul mente; men det gjorde hende alligevel urolig.

„Du mener, naar vi kommer til Paris ...“

„Ja, saa er du Madame Linde, og saa maa stilen forandres; jeg kender en Madame Constance, der har modeatelier, hende skal vi tage med paa raad. Du maa jo ogsaa have en frisure.“

Hun lænede sin kind mod hans skulder og sad og saa grundende hen for sig. Han tav ogsaa; i tankerne svøbte han hende i de sarteste farver og saa hende bevæge sig med store drømmende barneøjne i den kreds i Marseille, hvor han hørte til; og han følte en pirrende spænding, der var ham ny, ved tanken om den sensation, hans valg vilde rejse.

Da brylluppet nærmede sig, var jægermesteren som en general, der har været ude af tjeneste, men igen kaldes til action; han ledede festarrangementet med en kyndighed og omtanke, som om en fest paa Holmegaard var noget, der var tradition for, og som kun kunde foregaa paa én maade.

Paul flygtede fra travlheden og de mange fremmede mennesker, der færdedes ude og inde. Han holdt af at ligge under den dryssende hvidtjørn og tænke sig, hvordan han kunde ønske at fejre sit og Metas bryllup.

En natlig ceremoni skulde det være i et lille kapel

med doriske søjler mellem mørke pigner, i et kapel med døvende blomsterduft og røgelse, hvor skønne stemmer tonede fra et usynligt kor og en bleg asketisk pater lagde sine hænder velsignende paa deres hoveder. Og i sitrende maanelys vilde de køre derfra med sagte klingende bjælder paa hestenes halse; han vilde se ind i hendes hvide ansigt og hendes store bange øjne; og hurtigt kørte vognen hen mod en lille villa gemt i en have paa Chemin de la Corniche, hvorfra et rødt skær lyste mellem oliventræer og palmer.

I dagene før brylluppet syntes Paul, at Metas væsen blev ujævnt, flakkende; hendes blik blev sky, men hendes haand krøb ofte ind i hans som for at søge beskyttelse.

En aften havde hun fulgt ham ned til havelaagen; taagen laa som en hvid damp over markerne og slettede alle konturer ud. De stod tavse og saa ud som i et fremmed landskab; han havde lagt sin arm omkring hende:

„Meta, tænker du paa *det* — det, at du snart helt skal være min? — Er du bange, du lille?“ Hun trykkede sig tættere ind til ham, og han hviskede ned i hendes haar: „Vi to, vi skal nu sammen opleve livets højeste fryd. Jeg skal lære dig at kende dit eget væsen, for du er en lille kvinde, der er skabt til at elske.“ Der gik en skælven over hendes skuldre, men hun saa ikke op. „Jeg var saa træt, træt, jeg troede, det hele var forbi, saa kom du og gav mig af din unge

livslyst. Hjælp mig nu, at den ikke svinder bort. Meta — aldrig har du kysset mig, som man kysser den, man elsker.“

Gennem hans varme aandepust mod hendes haar, gennem hans stemmes klang, gennem hans arms berøring, følte hun hans krav som en dragning, en magtfuld bøn; hun lukkede øjnene, som en svømmerske, der første gang skal springe ud, hvor vandet er saa dybt, at hun ikke kan se bund; hun rakte ham sin mund, og varsomt og ømt drak han det første elskovskys af hendes læber.

Rønneby var ikke mere Rønneby. Der færdedes mennesker i huset og i haven, muntre fine mennesker, der beundrede verandaens løvhæng, straataget, rosenfloret og udsigten ud over markerne til Holmegaardskoven.

De virkede paa Paul, trods deres stilfærdige elskværdighed, som en flok turister, der en gang var faldet ned over et lille idyllisk hotel i Ardennerne, hvor han troede, at han og en anden havde gemt sig for verden og det banale, og han syntes, de vanheligede stedet.

Frøken Wange løb lidt paa siden, havde en mørkerød plet paa hver kind og havde faaet sin ungdoms grimhed tilbage, fordi hendes udtryk havde mistet sin harmoniske ro.

Meta helligede sig mest til sin tante; og hun saa saa bønligt paa Paul, at han bekæmpede sin misstem-

ning og konverserede den svulmende professorinde paa god københavnerfaçon.

Professoren og præsten søgte gjerne hen i nøddealléen, hvor de gik frem og tilbage i timevis.

Paul følte sig irriteret over professorens vurderende lægeblik. Saa tidlig han kunde, gik han hjem til Holmegaard.

Den næste morgen vaagnede han ved en stærk hamren; da han søvnigt kiggede ud af sit vindu, saa han skelettet til en æreport foran alléen. Med en kuldegysning trak han gardinerne for og sprang i seng igen.

Paa hans indtrængende opfordring var de liggende bryllupsgæster først indbudt til at komme samme dag. De fleste kom fra Jylland og havde rejst med nattoget.

Ved 9-tiden hørte han vognene køre op for portalen, og lidt efter mange stemmer og trin paa trappeperne, der førte til gæsteværelserne. Der lød spørgsmaal og tilraab fra værelse til værelse, og døre aabnedes og lukkedes.

Ved 11tiden mødte alle til frokost.

Halvt modvilligt opdagede Paul, at det var ganske morsomt at se alle de kendte ansigter. Med stor hjærlighed slog et par godsejer-onkler ham paa skuldren og erklærede, at det var ret, det var sku paa tide, at han blev tøjret.

Og gifte kusiner med ranke sportslegemer saa ham frimodigt ind i øjnene og lod smaa drilske bemærkninger falde, som: „Tænk, at du virkelig har ladet dig fange — for alvor!“

Jægermesteren var ujævn, snart overdreven djærv og snart med et forpint fortænkt udtryk.

„Skal vi danse, Onkel Heinrich?“ En ung frue bøjede sig frem over bordet.

„Folkene skal danse, der er lagt gulv i askehaven; hvem der vil kan faa sig en svingom med.“

Efterretningen blev modtaget med begejstring, og jægermesterens ansigt lysnede.

„Hvorfor er Adèle ikke hjemme, Onkel?“

Paul lo: „Hende har vi glemt i hastværket.“

„Adèle ligger og sejler et eller andet sted med en eller anden udenvelts bajads. Jeg har ogsaa vrøvl nok med ham der.“

„Paul, faar vi hende ikke at se, din lykkelige udkaarne?“

„Ikke før i kirken, det vilde være ganske og aldeles usømmeligt! Ikke Onkel?“

„Og I rejser imorgen formiddag?“

„Ja, vi flygter.“

„Heinrich, er du tilfreds med hende?“

Godsejer Holck Linde gjorde servietten bedre fast over sin kraftige bringe og saa spørgende paa sin ældre broder.

„Ja, det eneste, jeg har imod hende,“ Jægermesteren sagde det langsomt, og som han slog ordene fast med en hammer, „er, at hun er for god — til ham.“

Paul smilede arrogant:

„Det ved I jo nok, at onkel umuligt kan mene.“

Og godsejerens stemme rungede, saa det gav genlyd under det høje stukloft:

„Nej, det er sku ikke den melodi, vi er vant til at høre ham synge.“

Efter frokosten skulde alle ud og se paa forberedelserne. Stuehusets façade var dekoreret med en grøn guirlande, og damerne beundrede. Tænk det arbejde! Paul trak øjnene nervøst sammen, han syntes, at det lignede et smykket mausolæum. Saa var der æreporten, som var ved at blive dækket med grønt; ved siden af stod en trillebør fuld af sommerens mest farvestærke blomster.

Her fordelte selskabet sig; de ældre vilde i kostalden, og de yngre ind i parken og finde dansegulvet.

Paul sneg sig bort, han kunde ikke mere.

Skønt han følte sig dødtræt, tog han trappen i spring for ubemærket at naa ind til sig selv.

Da han aabnede døren til det store sydværelse, han havde beboet, siden han kom, stod der en aaben kuffert midt paa gulvet og en lys silkekjole var spredt ud over to stole. Alle hans toilettesager, alt det, der var hans, var borte.

Han greb sig til nakken og klemte øjnene fast til. Han aabnede dem langsomt igen og saa sig sky om, gik ud i korridoren og betragtede døren, aabnede den og traadte rask ind. Han gik hen og følte paa kufferten og lod sine hænder glide hen over silken, saa vendte han sig brat og ringede.

Da den gamle tjener traadte ind, spurgte han langsomt: „Sig mig, Fransen, — hvad er dette?“

„Ved Hr. Linde ikke, at soveværelset er gjort istand?“

„Det store østværelse!“

„Ja, hvor himmelsengen staar, som jægermesteren fik til sit bryllup af godsets funktionærer. Bestyrernes koner og den gamle præstefrue har broderet forhængene. Jægermesteren har ladet hele værelset male og hvidte, saa det er som nyt, og gardinerne har været nede og luftes.“

Paul Linde knuste en fransk ed mellem tænderne.

„Jeg vil bare i al ærbødighed sige dette,“ den gamle løftede hovedet, og hans blik var paa en gang vredt og bønligt, „at jægermesteren synes, at værelset er meget smukt; han har inviteret os alle op at se det; og jeg tror, at han venter, at De og Deres unge frue skal blive meget overraskede.“

„Hm! Har madrasserne været i solen?“

„Hver dag i den sidste uge — og puderne — og lagnerne.“

„Naa ja“, han slog Fransen let paa skuldren, „det er jo godt, at jeg har faaet min instruks. Vi skal nok blive meget overraskede.“

To gange havde jægermesteren sendt bud til Paul, at nu var det tid, og hestene var trukket frem. Selv gik han med lange skridt op og ned i forhallen og strakte de hvide handsker mellem sine febrilske hænder.

Endelig kom Paul ned ad trappen — uden hast,

bleg, maskeagtig rolig, ikke ulig en Hamlet i det tæt sluttende sorte klæde, der ved en udsøgt skrædderkunst understregede hans magre race-slankhed.

Jægermesterens hjærte gav et par hurtige hug, og saa sad beundringen og kærligheden der igen og borede. — Nu bare det, at han ikke var forhippet, men kom der, som skulde han hen og spise paa en restauration med et par venner. Det var sku ikke, fordi han ingen ting følte! Det var dressur; det var levemandsdressur.

Man kunde sige, hvad man vilde, men der var noget pokkers overlegent ved den.

I det samme kørte vognen frem. Det sorte forspand skinnede som atlask, og der var top og blinker og en nylakeret vogn. Jægermesteren skævede til neveuen. Nej, han saa naturligvis ingen ting. Jo — han saa det sku godt, men han fandt det bare i sin orden.

Kirken var pyntet af landsbyens unge piger; der var roser paa alteret i en samling vaser af den slags, der aaret igennem danner pendants paa chiffonnières i stadsestuer; der var aspargesgrønt ved indgangen til hver kirke stol, og der var forskellige kanevasbroderede tæpper ned ad kirkegulvet.

Paul havde tid til at iagttage det altsammen nøje i de 20 minutter, medens følget samlede; han maatte for resten indrømme, at de Haucher saa nok saa fine ud som de robuste Holck-Linder.

Endelig gav det et bums i orgelet, som om noget blev tabt ned paa det; nogle tynde løb fulgte fortumlet

efter, og saa kom Meta op ad kirkegulvet ved sin faders arm.

Pastor Hauch saa ud som en fornem renaissance-prælat i sin side kjole med den stive pibekrave.

Og Meta ... Kjolen var tung og uklædelig, og tyllssløret med den grønne krans paa det blonde haar, det mindede slemt om et godtkøbs farvetryk.

Men saa mødte han hendes blik, og han følte sig beskæmmet og lille; gennem det saa man ind i en sjæl, hvor mørket endnu aldrig var trængt ind. Det var saa troende, saa lysende tillidsfuldt.

Jægermesteren pudsede næse; flere af gæsterne blev staaende, som glemt de at sætte sig.

Pastor Hauch var stærkt bevæget, men hans ord faldt saa naturlige, saa inderligt, saa fintfølede overfor denne svigersøn, som han med angst i hjertet betroede sit barn, at Pauls sympathi for ham voksede til beundring. Han forstod, hvor fristende det maatte være for én, der var præst og ængstelig fader, at benytte situationen til tugt og formaning, og han vidste, hvor isnende kold det vilde have gjort ham. Nu følte han sig virkelig bevæget.

Saasnart vognen med brudeparret drejede ud fra kirkegaarden blev den modtaget med et landligt hurra, og Meta viftede med sin orangebuket; de unge og børnene fulgte i spring ved siden af og blev ved at raabe.

Pauls pande trak sig sammen i et rynkenet.

Saasnart de sorte havde distanceret hoben, puttede Meta sin haand ind i hans og sagde bedrøvet:

„Du er ikke med i det! Jeg har mærket det hele

tiden! — Det var da saa smukt! De har gaaet og pyntet kirke hele formiddagen, og Lærer Poulsen havde indøvet koret. Ja — de sang maaske nok lidt falsk, men synes du da egentlig, at det gjorde noget?“

„Du maa huske, at jeg har saa nylig været syg, og jeg maa tilstaa, at alt dette apparat“ ... Han rystede opgivet paa hovedet.

„Paul — prøv at lade, som om du er glad! De andre kan du vist godt faa til at tro det.“ Hendes øjne blev blanke af taarer: „Fader lader saadan!“ Hun kæmpede graaden tilbage og fortsatte: „Det er saa godt, at han skal med onkels til København!“ Igen en lille pavse, og saa med stærkt eftertryk: „I grunden *er* det jo da noget af det underligste, at jeg kan tage fra ham!“

„Du mener, at jeg er det egentlig ikke værd?“

Hun nikkede — helt inde i sin egen tankegang.

Der kom et interesseret glimt i Paul Lindes trætnervøse øjne, og han vendte med sin haand hendes ansigt om imod sig:

„Mener du det?“

„Ja — jeg mener, du er jo slet ikke som fa'r, der altid bare tænker paa at gøre det godt for andre og hjælpe og snakke til rette og saadan“ ...

„Men hvorfor er det da, at du lille dumme pige vil rejse bort med mig?“

„Det er fordi *det* er der, ... det stærke!“ Hun skjulte ansigtet med sine hænder.

„Lille Kvinde!“

Paul drog hende ind til sig; og nu havde hans

stemme den klang, der tog som bløde hænder om hendes hjærte.

Da gæsterne kom, stod Meta og Paul Linde midt i havesalen og tog imod lykønskninger. Mændene af Linde-slægten var højlydte i deres beundring og tilfredshed, de ældre fruer kyssede hende paa begge kinder, og Pauls kusiner saa nysgærrigt ind i hendes ansigt og trykkede hende kraftigt i haanden.

Jægermesteren kom brysk og knugede deres hænder, saa forlovelsesringene skar; saa stak han et etui i haanden paa Meta.

Hun aabnede det forsigtigt og stirrede betaget paa et tre-radet perlehalsbaand, der laa paa violet fløjel. En af slægten Hauch hviskede til en anden:

„Hun ligner en Psyke.“

Paul tog smykket op af æsken og sagde med virkelig anerkendelse:

„Det maa jeg sige, Onkel! Det er sjældent skønne perler! Og jeg kunde ikke tænke mig et smykke, der passede bedre til Meta.“

Han gjorde perlerne fast om hendes hals.

„Siger du det, Paul? Siger du det!“ Jægermesteren stødte heftigt luft ud gennem næsen, „og hvad siger Meta?“

„Jeg siger,“ hun rejste sig paa taaspidserne og lagde armene blødt om den gamles hals, „jeg siger“ — hun rødmede — „jeg siger „Onkel Heinrich“, og jeg siger, at du er alt for god imod mig.“

Jægermesteren forvred musklerne i sit ansigt, hans

bryn strittede truende, og den ene taare efter den anden silede langsomt ned i hans tykke overskæg.

Han saa sig hjælpeløst om og sagde grødet:

„Hun er en lille heks!“

Pastor Hauch var ubemærket traadt ind, nu omklædt efter vielsen. Han traadte smilende hen og sagde:

„Til lykke, Fru Linde!“ Og idet han gav Paul haanden: „Tu l'as voulu, Georges Dandin — som vi franskmænd siger. Det kan ikke nytte, kære Paul, at De lader os vide om nogen tid, at der mangler noget i opdragelsen; vi var jo nemlig ikke blevet helt færdige. — Vel, Frøken Wange?“

Frøken Wange stod langt tilbage, som havde hun ikke mod til at trænge sig frem.

Nu førte hun lommenørklædet op til øjnene og sagde med graadsprængt, ubehersket stemme:

„Nej, for hun har jo aldrig faaet nogen!“

Der blev almindelig latter. Saa blev dørene slaaet op til spisesalen, et hornorkester faldt ind med marchen af „Lohengrin“, og Paul bød sin brud armen.

Saasnart de havde sat sig, skyllede han et glas bourgogne ned —, skønt det ikke var programmæssigt, — og nu befandt han sig bedre.

Arrangementet her var der stil over. Han var forbavset over at se, hvor mange kostbare sølvsager huset ejede; maden var lidt tung, men kunde ikke have været bedre tilberedt af en fransk køkkenchef, og vinene var af de allerbedste.

Saasnart han kunde fange sin onkels øjne, løftede han sit glas med et diskret: „Tak, Onkel!“

Jægermesteren havde professorinden tilbords, de sad lige overfor brudeparret, og Paul og Meta undrede sig over, hvad de kunde tale saa interesseret om.

„Jo,“ sagde Meta og saa hemmelighedsfuldt op, „nu tror jeg nok, jeg ved det; det er det med at opdrage. Det er saa umaadelig svært, og børnene vil aldrig komme til at ligne forældrene.“

„Det vilde da ogsaa være trivielt, om de gjorde det.“

Meta bøjede hovedet og sagde sagte:

„Som nu Jørgen!“

„Ja, jeg kender jo kun Jørgen af omtale. Men nu har de glade Grundtvigianere jo regeret saa længe, saa nu er det rimeligt, at der skal nogen til af en anden slags. Men de to ser ud til at skumle rart sammen.“

Ved anden mellemret begyndte talerne og champagnen. Jægermesteren talte for brudeparret. Til at begynde med blev det kun til grynt, men saa flettede han sine tykke fingre sammen, saa hen for sig og sagde med en alvor, der virkede patetisk, fordi den var saa smærtelig ægte:

„Jeg har hele mit liv været en muldvarp og en slider. Den eneste luksus, jeg har tilladt mig, har været min kærlighed til Adèle og Paul. Men en slider skal inte holde luksus, og i min uforstand har jeg sikkert ofte grebet fejl. Nu laa Paul her og var syg, og det var som gad han inte leve. Doktoren skrev en

ny medicin op hver dag, og jeg skældte ham bælgens fuld, men ingenting hjalp. Saa kom den lille der! Jeg er vis paa, hun kan inte lægge et brød eller skumme en bøtte mælk, men da Paul én gang havde set hende, saa var han som en anden mand. Og nu siger jeg gamle mand, som har levet her mellem korn og roer og mælkebøtter: Kærligheden er en forunderlig magt, det har jeg set for mine øjne; og det kan være en magt til det gode. Havde jeg levet for mange hundrede aar siden, saa vilde jeg have troet, at præsten Hauchs datter var en heks, nu tror jeg, at hun er en engel sendt os til hjælp; og mit haab og min fortrøstning er, at hun maa blive ved at bevare sin magt og kun bruge den til det, som godt er.“

Der kom en lille standsning i konversationen. Den dybe understrøm af alvor i jægermesterens ord lagde sig som en tyngde over stemningen.

Paul rejste sig og viftede den bort med spøgefulde ord, der gled over i en smuktformet tak til pastor Hauch. Tilsidst fik han latteren lokket frem igen ved at fortælle, at alt i alt havde hans selvfølelse faaet adskillige knubs; den eneste, der virkelig havde ytret nogen tilfredshed med partiet, var Frøken Wange, hun troede nemlig, det skulde have været onkel Heinrich.

Saa fulgte tale paa tale. Der blev raabt hurraer af stærke lunger, og musikken fulgte med rene hvirvler af touche. Dyrestegen blev kold og saucen stiv, og champagnepropperne knaldede som fra et fyrværkeri. Linderne blussede og raabte højt. Haucherne holdt velformede taler og citerede klassikere.

„Den helvedes musik!“

Meta havde talt med sin onkel, nu vendte hun sig hurtigt mod Paul. Han sad lænet tilbage med sveddraaber paa panden.

Hun glattede hurtigt ned ad hans ærme:

„Paul, jeg skal faa den til at holde op.“

Hun vinkede ad en tjener, saa bønligt paa ham og forklarede, hvad det drejede sig om.

Lidt efter saa jægermesteren spørgende over paa hende, hun nikkede, han gav tjeneren en ordre og løftede sit glas:

„Skaal heks! Vi drikker ud!“

„Skaal lille Nièce!“ Det var godsejeren fra den anden ende af bordet. „Vi Linder er stolte af dig!“ Hun nippede til et nyfyldt glas, kulsyren rev hende i næsen. „Vi drikker ud!“

Hun vendte sig igen til sin onkel:

„Og vidste I virkelig slet ikke, da hun var oppe?“

„Nej, det betroede hun os ikke. Men det havde været en triumf fra den ene ende til den anden med complimenterende censorer, og lærerinder, der faldt hende om halsen, gilde hos bestyrerinden og et pointantal, som ikke var naaet i mands minde. Vi har selvfølgelig kun hørt om det paa anden haand.“

„Og nu? Hvad nu?“

„Nu læser hun til artium. Og Mitte — Mogens er blevet flittig?“

„Onkel,“ hun saa fast op, „vil du hilse Mogens og sige, at nu ved jeg først, hvor dum jeg var! Saa ved

han nok ...“ Hun bøjede sig nærmere hen: „Onkel, hvor tror du, at Jørgen er?“

„Jeg ved det tilfældigvis. Han er gaaet med et koffardiskib til England.“

„Til Esther?“

Professoren trak paa skuldrene.

„Paul, se herved!“ Det var en rig kvindestemme med altklang, der bar gennem støjen, og en hvid arm løftede det spidse glas: „Se herved og mindes sommeren 72.“

„Min hukommelse er svækket, kære Kusine, den rækker ikke saa langt! Men det er mig en glæde at hilse paa dig!“

„Paul,“ Metas haand listede ind i hans, „se glad ud bare en halv time endnu.“

Han sukkede. „Lad os prøve, om mere champagne kan hjælpe. Drik nu med *mig* en gang.“

„Aah Paul, jeg kan ikke mere!“

„A votre santé, Madame Linde!“

De saa ind i hinandens øjne, medens de tømte den skummende drik.

Da Meta satte sit glas, syntes hun, at hele salen kørte rundt, og alle ansigter svømmede i taage.

Hun lænede sig tilbage mod stolens høje ryglæn og blev kold af angst. Saa bøjede hun sig hen til sin onkel og hviskede:

„Onkel, det hele snurrer! Hvad tror du dog?“

Han saa ned i hendes ulykkelige ansigt og bekæmpede et smil:

„Jeg tror sku rent ud sagt lille Fru Mette, at du har drukket for megen champagne, du skyller den jo ned som vand.“

„Men de siger jo alle sammen, at jeg skal drikke ud og drikke ud!“

Professoren lo med sin store godmodige latter, og Paul bøjede sig frem for at høre, hvad det gjaldt.

„Onkel, du maa ikke sige“ ...

„Vist ikke! Vi læger har jo vor tavshedspligt!“

„Fru Linde, kunde jeg komme i betragtning nu?“

Skovrideren havde rejst sig ved bordenden og saa op paa Meta med beundring strittende ud af et par for-tinnede øjne.

Professoren hviskede:

„Nip, Mette! Nip!“

Hun vædede læberne og satte glasset fra sig med en grimasse.

Endelig blev bordet hævet, og Meta spaserede med stiv holdning ved Pauls arm ind i salen og sank ned i en stor Louis XV stol.

De mandlige Linder slog kreds om hende, gods-ejeren faldt paa knæ paa en skammel og blev ved stor kraftudfoldelse halet op af to neveuer. Meta smilede til dem alle, men sad med hovedet lænet tilbage i slørets hvide tull.

Professorinden tog Frøken Wange i armen:

„Begriber De, hvor hun nu pludselig faar den holdning? Hun sidder jo der som en indolent verdensdame, der er træt af hyldest.“

Frøken Wange virrede med hovedet, som om hun

for længe siden havde opgivet at begribe noget. „Ja, den lille beskedne pige!“

„Ja,“ professorindens høje barm løftede sig til et suk, „de ydre forhold tegner jo glimrende, men — det kan jo ikke nægtes, han ser forlevet ud.“

„Ja, nu *har* han jo ogsaa været syg!“

„Smuk er han, og man er ikke i tvivl om, at der staar „Paris“ i hans klæder. Naa — lad os haabe det bedste.“

Da kaffen var drukket, skulde gaverne beses.

Professoren borede sig igennem Linderne og bød Meta armen.

Han hviskede, medens de gik:

„Hvordan gaar det?“

„Kan man se noget?“

„Slet ikke.“

„Saa gaar det godt.“

Men hun blev ved at holde hans arm, medens hun beundrede den store samling kunstsager og sølvgenstande, der var udstillet. Hun kunde slet ikke rumme, at alt det skulde være hendes.

„Mitte! Mitte!“ Jægermesteren kom farende ind, „nu kommer de!“

„Hvem Onkel?“

„Hvor er Paul?“

„Onkel har raadet ham til at hvile sig lidt.“

„Hvile! Er han gal?“ Han snurrede rundt paa hælen og forsvandt igen.

Lidt efter kom Paul ind i overfrakke med hat i haanden og bukkede automatisk for Meta.

„Hvad skal vi Paul?“

„Se paa et fakkeltog.“

„Fakkeltog!“ Det gentoges i alle tonarter, og man skyndte sig ud paa verandaen og den brede have-trappe. Træerne om de øverste plæner var behængt med kulørte lamper, og nu lød hornmusikken i det fjærne, og lidt efter saas skæret af faklerne.

Meta lukkede sin haand sammen om Pauls arm, den føltes saa træagtig passiv, og hun syntes, at de flammende muskedonnere nærmede sig som noget ondt og truende. Men da toget standsede nedenfor verandaen, saa hun alle de kendte ansigter i lys-skæret, og forkarlen traadte frem og holdt en tale. Han endte med et ønske om, at herskaberne vilde komme ned og træde en dans i askehaven.

„Ja vist, Manne, nu kommer vi!“ Godsejeren fra Jylland vinkede jovialt med haanden og bød sin dame armen. Næsten hele selskabet fulgte.

Jægermesteren kom ilfærdigt hen til Paul:

„I maa gaa derned og danse en gang.“

„Nej, Onkel,“ Paul saa forpint paa ham, „nu maa du ikke forlange mere.“

Professor Hauch kom til og erklærede myndigt, at det vilde være ganske urigtigt, om Hr. Linde indlod sig paa noget saadant. Aftenen var jo desuden kølig.

„Ja, saa maa Mitte danse med mig! Se hende skal de.“

„Hvis jeg maatte raade,“ blev professoren uanfægtet ved, „skulde Meta trække sig tilbage nu. Hun ser træt ud og skal jo tidligt op imorgen.“

Jægermesteren brummede som et mishandlet dyr. Det var vel ogsaa modernt, at man ikke kunde taale en svingom paa sin bryllupsaften?

Professoren smilede med sit store, gode smil og stak sin arm ind under hans:

„Kom nu, Jægermester, og lad os to gaa ned og danse for dem!“

„I vil altsaa rejse imorgen tidlig?“ Jægermesteren vendte sig endnu en gang til Paul.

„Det vil vi, Onkel!“

„Ja, jeg forstaar nok, du vil stikke af, før de andre kommer op; men du kan bande paa, mig slipper I ikke for!“

De to brede skikkelser stampede rask ned ad trappen, og Meta raabte efter dem:

„Tak for al ting!“

Paul havde en følelse, som om han var forstenet indvendig, der var ikke en tanke i hans hoved, ikke en længsel i hans sind.

Han saa med trætte fremmede øjne paa Meta, der stod der i alt det uskønne hvide, og han ønskede, at han kunde sætte sig ind i det inderste hjørne af en kupé, trække gardinerne tæt for og lade sig føre bort med iltogsfart.

Som fra et fjærnt sted hørte han Metas stemme sige: „Jeg vil gaa ind til fa'r og Tante Bolette!“ Men han mærkede ikke, at hun trak sin haand til sig. Pludselig saa han op og var alene.

Der jog en kuldegysning igennem ham; han slog

frakkekraven op om ørene, begravede hænderne i frakkelommerne og gik hurtigt ned ad havetrappen.

Dybt ind i parken gik han, hvor der var mørkt mellem træerne, og hvor de paatrængende hornklange ikke kunde naa ham. Han gik og gik uden anden tanke end at faa den ufølsomme legemlige stivnen til at fortage sig; tilsidst løb han, saa han blev forpustet og derved forstærkede hjærtefunktionen. Det hjalp. Da han igen standsede, gød varmen sig langsomt ud i alle lemmer.

Nu sagtnede han sin gang, og hjærnen begyndte at arbejde. Var det vanvittigt, hvad han havde indladt sig paa? Han vidste det jo af erfaring, at naar betagelsen, vibrationen, det røde skær en dag forsvandt, saa var ansvar og hensyn en byrde, som han segnede under.

Men dette! Han havde hele tiden troet, at det var noget virkelig nyt, der var hændet ham. Her var jo ikke tale om nogen sanserus, det var snarest et aandeligt velbehag, en hvile han følte ved denne lille kvindes nærhed; det var en pirrende adspredelse for ham at iagttage hende, lokke hende til at finde ord for sine tanker og gætte sig til alle hendes slumrende muligheder.

Fulgte der blot ingen krav! Dette med bryllupsfest og brudenat, det var jo som brutal vold imod elskovens væsen. Det var som at trampe med vandstøvler over sarte blomsterkalke.

Nu havde hun naturligvis ventet ham, først med angst, saa med undren, saa med forurettet sorg; for-

modentlig havde hun grædt; og han skulde nu af pligtfølelse, for ikke at bedrøve hende gaa op og hæve den skat, som han selv havde værnet om, som skulde blive hans ubeskaaren, naar tidens fylde kom.

Han havde nærmet sig hovedbygningen, og ovre fra askehaven hørte han musikken skratte og gungren af dansende tunge menneskefødder.

Som en tyv listede han op ad trappen, planerne krydsede hinanden i hans hoved, og sagte bankede han paa døren. Ingen svarede, og han traadte ind.

Der var kun én beskærmet lampe i det store værelse. Den stod paa et natbord, og dens skær faldt hen over Meta. Hun sov.

Han listede sig sagte frem og blev staaende foran sengen. Jo — det var ikke komediespil, hun sov — med dybe, sunde aandedrag.

Paul Linde smilede; ikke noget oplivede ham som det uventede; og hele den ømhed han hidtil havde følt overfor hendes skære ungdom kom forstærket tilbage.

Han satte sig mageligt tilrette i en dyb lænestol i værelsets mørke, rullede en cigaret, tændte den med en vokstændstik og røg i lange nydende drag, medens han iagttog hende.

Hun laa paa ryggen, men hun havde trykket hovedpuden lidt sammen ved den ene side, saa hun kunde hvile sin kind imod den. Han syntes aldrig, at hendes ansigt havde været saa oversanseligt skønt som i denne hvilende ro. Natkjolen var saa vid, at den ganske skjulte legemets linjer; hvide broderede pibestrimler gik op om hagen og helt ud over hænderne.

Og sengen, som om eftermiddagen havde faaet ham til at bide tænderne sammen af ubehag, den forekom ham nu som den vidunderligste indfatning til den kyske enfold, der lod haant om — nej ikke anede de raffinements, hvormed en kvinde stiller sin skønhed i relief. Nu forekom de ham troskyldige, disse valmuer og kornblomster paa forhængene, der var klippet ud af tøj og syet paa med knaphulssting og forbundet med fantastiske kornneg og tidsler.

Han røg cigaret efter cigaret, til han hørte vognene køre bort og støjen dø hen, saa listede han hen og tog en pude og et tæppe fra dobbeltsengen, lagde sig paa den lange birketræs sofa med sirtses betræk og sov ind med en følelse af ren ejerglæde.

---

*Forfatterinden har under Arbejde en bog, som vil
komme til at hedde „Meta Linde, født Hauch.“*

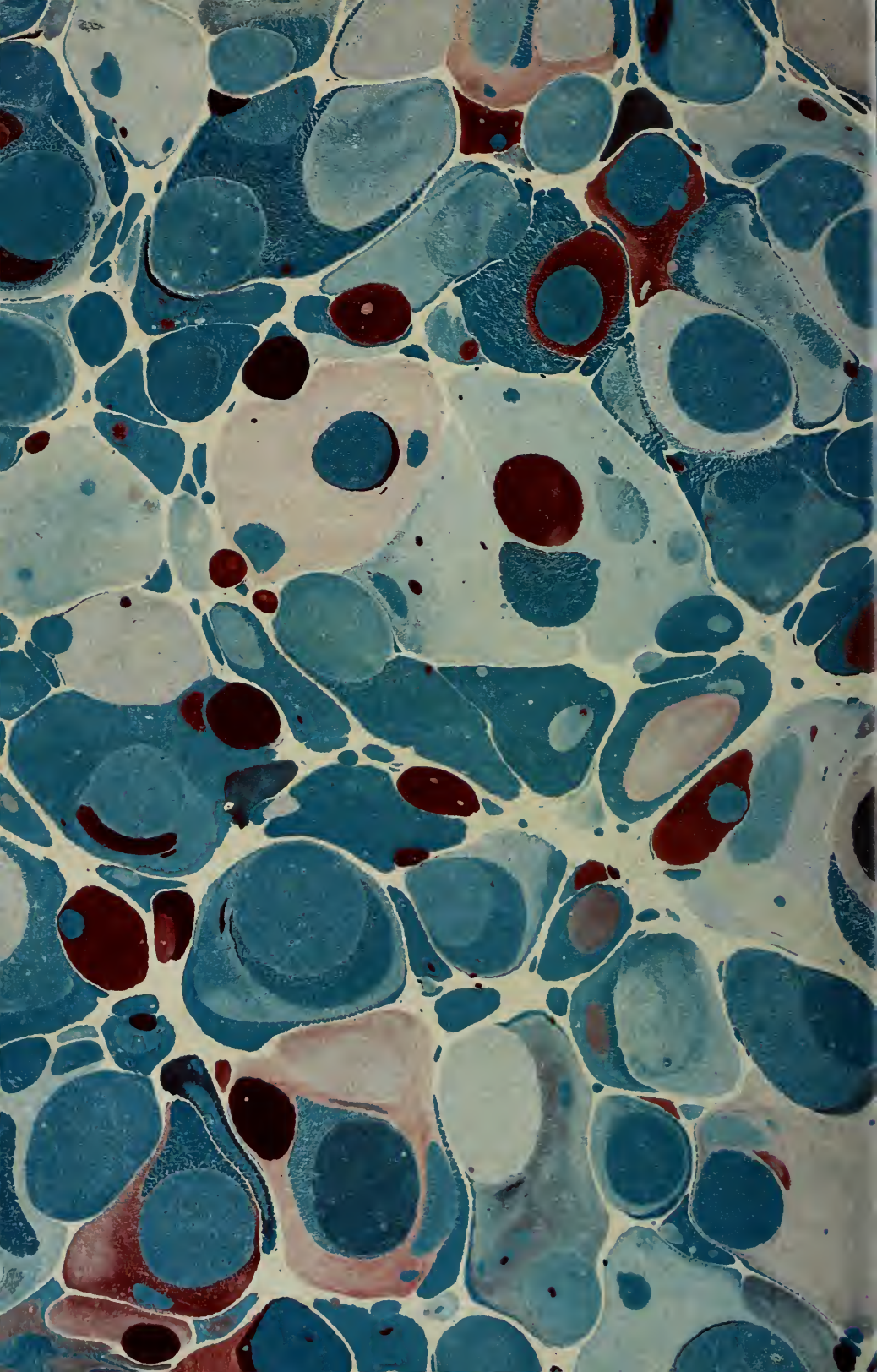

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BRIEF

PTB

0041261

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 08 07 10 020 7